

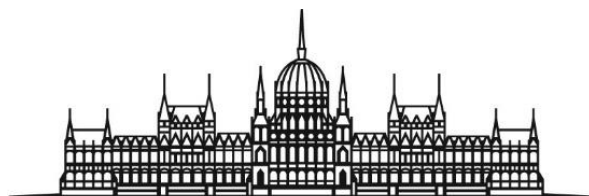

Országgyűlési Napló

Jakab István, dr. Latorcai János és Lezsák Sándor

elnöklete alatt

Jegyzők: *Hiszékeny Dezső, Móring József Attila,
Tordai Bence, dr. Vinnai Győző*

Az ülésnap megnyitása.....	30591
Napirend előtti felszólalások:	
<i>Dr. Mellár Tamás</i> (Párbeszéd).....	30591
<i>Dr. Orbán Balázs</i> , a Miniszterelnökség államtitkára	30592
<i>Demeter Márta</i> (LMP)	30594
<i>Schanda Tamás János</i> innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár	30596
<i>Dr. Oláh Lajos</i> (DK).....	30598
<i>Dömötör Csaba</i> , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára	30599
<i>Korózs Lajos</i> (MSZP).....	30601
<i>Dr. Rétvári Bence</i> , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára	30602
<i>Balczó Zoltán</i> (Jobbik)	30604
<i>Dr. Orbán Balázs</i> , a Miniszterelnökség államtitkára	30606
<i>Földi László</i> (KDNP)	30607
<i>Schanda Tamás János</i> innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár	30609
<i>Gelencsér Attila</i> (Fidesz).....	30610
<i>Tállai András</i> pénzügyminisztériumi államtitkár	30612
Döntések előterjesztések bizottsági megtárgyalásáról és döntéshozataláról	30613
Interpellációkra adott válaszok elfogadása:	
„Kinek van igaza?” címmel benyújtott interpelláció (I/16429.) határozathozatala	30614
„Milyen külföldi és hazai gazdasági körök akarják rátenni a kezüket a meddősségi központokra?” címmel benyújtott interpelláció (I/16424.) határozathozatala	30614
„Mikor emelik végre a rendvédelemben dolgozók fizetését?” címmel benyújtott interpelláció (I/16428.) határozathozatala	30614
„A Vadászati világkiállítás 17 milliárd forintos rejtett pluszköltségéről” címmel benyújtott inter- pelláció (I/16438.) határozathozatala.....	30614
„Köszállítást a vasútra!” címmel benyújtott interpelláció (I/16439.) határozathozatala	30614
„Milyen útfejlesztésekre számíthatunk Körmen, Szentgotthárd, Vasvár, Jánosháza és Óriszent- péter térségében?” címmel benyújtott interpelláció (I/16426.) határozathozatala	30614
A Magyarország és a Tádzsik Köztársaság között létrejött kiadatási egyezmény ki- hirdetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazása	30614
A Magyarország és a Tádzsik Köztársaság között létrejött, az elítélt személyek át- szállításáról szóló egyezmény kihirdetéséről szóló törvényjavaslat zárószavazása	30615
A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény és a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat zárószavazása	30615
A pártalapítványokat érintő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat záró- szavazása	30615
Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat zárószavazása.....	30615

A kényszertörlesztési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás	30615
Az állami projektértékelői jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás	30616
Egyes törvényeknek az egyszülős családok életkörülményeinek javítása érdekében történő módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás	30616
Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés	30617
Egyes adótörvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás.....	30619
A Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló megállapodás módosításáról szóló jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló, törvényjavaslathoz benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás	30620
Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek tevékenységéről 2020 című beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	30621
Dr. Kozma Ákos , az alapvető jogok biztosja, a napirendi pont előadója	30621
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság elnöke, a napirendi pont előadója	30628
Kreszta Traján , a Magyarországi nemzetiségek bizottságának előadója	30630
Felszólalók:	
Dr. Becsó Károly , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	30634
Dr. Gyüre Csaba , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	30636
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	30640
Dr. Varga László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	30643
Bósz Anett , a DK képviselőcsoportja részéről	30646
Ritter Imre nemzetiségi képviselő	30650
Dr. Kozma Ákos , az alapvető jogok biztosának előadói válasza.....	30652
Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság elnökének előadói válasza.....	30656
Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2020. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	30657
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnöke, a napirendi pont előadója.....	30657
Hadházy Sándor , a Gazdasági bizottság alelnöke, a határozati javaslat előterjesztője	30665
Felszólalók:	
Bánki Erik , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	30668
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	30670
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	30675
Bósz Anett (DK)	30679
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnökének előadói válasza	30681
Hadházy Sándor , a Gazdasági bizottság alelnökének előadói válasza.....	30688
Napirend utáni felszólalások:	
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	30689
Magyar Zoltán (Jobbik)	30691
Kálló Gergely (Jobbik)	30692
Dr. Simon Miklós (Fidesz).....	30694
Vargha Tamás külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár	30695

<i>Bósz Anett</i> (DK)	30696
<i>Dr. Steinmetz Ádám</i> (Jobbik).....	30698
Az ülés bezárása	30700

Az ülésen jelen volt:

DR. ORBÁN BALÁZS, a Miniszterelnökség államtitkára, SOLTÉSZ MIKLÓS államtitkár, ZSIGÓ RÓBERT államtitkár, DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár, KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár, DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, NÉMETH SZILÁRD ISTVÁN honvédelmi minisztériumi államtitkár, DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár, SCHANDA TAMÁS JÁNOS innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, VARGHA TAMÁS külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár, TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár, SÜLI JÁNOS tárca nélküli miniszter.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
29. ülésnapja
2021. június 8-án, kedden
(9.01 óra - Elnök: Jakab István
Jegyző: Híszékeny Dezső)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 29. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében a később érkező Vinnai Győző és Híszékeny Dezső jegyző urak lesznek segítségemre. *(Az ülésterembe érkező dr. Vinnai Győző: Itt vagyok!)* Igen, már megérkezett a jegyző úr. Köszönöm.

(Dr. Vinnai Győző elfoglalja a jegyzői széket.)

Tisztelt Országgyűlés! Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! **Napirend előtti felszólalásokkal** kezdjük munkánkat. Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Mellár Tamás képviselő úr, Párbeszéd-képviselőcsoport: „Aktuális ügyekről” címmel. Öné a szó.

DR. MELLÁR TAMÁS (Párbeszéd): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Kedves Képviselőtársaim! Varga Mihály pénzügyminiszter pár nappal ezelőtt azzal a módosító javaslattal állt elő, hogy az alapítványokat támogató cégek számára az eredetileg tervezett 50 százalékos adóalap-kedvezmény helyett ez legyen 300 százalékos, vagyis ez azt jelenti, hogy minden egyes, alapítványoknak adott forint mögött 3 forint adómentesség húzódik meg, ennyit biztosít majd a kormányzat a vállalkozások számára.

Első látásra nagyon furcsának, mondhatni, perverznek tűnik ez a módosító javaslat, mert gondolkunk bele, miért is akarna egy hivatalban lévő kormány lemondani a beszédett adóinak az elköltéséről, miért akarna erről lemondani; és miért akarná azt, hogy ezt ne a kormány dönthesse el, hanem a vállalkozók a saját belátásuk szerint hozzanak egy ilyen döntést. Tehát ez nagyon meglepő és nagyon kevésbé megmagyarázható.

De ne alkossunk elhamarkodottan véleményt, mert az, amit a pénzügyminiszter mond, Shakespeare szavait próbálom itt segítségül hívni: örült beszéd, de van benne ráció. Ahhoz azonban, hogy megértsük a kormány valódi szándékát, amely mögött meghúzódik ez az intézkedési javaslat, vissza kell nyúlnunk az egyetemek privatizációjához, amit egyébként szintén egy igen perverz privatizációnak kell elkönyvelnünk. Minden bizonnyal a gazdaságpolitikai tankönyvek meg fognak emlékezni majd erről a privatizációról, amikor is egy tucatnyi, állami tulajdonban lévő egyetemet magánalapítványoknak adtak át, adták át a vagyonukat örökre és visszavonhatatlanul, hiszen nemcsak a működtetési jogot, hanem az alapítási jogot is átadták.

Attól lesz igazából perverz ez a privatizáció, hogy az ingyenes vagyonsztoztatási dolognak legfeljebb

akkor lehetett volna jogcíme, vagy akkor lehetett volna indokolni, hogyha az ingyenes vagyonsztoztatás mögött a finanszírozást viszont rábízta volna erre az új tulajdonosra. De nem ez történt nálunk, hanem sokkal inkább az történt, hogy továbbra is a költségvetés finanszírozza az egyetemeket, az egyetemek folyó költségeit, tehát itt a vagyontárgyak ingyen való átadása mellett még megvalósul az is, hogy ezek az új alapítványok a költségvetésre is rájárhatnak.

Mivel a Fidesz-kormány egyre inkább látja azt, hogy a jövő évi választásokat nem fogja tudni megnyerni, ebből következően igen erőteljesen tart és fél attól, hogy vajon mi lesz majd ezekkel az alapítványokkal, az alapítványi formára átalakított egyetemekkel, ki fogja ezeket finanszírozni, mert az új kormány, elképzelhető, hogy nem fogja olyan bőségesen mérni a költségvetési támogatásokat *(Dr. Völner Pál: Sőt, biztos!)*, mint ahogy a mostani kormány teszi ezt. Ezért találták ki ezt a konstrukciót, amely konstrukcióban igen erőteljesen érdekeltté tették a vállalkozásokat abban, hogy támogassák ezeket az alapítványokat, hiszen nagyon komoly adókedvezményeket kaphatnak, így próbálják egyébként kifogni a szelet az új kormány költségvetési vitorlájából.

Azonban van egy rossz hírem az önök számára: nem fog sikerülni ez a manőver, mert mi is tudjuk, hogy önök is tudják, ebből következően van elképzelésünk arra *(Dr. Rétvári Bence: A rombolásra! Van elképzelés a rombolásra!)*, hogy hogyan lehet ezt a kérdést jól, törvényes keretek között megoldani úgy, hogy a társadalmi érdekek valóban érvényesüljenek. *(Dr. Rétvári Bence közbeszól.)*

Önök pedig sürgősen kezdjenek el kalapozni, pénzt gyűjteni arra az esetre, amikor a választások után majd kiderül, hogy az alapítványokba átmenéktett kádereknek nem lesz majd mit elkölteni *(Dr. Rétvári Bence: Jakab Péter...)*, illetve nem fogják tudni majd kifizetni a számukra megígért 1,5-2 millió forintos összegeket. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.)* Tehát azt szeretném önöknek... *(Dr. Rétvári Bence: Idő! Lejárt az idő!)* Bocsánat, lejárt az időm. Elnézést kérek! Köszönöm szépen, elnézést. *(Dr. Rétvári Bence: Van ilyen.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Orbán Balázs miniszterhelyettes úr válaszol. Öné a szó.

DR. ORBÁN BALÁZS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Szomorúan hallgattam a felszólalását azért, mert azt gondolnám az ember, hogy ön közgazdász-professzorként tisztában van alapfogalmakkal. Igen, ráadásul, ahogy arra Rétvári államtitkár úr is felhívja a figyelmet, volt nekünk közös munkahelyünk is. Hallgatva az ön felszólalását, ez nagyon elszomorított engem, ugyanis közgazdász-professzorként ön egy közgazdasági alapfogalommal nincs tisztában: ön a privatizáció szót használta. Amit mi itt most csinálunk, az annak a totális ellentéte; az nem privatizáció, hanem a privatizáció totális ellentéte.

Ugyanis miről szól a privatizáció? Ha egyébként kétségei vannak afelől, hogy az hogyan néz ki a gyakorlatban, akkor forduljon jobbra (*Kezével mutatja:*), öntől jobbra mindenki abban a parlamenti patkóban nagy szakértője a privatizációnak, és el tudják önnek mondani, hogy abban mi a trükk. (*Demeter Márta közbeszól.*) Demeter képviselő asszony biztosan segít.

A privatizációnak az a lényege, hogy az állami vagyongból magánvagyonra csinálsz, és annak a profitját magánérdekre fordítod, ez a privatizációnak a lényege. Ezt csinálta a szocialista kormány, ezt csinálta Gyurcsány Ferenc vezetésével a baloldal, aminek most ön is, Demeter képviselő asszony is és az egész Jobbik tapsol, és tulajdonképpen kalákában indul a '22-es választásokon.

Amikor közérdekből magánérdeket csinálsz, és a profitot kiviszed - itt ezzel ellentétes folyamatok zajlanak, ugyanis arról van szó, hogy az egyetemek vagyont kapnak. Azok a vagyonelemek, amelyek az államnál rendelkezésre állnak, jelen pillanatban a felsőoktatás ügyét szolgálják. Azok bekerülnek a felsőoktatásba, és innentől kezdve nem lehet másra fordítani, csak a felsőoktatásra, illetőleg azokra a kultúrpolitikai meg közérdekű más célokra, amikre a törvény felhatalmazást ad.

Ennek nem az a lényege, képviselő úr, hogy kevesebb pénz megy a felsőoktatásba, hogy kevesebb legyen a felsőoktatásba, hanem éppen ennek az ellentéte, hogy több pénz megy a felsőoktatásba, több legyen a felsőoktatásba.

És ilyen szempontból ez teljesen, homlokegyenest ellentétes azzal, amit önök és az ön szövetségesei az előző válság alatt csináltak. Ugyanis akkor, 2008-2009-ben mi volt? Jött a válság, az önök búvászava a megszorítás, és megszorításokkal kivették a pénzt a humán szektorokból; azokból a szektorokból vették ki, amik a legfontosabbak az állampolgároknak: az egyetemekből, a fiatalok jövőjéből, a szociális ellátórendszerből, az egészségügyből, ezekből a szektorokból vették ki a pénzt.

(9.10)

Mi meg mit csinálunk? Azt csináljuk, mi abban hiszünk, hogy egyrészt terheket kell csökkenteni, nem megszorításokban kell gondolkodni koronavírus-járvány esetén, ez az egyik oldala a dolognak. A másik oldala, hogy a humán szektorokba, így például az oktatásba és az egészségügybe több pénzt kell rakni.

Csak a fonáságára az ön felszólalásának hadd hívjam föl a figyelmet! Ön azzal vádolt minket, hogy egy olyan rendszert csinálunk, hogy nem hagyjuk, hogy a jövőbeli kormányok, mindegy, hogy baloldali vagy jobboldali kormányok, nem hagyjuk azt, hogy kivegyék a vagyont meg a pénzt a felsőoktatásból. Hát, igen, ez a vád, ez igaz. Valóban, nem hagyjuk. Mi egy olyan rendszert szeretnénk csinálni, hogy ha baj van, akkor teljesen mindegy, hogy jobboldali vagy baloldali kormány van Magyarországon, hogy jut eszébe kivenni a pénzt a felsőoktatásból?! Hogy gondolja?! (*Közbeszólás a kormánypárti sorokból: Így van!*) És ha ezt meg tudjuk akadályozni jogi eszközökkel, akkor

ezt meg kell akadályozni. És ha önök megint ki akarják venni a forrásokat '22 után a felsőoktatásból, ki akarják venni az egészségügyből, és adót emelnek, akkor szerintünk ez nem járható út, és reméljük, hogy a választópolgárok is tulajdonképpen nem fogják engedni önöknek, hogy így járjanak el.

Még egyszer, egyetemek átalakítása: nézze már meg, képviselő úr, hogy a világ top 50-es, top 100-as egyetemei hogyan alakultak meg 150 évvel ezelőtt, például az Ivy League-egyetemek, például a Yale, például a Harvard! Azok alapítványi formában működő egyetemek, ugyanilyen formában. (*Zaj.*) És nagyon komoly vagyonelemeket adott nekik a szövetségi állam akkor, nagyon komolyakat, földeket, részvényeket, gyárakat, és abból csinálták meg azt a felsőoktatási ugrást, amire most mi magunk is készülünk.

Ráadásul, ez még nem is mond ellent annak, amit ön szintén kritikaként hozott fel, hogy továbbra is azoknak az egyetemeknek az állam a legnagyobb támogatója. A Harvardnak a legnagyobb támogatója még mindig az amerikai szövetségi állam és a tagállam. Pontosan olyan rendszer készül itt is, Magyarországon, ami a világ nyugati felén és egyébként bizonyos helyzetekben keleti felén is sikert hozott az egyetemeknek. Ön pedig egyetemi emberként az egyetemek versenyképességi fordulatát politikai szempontokból akadályozza. (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*)

Nem nekem van elszámolnivalóm, hanem önnek. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterhelyettes úr választát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Demeter Márta képviselő asszony, LMP-képviselőcsoport: „Mi a fontosabb?” címmel. Öné a szó.

DEMETER MÁRTA (LMP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár úr, ha már így megszólított engem, ön úgy oktat ki minket a privatizáció fogalmáról, hogy egyébként ön az egyik fideszes házipénztárnak, az egyik fideszes magánalapítványnak a kurtóriumi elnöke. (*Dr. Orbán Balázs közbeszól.*) Ön nem más, mint egy fideszes párt pénztárnok. Értem én, lehet, hogy ez az önök soraiban egy pozitív jelző, higgye el, hogy az emberek számára nem az! Önök 500 milliárd forintot lapátolnak ki az adófizetők pénzéből fideszes magánalapítványba, konkrétan erről van szó. (*Közbeszólások a kormánypárti sorokból.*)

Látszik, hogy ez az önök politikája, egyébként semmi másra nem telik, tehát ebben az országban egyébként megfelelő gazdaságpolitika sincsen, és én egyébként most erről szeretnék beszélni, hogy sajnos mennyire nem működik az önök elképzelése. Hiszen nemrégiben olyan elemzések láttak napvilágot, amelyek egyértelműen mutatják, hogy a hazai üzemek alárendelt szerepet játszanak a nemzetközi termelésben, még regionális szinten is gyenge pozícióban vannak. (*Közbeszólások a kormánypárti sorokból: Micsoda?! - Az kemény!*) A magyar export hozzáadott értéke rendkívül alacsony, alacsonyabb értéket

Európában csak Szlovákia, Luxemburg és Málta produkált, és amíg egyébként önök a fideszes házipénztárról alkotott véleményemet és az emberek véleményét kommentálják, addig egyébként ezzel kellene foglalkozzanak, hogy ilyen komoly bajok vannak a magyar gazdaságban. Ez hat a magyar emberekre, és csökkenti a lehetőségeiket.

Ez a helyzet abból adódik, hogy az utóbbi évtizedben a magyar export 15-18 százalékát olyan köztes termékek, például az autóiparban fel-alá utaztatott alkatrészek tették ki, amelyeket többször is elszámoltak hazai vámon. Egyértelmű, hogy a multiknak adott százmilliárdok, a helyzetbe hozott NER-lovagok közbeszerzésekből való felhizlalása ellenére, ehhez nagyon értenek, a magyar gazdaság nem képes saját erejéből többet hozzájárulni a hazai exporthoz, mint ahogy tíz éve. A Fidesz-kormányok gazdaságpolitikája az olcsó munkaerő versenyképességére épített és épít sajnos ma is, vagyis nem jelent érdemben javuló pozíciót és lehetőségeket sem az alkalmazotti, sem a vállalkozói szférában, tehát itt hagyják cserben a magyar embereket sokadszor.

Ha az országos szint után megnézzük a helyi viszonyokat, jól látható, például a főváros VIII. kerülete esetében, hogy mennyire csekély mértékben oldotta meg az évtizedes foglalkoztatási problémákat a Fidesz gazdaságpolitikája. Éppen ezért nem véletlen, hogy égetően fontosak a hatékony, a foglalkoztatási helyzet javítását célzó programok. A munkavállalói foglalkoztatás segítése mellett legalább annyira fontos Józsefvárosban is a vállalkozások ösztönzése, segítése egészen az egyéni vállalkozásoktól a startupokig. Hiszen éppen a magyar mikro-, kis- és közepes vállalkozások helyzetbe hozása érdekében jelentős forrásokat kellene fordítani olyan vállalkozásélénkítési programokra, amelyek a kerületben jelentős múlttal és potenciállal rendelkező szolgáltató szektorokat erősítik. A hazai kisvállalkozások biztosítanak ugyanis munkalehetőséget - ha esetleg nem jöttek volna önökkel szembe ezek a számok - az emberek 70 százalékának.

A magyar gazdaság adatait látva nem meglepő, hogy Magyarországnak a nemzetközi értékláncokban betöltött pozíciója rendkívül gyenge, és Magyarország minden lényegesebb szektorban, különösen egyébként az autóiparban és az elektronikában erősen negatív pozícióban van.

Osszefoglalva: látszik az, hogy a magyar gazdaság rendkívül kitett a válságoknak, és a koronavírus-járvány egyértelműen sajnos ezt bizonyította és még tovább fokozta. Vagyis az elmúlt évtizedben a hibás gazdaságpolitikai elképzelésekre hivatkozva elégetett közpénz-ezermilliárdok nemhogy nem vezettek a magyar gazdaság belső szerkezetének és hatékonyságának érdemi javulásához, hanem még erősítették a magyar gazdaság összeszerelő üzem jellegét, és ez hatalmas bűn, amit csináltak.

Mára egyértelműen megmutatkozik a fenntarthatatlansága annak a politikának, amit önök képviselnek, és nem lehet továbbra is az olcsó munkaerőre építeni. Egyértelmű, hogy teljesen más gazdaságpolitikára van szükség, egy olyan új egyensúlyi helyzetre, amely egyensúlyt teremt a hazai mikro-, kis-

és közepes vállalkozások és a multinacionális vállalkozások szerepvállalásában, egyértelműen a hazai kis- és közepes vállalkozásokat kell jobban támogatni és erősíteni. A hazai vállalkozások és multinacionális cégek szerepvállalásának kormányzati támogatásában ennek a helyzetnek, ennek az új egyensúlyi helyzetnek a kialakításával, a multi cégek helyi gazdaságba történő hatékonyabb bekapcsolódásával lehetne azt elérni, hogy a legtöbb barnamezős fejlesztési területtel rendelkező Ferencvárosban ne kizárólag kormányzati presztizsberuházások vagy befektetői igényeknek alárendelt projektek valósuljanak meg, hanem olyan fejlesztések, amelyek a helyben élő embereket szolgálják.

Egy ilyen új szemléletű gazdaságpolitikával elérhető lenne ugyanis, hogy ne csak az jellemezze a IX. kerületet, hogy a legalább 500 főt foglalkoztató fővárosi nagyvállalatok csaknem a 15 százalékának itt van a székhelye, és a külföldi tőke jelenléte kimagasló, 80 százalékos arányban van jelen, hanem az is, hogy teret és kormányzati támogatást kapnak (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*) a helyi mikro-, kis- és közepes vállalkozások, és ebben tud növekedni ezzel a helyben foglalkoztatott emberek száma. Köszönöm szépen, elnök úr. (*Taps az elnöki pártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Schanda Tamás János államtitkár úr válaszol az elhangzottakra. Öné a szó, államtitkár úr.

SCHANDA TAMÁS JÁNOS innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Asszony! Először is, én értem, hogy nem sikerült maradéktalanul megértenie az Orbán államtitkár úr által elmondottakat (*Derűtség a kormánypárti sorokban.*) a közérdekű vagyonkezelő alapítványokkal kapcsolatban. Ön egy kósza kísérlet... - egy mondattal igyekeznek újra próbálkozni ebben a kérdésben, bár már sokszor folytattunk erről vitát.

Itt arról van szó, tisztelt képviselő asszony, szemben azzal, amit ön folyamatosan mantrázni próbál, hogy közfeladatok ellátására olyan közérdekű vagyonkezelő alapítványok jönnek létre, amelyek vagyont kapnak, de ezt a vagyont kizárólag csak semmi másra, csak a közfeladat ellátására lehet fordítani. (*Dr. Orbán Balázs: Ez nem vélemény, ez tény.*) Amikor ön ez ellen beszél, tisztelt képviselő asszony, akkor ön egyetemellenes politikát folytat, tudásellenes politikát folytat, és mindent ellenez, ami a magyar fiatalok számára a kiugrás lehetőségét adja meg.

Tisztelt Képviselő Asszony! Az is egy furcsa dolog, csak hogy a furcsaságokról beszéljünk még egy picit, hogy ön akarja kioktatni a magyar kormányt válságkezelésből. Ez különösen is furcsa öntől, hiszen önnek a különböző oldalváltásai, mondhatjuk úgy, hogy pártszédelgése teljesen feleslegesek, mindig ugyanoda tér vissza; ugyanoda, Gyurcsány Ferenchez, ahhoz a politikához, akik megsarcolták a magyar családokat, és akik csődközébe juttatták a magyar gazdaságot. Teljesen fölösleges minden politikai húzása,

tisztelt képviselő asszony, mert ugyanott köt ki, ahonnan egyébként elindult.

Viszont ezzel szemben a nemzeti polgári kormány az emberek értékteremtésében és a munkában hisz.

(9.20)

Mi segélyezés helyett munkaalapú gazdaságot építünk, és a családok megsarcolása helyett pedig családbarát, a magyar családok érdekeit segítő intézkedések sorát hajtottuk és hajtjuk is végre.

Ez azért is különösen fontos, mert a koronavírus-járvány előtti időszak oka annak, hogy egyébként milyen erősen tudtunk megmaradni a járvány utáni időszakra is. A járvány előtti három év volt a legjobb a munkahelyek és a bérek szempontjából, ezért a családoknak és a vállalkozásoknak sokkal több tartaléka volt a korábbi, 2007-2008-as válsághoz képest, kevésbé kitérten nézhetek szembe a járvánnyal és annak a gazdasági következményeivel. 2021 áprilisában, tehát mostanában 4,4 százalék volt a munkanélküliségi ráta Magyarországon. Legyünk erre büszkék, tisztelt képviselő asszony, mert ez jóval alacsonyabb, mint az európai uniós átlag, az 7,3 százalék, és mint az euróövezeti átlag, ami pedig 8 százalék.

Ott is egy fontos különbség van, tisztelt képviselő asszony, a baloldal, az önök politikája és a mi politikánk között, hogy míg a baloldal megszorításokkal és a magyar cégek és családok megsarcolásával kezelte a válságot - és ne legyenek egyébként kétségeink, ezt tenné, ha újra hatalomra kerülne, ezt írják le a különböző papírjaikban és javaslataikban, hogy milyen adókat emelnének meg, és hogyan nehezítenék meg a magyar családok életét -, ezzel szemben mi egy teljesen más utat választottunk, aminek a keretében többek között adókat csökkentünk, visszaépítjük a 13. havi nyugdíjat, és a gyermeket nevelő családokat számtalan eszközzel segítjük. Erről szólnak egyébként azok az intézkedéseink is, hogy bértámogatást vezetünk be, munkahelyvédelmi programot indítottunk, hitelmoratóriumot vezettünk be, amit egyébként önök soha nem támogattak, sőt, amikor lehetőségük volt, akkor az Országgyűlésben ellene szavaztak.

Tisztelt Képviselő Asszony! Ön is beszélt az értékláncokról. Azt gondolom, hogy fontos dolog, hogy Magyarországon vannak befektetők, ezek a befektetők értéket állítanak elő, ráadásul most már olyan befektetők érkeznek Magyarországra, akik komoly kutatás-fejlesztési kapacitást is hoznak ide. Ezek a legértékesebb munkahelyek, és ezért különösen szomorú, hogy önök még azt a programot is elleneztek, ahol a kutatás-fejlesztésben, innovációban dolgozóknak adtunk speciális bértámogatást. Egészen elképesztő, hogy még ezt sem támogatták, ami pedig megadja a lehetőséget arra, hogy most, a járvány utáni időszakban a kanyarban tudjunk előzni. Köszönöm megtisztelő figyelmét. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr választát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Oláh Lajos képviselő úr, DK-

képviselőcsoport: „Aktuális ügyek” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DR. OLÁH LAJOS (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Európai Unió majd minden országában a felújítási alapról, amit létrehoznak, széles körű társadalmi egyeztetés volt mind az önkormányzatokkal, de a lakosokkal is. Valószínűleg nem teljesen véletlen, hogy önök ezt a széles körű társadalmi egyeztetést egy az egyben elfelejtették, hanem sunyiban küldtek ki egy dokumentumot *(Nacsa Lőrinc: E-mailben, nem sunyiban!)*, majd mondták, hogy igen, találkoztak polgármesterrel, aki talán mondott önöknek valamit, de hogy társadalmi egyeztetés nem volt, az teljesen biztos.

Önök azt gondolják, hogy ez az önök magánpénze, a Fidesz pénze, Orbán Viktor pénze, az önök oligarcháinak pénze, de, tisztelt kormány, ez nem így van, ez mindannyiunk pénze, a magyarok pénze, ezért ennek elköltésére széles körű társadalmi egyeztetést kellene csinálni. De mivel ennek az elköltésének a jelentős része már a következő kormányra fog hárulni, ezért nem könyörgünk önöknek, hogy ezt csinálják meg, pótolják be, ahogy Európa többi országában csinálták, majd mi magunk megcsináljuk. Bízunk abban, hogy egy leendő Dobrev-kormány majd normálisan el tudja ezeket a pénzeket osztani. *(Derűtség a kormánypartok soraiban. - Nacsa Lőrinc felé:)* Ne nevéssen, képviselő úr, mert nem tudja a barátainak odaadni ezután a pénzt, hiába mosolyog, ez a magyarok pénze lesz!

Önök elfelejtettek Erzsébetváros és Terézváros lakóival is egyeztetni, tisztelt kormány, ezért hadd ismertessek önökkel néhány olyan dolgot, amit, azt gondolom, hogy nem ártott volna, ha belevesznek ebbe a tervbe. *(Zsigó Róbert: Előválasztás van.)*

2022 után a Péterfy Kórház végre meg fogja kapni azt az összeget, amiből fel lehet újítani, hisz ez nemcsak Erzsébetváros és Terézváros lakóit érinti, hanem több területen kétféle millió embert is kiszolgál. Az ott dolgozók szerint nagyjából egy olyan 18-20 milliárd forintra van szükség épületfejlesztésre, és 7-10 milliárdra eszközfejlesztésre. Önöknek ezzel kapcsolatosan kellett volna konzultálni, és odaadni ezt az összeget - különösen egy járvány sújtotta időszakban még fontosabb a Péterfy Kórház -, és nem valamilyen külvárosi Fidesz-telken luxusberuházás irányába elmozdulni.

Tisztelt Kormány! Biztos nem zavarja önöket, hogy vannak olyan műtétek, amikre két évet is kell várni az állami egészségügyben. Önök elmennek a magánegészségügybe, és nem foglalkoznak ezzel, a tisztességes sokakat azonban zavarja, ha ennyit kell várni egy szürkehályogműtétre vagy egy csípőprotézis-műtétre. Mi ennek véget fogunk vetni. Míg önök lówellnessre és vadászati világkiállításra költenek, mi az egészségügyre és a Péterfy Kórházra fogunk költeni. Önöknek fontosabbak a kitömött állatok, mint az élő magyar emberek, tisztelt képviselőtársaim; 70, azaz hetvenmilliárd forintot költenek a válság idején kitömött állatok kiállítására.

Azt tudom önöknek mondani, hogy önök teljesen elfelejtkeztek Budapesten a társasházakról. *(Derűtség a kormánypartok soraiban.)* Az elmúlt kormányzati

ciklusban semmilyen olyan alapot, EU-s forrást nem biztosítottak, amiből fel lehetne újítani. Az önök által kis forrásból elindított „Otthon melege” program is csak az 1947 után épült házakra vonatkozott, tisztelt képviselőtársaim, ezért a budapesti belvárosi házak erre nem pályázhattak. Önöket nem érdekelte az, hogy energiahatékonyság-javítás legyen, hogy jobb legyen Budapest levegője. Azt tudom mondani, hogy a következő kormány oda fog erre figyelni, és kiemelt uniós pályázatot kíván kiírni Budapest belvárosában a társasházak felújítására. *(Folyamatos zaj. - Az elnök csenget.)* Tudom, hogy ez nem egy nagy projekt, ahol egyszerre sokat le lehet nyúltni, mint bármelyik stadionépítésnél, de nekünk nem az a fontos, hanem hogy az itt élő emberek életminőségben jobban tudjanak élni. *(Derűtség a kormánypártok soraiban.)*

Mi úgy képzeljük Magyarországot, amelyik nem a fideszes kiváltságos kevesekről szól, hanem a tisztességes sokakról. Önök a bulinegyedből a VII. kerületben, a VI. kerület egy részében csak beszédni akarták a pénzeket, két kézzel nyúltak érte, és hiába volt többször írásbeli javaslatunk, kezdeményezésünk, hogy adjanak ebből vissza az ott lakóknak, hogy tudjanak az egészséges környezet érdekében akár ablakcserét kezdeményezni, szigetelést javítani, és minden egyebet, önök mindannyiszor lesöpörték ezt a dolgot, hogy érdemben támogassák a turisztikai szempontból kiemelten fontos VI., VII. kerületet. Önök csak a pénzt vonják el, de eszükbe se jut ezt támogatni.

Tisztelt Kormány! Ezeket elmondtam önöknek, de nem sok idejük lesz ezek végrehajtására, majd a következő kormány, a Dobrev-kormány fogja ezt megcsinálni. *(Derűtség a kormánypártok soraiban.)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Dömötör Csaba államtitkár úr válaszol az elhangzottakra. Öné a szó, államtitkár úr.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Elég sok témába belekapott, úgyhogy engedje meg, hogy én, amire csak tudok, válaszoljak.

Ami az uniós pénzekkel kapcsolatos társadalmi egyeztetést illeti, szeretném felhívni a figyelmét - azért is, mert ezt az állítást már többször hangoztatták -, hogy több mint ötszáz partnerrel egyeztetett a kormány. Ez társadalmi partnereket is jelent, önkormányzatokat is, vállalati szereplőket is, tehát mindenkivel egyeztet a kormány, akinek a véleménye számít ebben a kérdésben. Sőt, parlamenti vitanap is volt. Arról mi nem tehetünk, hogy ha van egy parlamenti vitanap, és önök még ennek a tényét is elvitatják.

Egyébként, ami az uniós fejlesztési fő csapásirányokat illeti, azt gondolnám, legalábbis az eddigi felszólalásaik alapján, hogy az alapokban egyetértünk, mert ilyeneket talál ezek között, mint egészségügyi fejlesztések, zöldfejlesztések, és szeretnénk, ha az oktatási fejlesztésekre minden eddigénél több pénzt kapna a magyar oktatás. Tehát melyek azok a célok ezek közül, amelyeket önök nem támogatnak? Azt legyen szíves, mondja meg!

Ami az egészségügyi fejlesztéseket illeti, minden budapesti és minden vidéki kórház számíthat arra, hogy támogatást kap a jövőben, mint ahogy eddig is kapott támogatást. Ezért is újulhatott meg több mint 90 kórház Magyarországon az elmúlt években, és több mint 50 rendelőintézet, és ha, mondjuk, a mentők számát nézem, csak abból ezret szerzett be a kormány az elmúlt években, miközben önök egyet sem.

(9.30)

És ha az egészséget költségvetési oldalról közelítem meg, és megnézem, hogy mennyit költöttek önök erre a célra, és mennyit költünk mi, akkor a jövő évi költségvetésben, ha elfogadjuk, 1700 milliárd forintos lesz a különbség; 1700 - erre mondják önök, hogy semmi. A várólisták csökkentek, és ez még akkor is igaz, ha még továbbra is csökkenteni kell őket.

Ami a társasházakat illeti, úgy általában a lakáspolitikát, van egy koncepcionális különbség közöttünk. Mi szeretnénk, ha a magántulajdon, a saját tulajdon meghatározó lenne, mert az a polgári lét egy alapvető feltétele. Önök nem ezt a politikát folytatják. De aki egyébként a saját lakását felújítani szeretné, azok számára is van jól működő program. Önök ezt is támadják, pedig a lakásfelújítási program mind a Budapesten élőknek, mind a vidéken élőknek jelentős segítség. És ha már a lakások kérdését felhossa, nem tudok szó nélkül elmenni amellett, hogy amikor arról volt szó, hogy megvásárolhatják a lakásokat azok, akik az önkormányzattól bérlik, akkor a baloldal nagyon keményen támadta ezt a javaslatot, most pedig lakásokra hivatkoznak. Arról már nem is beszélek, hogy az otthonderemtési programot, amely mégiscsak bizonyította működőképességét és eredményességét, azt folyamatosan támadják.

A turisztikai fejlesztések ügyében meg azt tudom önnek elmondani, hogy adócsökkentésekkel, a teraszdíj-elengedéssel, a lemondott vendégéjszakák utáni visszatérítéssel, rengetegféle módon *(Dr. Oláh Lajos közbeszól.)*, bértámogatással segítette a kormány a turisztikai szereplőket, és ezután is számíthatnak erre a támogatásra.

Egyébként, ami az önök városvezetési gyakorlatát illeti, hát, nézzük meg az elmúlt másfél évet, hogy mit sikerült letenniük az asztalra: a köztisztaság romlóban, az utcán lévő hajléktalanok száma megnőtt, a közparkokat felveszi a gaz, és ha nem a fővárosiak életéről lenne szó, még jót is szórakoznánk azon, hogy ezt önök méhlegelőnek hívják. A minden idősnek megígért fűtéstámogatásból nem lett semmi, pedig Karácsony Gergely megígérte, a Lánchíd-felújítás költségei pedig folyamatosan kúsztak fel. Ezen egy percig nem tudunk csodálkozni, tudván azt, hogy Karácsony Gergelyt körbeveszik az önök, tehát a Gyurcsány-párt emberei a városházán.

Tarlós István idején rend volt ebben a városban, ez bomlik most fel a szemünk láttára, és ez - szerintem legalábbis - vékony alap arra, hogy bármilyen komolyabb szerepre jelentkezzenek, például miniszterelnöki pozícióra. Aki egyébként a baloldal városvezetési képességeire kíváncsi, az töltsön el fél órát a budapesti

belvárosban vagy akár a külsőbb kerületekben, akár melyik reggeli vagy délutáni órában. *(Dr. Völner Pál: Másfél órát.)* Óriási dugók vannak, közvetlen összefüggésben a főváros által felügyelt beruházásokkal, és ez még rosszabb is lesz a következő hetekben. Nos, nem a felújításokkal van a gond, hanem azzal, hogy szemmel láthatólag egyáltalán nem gondolták végig, hogy hogyan kell átszervezni úgy a közlekedést, hogy ezek a beruházások a legkisebb kellemetlenséggel járjanak.

Azt tudjuk, hogy a gazos területeket méhlegelőnek hívják, csak azt az egyet kérjük, hogy amikor beáll az egész város, akkor azt ne nevezzék autós pihenőnek, hanem nevezzék annak, ami: gigadugónak. Azt tudom önnek mondani, hogy nem ezt ígérték. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr választát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólásra jelentkezett Korózs Lajos képviselő úr, MSZP-képviselőcsoport: „Aktuális kérdésekről” címmel. Öné a szó.

KORÓZS LAJOS (MSZP): Köszönöm a lehetőséget. Tisztelt Ház! 0,6 százalék. Kérem, jól jegyezze meg mindenki: 0,6 százalék *(Derültség a kormánypártok soraiban.)*, ekkora összeget fognak a hét második felében utalni a nyugdíjasoknak. Egy évvel ez előtt, amikor az ez évi költségvetés vitája itt zajlott az Országgyűlésben, számtalan ellenzéki képviselő fölívta a figyelmet arra, hogy ez így nem lesz jó. Pontosan lehetett tudni, hogy messze magasabb lesz az ez évi infláció, mint amit a kormány betervezett a költségvetési törvényben. Ezt maga a Nemzeti Bank is elismerte, hiszen azok a dokumentumok, amelyek mellékeltek a költségvetési törvényhez, egyértelműsítették, hogy lényegesen magasabb lesz ebben az évben az infláció, mint amit a kormány gondol.

Nézzék, a dél-hevesi térségben - Zaránkon vagy Erken - az emberek 80-90 ezer forintos nyugdíjból élnek. Nézzük meg, mire elég ez a 80-90 ezer forintos nyugdíj és a 0,6 százalékos nyugdíj-kiegészítés, amelyet a napokban fognak kapni! Hát, nézzék, olyan 20-25 deka tescós lecsókolbászra elég ez a pénz nagyon sok ember esetében, de alig haladja meg azt az összeget, amelyért egy liter étolajat lehet kapni. Apropó, étolaj: a múlt évben egy jobbfajta étolajat mintegy 500 forintért lehetett kapni, és ezek ma már 650-660 forintba kerülnek. És nem ezek a legdrágább élelmiszerek Magyarországon, hiszen elég csak a zöldség- és a gyümölcsárakat megnézni, vagy elég a benzin árát megnézni, egy év távlatában mintegy 40 százalékkal drágult. Ahogy említettem, az étolaj 21 százalékkal, a liszt 8-9 százalékkal, és értelemszerűen a pékáruk is ugyanilyen mértékben, a tejről, tejtermékekről már nem is beszélek. Nem véletlen, hogy az emberek érzik, hogy drágaság van. Van egy mérés, amely a szubjektív inflációs érzetet méri, és ott az emberek azt mondják, hogy messze több mint 10 százalékos az infláció, azzal szemben, mint amit a Központi Statisztikai Hivatal mér. 2012 óta nem volt olyan drágulás az élelmiszereket illetően, mint amilyen a múlt hónapban volt.

Annak idején, amikor az Orbán-kormány áttért az inflációkövető nyugdíjmelési technikára, akkor elmondtam, hogy ez az évszázad átverése lesz. Az évszázad átverése, azért, mert gyakorlatilag befagyasztja a nyugdíjakat, és ezzel a technikával csak azt mondja, hogy annyival emeli meg a nyugdíjadat, amennyi a pénz romlásának a mértéke. Tehát aki tavaly nyomorultul kevés nyugdíjból élt, annak Orbán Viktor garantálja, hogy jövőre is nyomorultul kevés nyugdíjból fog élni, és ez a technika folyamatosan növeli az aránytalanságokat a nyugdíjrendszerben.

Ugyanakkor azt láttuk, hogy vannak tételek, amelyekre van pénz, és vannak olyan ügyek a nyugdíjrendszert illetően, amikre nincs pénz. Nem volt pénz az alacsony nyugdíjak felzárkóztatására, viszont volt a milliós nyugdíjak kifizetésére. Nem volt pénz a rokantak ellátására az elmúlt években, de volt arra pénz, hogy az Erzsébet-utalványokat Alaszkától Ausztráliáig elküldjék, elpostázzák. Nem volt pénz az elmúlt években a méltányossági nyugdíjmelésre, de volt több tíz milliárd forint az ukrán nyugdíjak kifizetésére. Apropó, ukrán nyugdíj: meg fogják látni önök is, amikor utalás van, sorokban állnak Záhonyban, Szabolcs megye különböző városaiban az automaták előtt olyan emberek, akik nem magyarok. Nem a kárpátjai magyarokról szól ez a történet, azokról, akik a magyar szociális ellátórendszeren élőködnének.

Itt és most, a tavaszi ülészak végén ki kell hogy mondjam, véleményem szerint jövő év tavaszán az ellenzék alakít kormányt, és első dolga lesz annak a szerződésnek a felmondása, amely a mai napig biztosítja, hogy ukránok ezrei kapnak magyar nyugdíjat. Garantálom, hogy aki Magyarországon nem szerzett szolgálati időt, aki Magyarországon nem fizetett adót, aki Magyarországon nem fizetett járulékot, az nem fog magyar nyugdíjat kapni. Köszönöm, és nem várok választ. *(Taps az MSZP, a DK soraiból.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Rétvári Bence államtitkár úr, miniszterhelyettes kíván válaszolni az elhangzottakra. Öné a szó.

DR. RÉTVÁRI BENECÉ, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő úr! Tisztelt Ház! Azt hiszem, mindenki azt várta, tisztelt képviselő úr, öntől, hogy amikor föláll, akkor először is bocsánatot kér, bocsánatot kér a teljes Magyarországtól. Bár tegnap önt még a saját párttársa megvédte, hogy mennyire jó, hogy ön elkészítette az álmentőssel azt a kamuvideót, amivel országos hírnévre tett szert, de talán jobb lett volna, a hitelesség minimumának visszaállításához szükséges lett volna, hogy ön elnézést kérjen a magyar emberektől, amiért mindenkinek azt mondta, hogy a magyar orvosok, a magyar ápolók halálba küldenek embereket, és ehhez koronatanúként egy olyan embert választott, aki azt állította magáról, hogy mentős, miközben sohasem volt a mentőszolgálat alkalmazásában. Ez az a hitelességi deficit, ami megvan önnek és megvan a teljes baloldalnak is.

Azt csak növelni tudta az utolsó mondataival, tisztelt képviselő úr, amikor azt mondta, hogy az a

szerződés, amit önök nyolc évig a kormányzásuk alatt nem mondtak föl, azt önök majd az első nap föl fogják mondani. Tisztelt képviselő úr, nyolc évük lett volna erre, mégis egyetlenegyszer sem lépték meg. *(Korózs Lajos közbeszól.)* Viszont azt látjuk, önök számára teljesen mindegy, hogy valaki határon túli magyar *(Korózs Lajos közbeszól. - Zaj az ellenzéki padosorokban. - Az elnök csenget.)* vagy a határon túl élő, de nem magyar, mindenkit egy kalap alá vesznek, és senkinek nem akarnak segíteni azért, mert a magyar nemzet közösségéhez tartozik. Június 4-e után néhány nappal ezt megélni itt a parlamentben, tisztelt képviselő úr *(Korózs Lajos folyamatosan beszél. - Az elnök csenget.)*, hogy önnek mindegy, hogy valaki, igaz, hogy egy másik ország területén él, de igazából a magyar nemzet közösségéhez tartozik vagy sem, ez önnek teljes mértékben indifferens.

(9.40)

Tisztelt Képviselő Úr! Ön arról beszélt, hogy az idős embereket segíteni kell, hogy ne legyenek kiteve a szegénység kockázatának. Ez akkor miért nem jutott eszébe, amikor rezsit emeltek tizenötször a kormányzásuk alatt, amikor ön a szociális ügyekért felelt a baloldali kormányban? Egyetlenegyszer sem emelte fel a szavát, egyetlenegyszer sem tudta elérni, hogy ne a multi cégeknek az akarata diadalmaskodjon Magyarországon, hanem a kis jövedelemből vagy kis nyugdíjból élő emberek érdekei. Hogy sikerült akkor kétszeresére emelni az áram árát, és hogy sikerült háromszorosára emelni a gáz árát?

Ön arról beszél, hogy az áfa értékét csökkenteni kellene, csak hogy az alapvető élelmiszerek áfacsökkentését itt a parlamentben a baloldal nem támogatta; ellenben Karácsony Gergely pártja, a Párbeszéd a 2020-as költségvetéshez olyan módosítókat nyújtott be, amelyekkel eltörölték volna többek között a kedvezményes áfacsokokat is, hiszen növelni akarták ezáltal az áfabevételt, így drágább lenne ma a tej, a baromfi-, a sertéshús, a tojás vagy akár a hal ára is, hogyha ezeket a baloldali javaslatokat elfogadta volna az Országgyűlés. *(A távozóban lévő Korózs Lajos felé:)* Tudja, mennyit akartak bevasalni a magyar embereken? - még kifelé menet talán fél füffel meghallgatja a tisztelt képviselő úr azt a számot, amelyet önök nyújtottak be, a baloldal. 565 milliárd forint, ekkora adóemelésre tettek önök javaslatot - ezt már nem hallja Korózs képviselő úr, mert elhagyta az üléstermet -, nos, tehát 565 milliárd forintos módosító javaslatot nyújtott be a baloldal, hét új adót vezettek volna be és adókat emeltek volna, ezt az összeget húzták volna ki az emberek zsebéből.

De sorolhatjuk még a saját időszakuknak az intézkedéseit és a mostani napoknak a gyakorlatát, hiszen nem csak az áfát emelték meg a 2006-os választás után pár pillanattal, most is láthatjuk, most adóemelés, pontosabban adócsökkentést ígérnek a választás előtt, mint ahogy tették 2006-ban, majd eltelt pár hét, és utána 5 százalékkal emelték az áfát.

De mit tesznek a baloldali vezetők ma? Egyrésztől beszélnek arról, hogy magas a zöldségek ára. Másrésztől mekkora profitot vettek ki a Budapesti

Nagybani Piacból? Több mint 1 milliárd forintot. Hogy lehet, hogy nekik a profit, a Nagybani Piac üzemeletetéséből származó profit fontosabb, mint a zöldségeknek vagy a gyümölcsöknek az alacsonyabb ára? Hogy lehet, hogy a piacon keresztül akarják még tovább növelni az alapvető zöldségeknek, gyümölcsöknek az árát ahelyett, hogy segítenének az embereknek? Nem, hát nekik itt is a profit volt a fontosabb, nem pedig az embereknek a segítése.

Az elmúlt időszakban stabilizálni tudtuk a nyugdíjaknak a vásárlóértékét, sőt emelni is, emellett pedig sok minden más programmal is, akár nyugdíjprémiummal, nyugdíj-kiegészítéssel, Erzsébet-utalvánnyal segítettük az időseket. Ez is közrejátszott abban, hogy az Európai Unió kimutatásai szerint, az európai uniós adatok szerint a nélkülözésben élő idősök, 65 év felettiek aránya 16,2 százalékról 6,7 százalékra csökkent, a nyugdíjasok körében pedig a társadalmi kirekesztődésnek, szegénységnek, tehát bármiféle szegénységi kockázatnak az aránya is érezhető mértékben, az egytizedével csökkent. Jól látható tehát, hogy a Fidesz-KDNP tudott az idősök számára biztonságot teremteni, és tudott segítséget adni.

Amit pedig itt Korózs képviselő úrtól és az előtte szóló baloldaliaktól hallottunk, az nem más, mint egy választókerületi kampánybeszéd. Ő is Heves megyéről beszélt, hiszen a kamuvideós produkciója miatt az lett a következmény a párton belül, hogy újra indítják őt. Úgy látszik ez volt a mérce: aki egy kamuvideóval egy egész országot meg tud téveszteni, vagy megpróbálja *(Az elnök csenget.)*, de hamar lebukik, azt a baloldal újra indítja a választásokon. Ennyi a baloldalnak a tartása. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszterhelyettes úr. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólásra jelentkezett Balczó Zoltán képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport: „Az uniós helyreállítási alap felhasználásáról” címmel. Öné a szó.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Országgyűlés! A 2022-es költségvetéshez uniós tagságunkkal összefüggésben a helyreállítási alpból is rendelkezésre állnak források. Április közepére elkészítette a kormány Magyarország helyreállítási és alkalmazkodási tervét az elérhető teljes, a támogatási és hitelrészből álló 5800 milliárd forintos keretre. Meglepetésre azonban Orbán Viktor brüsszeli tárgyalásai során úgy döntött, hogy csak a 2500 milliárd forintos támogatási összegre pályázik, a hitelkeretet mégsem veszi igénybe, és rapid módon átalakítva a tervet azt be is nyújtotta Brüsszelnek - ezzel semmibe vette az előzetes társadalmi egyeztetést.

Mit ér az egyeztetés például az önkormányzati szövetségekkel a felzárkózó települések komponensben, ha az eredeti 220 milliárdos összegű programot 77 milliárdra csökkentették? Zárójelben: kérem az államtitkár urat, hogy ne rajtam kérje számon, ha más párt képviselője másképp ítéli meg, hogy volt-e társadalmi egyeztetés.

Orbán Viktor szerint azért mondanak le a hitel igénybevételeéről, mert nem akarják az államadósságot tovább növelni. Ugyanakkor a kormány novemberben 2,5 milliárd eurós hitelt vett fel éppen az uniós helyreállítási összeg esetleges kiváltására - kedvezőtlenebb feltételekkel, mint amit a közös uniós hitel biztosít. És persze van egy másik különbség is: ezt nem ellenőrzi az Unió Csalás Elleni Hivatala.

A Jobbik mindenáron rá akarja venni a kormányt az államadósság növelésére? Szó sincs róla. Az uniós hitelkeret, annak egy részének a hasznos igénybevételehez két feltételnek kellene teljesülnie: egyrészt az uniós források felhasználását hínárként behálózó korrupció felszámolására, másrészt a gazdaságpolitika megváltoztatására van szükség.

Magyarország az uniós források nem szabályszerű felhasználásában élen jár - ez nem ellenzéki vádaskodás. A számszerű adatok szerint Magyarország esetében a felzárkóztatási alapok és agrárpénzek 2015 és '19 közötti összes kifizetésének közel a 4 százalékát találták problémásnak, és tettek javaslatot büntetésre. És tegyük hozzá: ennek döntő része valóban a 4-es metróhoz kapcsolódik, ha azt levonjuk, akkor 1 százalék köthető az Orbán-kormány kifizetéseihez, ami háromszorosa annak, ami Románia és Bulgária esetében a feltárt összeg.

A Miniszterek Tanácsa az uniós források felhasználásával kapcsolatban több súlyos megállapítást tett, amelyek közül most csak egyet emelek ki, idézem: „Nincs határozott és szisztematikus fellépés a magas szinten elkövetett korrupció üldözésére.” A kormány azzal tudná egyértelműen kifejezni elkötelezettségét az uniós források szabályszerű felhasználása iránt, hogyha csatlakozna az Európai Ügyészséghez, ahogyan azt a 2004 után az Unióhoz csatlakozott 13 ország közül Magyarország és Lengyelország kivételével az összes többi megtette. A Jobbik erre vonatkozó határozati javaslata tárgysorozatba vételre vár.

A hitelkeret, valójában minden uniós forrás eredményes felhasználásának másik feltétele a jelenlegi gazdaságpolitika megváltoztatása. Matolcsy György szerint Magyarországnak nincs egységes és világos jövőképe. Az nem a jövőt szolgáló gazdaságpolitika, amely kiemelten a nagy nemzetközi cégeket támogatja olyan kedvezményekkel, amelyekről a hazai kis- és közepes vállalkozások nem is álmodhatnak. A kormány gazdaságpolitikája: a versenyképesség biztosítása alacsony bérekkel, az EU-ban a legalacsonyabb társasági adóval és további kedvezményekkel. Egy friss és konkrét példa: a kecskeméti Mercedes gyár 2019-es adózott teljes nyereségét, 31 milliárd forintot a tulajdonos osztalékként úgy viszi haza, hogy a kedvezmények révén az effektív társasági adó 2 százalék.

Ez tehát a kormány gazdaságpolitikája: adóparadicsom és olcsó munkaerő a nemzetközi cégeknek, küzdelem a talpon maradásért a hazai kkv-knak. Erről mondtak ítéletet azok a százezrek, akik a biztos megélhetést nyújtó munkahelyek hiányában elhagyták az országot.

Tisztelt Államtitkár Úr! Az ország érdekében én azt szeretném, hogy a szükséges változások most elkezdődjenek (*Az elnök csenget.*), és ne kelljen várni

rájuk egy 2022-es kormányváltásig. Köszönöm szépen. (*Taps a Jobbik soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Orbán Balázs államtitkár úr, miniszterhelyettes válaszol. Öné a szó.

DR. ORBÁN BALÁZS, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Van annak azért valami pikantériája, hogy pontosan ugyanazt a témát hozza fel a Jobbik, mint a Demokratikus Koalíció a napirend előtti felszólalásukban (*Balczó Zoltán közbeszól. - Dr. Brenner Koloman: Még egy kis gyurcsányozást!*), de hát ez már a szép új világnak a része. Persze, annak is van pikantériája, hogy a „Tagok legyünk, vagy szabadok?” kampányt (*Derűtség a kormánypartok soraiban.*) anno lefolytató politikai formáció beszél teljesen egyértelműen Brüsszel nyelvéen itt, a magyar Országgyűlésben (*Egy hang a kormánypartok soraiból: Ajjaj!*), de ez is része a szép új világnak, nem tudunk mást tenni, mint alkalmazkodunk hozzá.

(9.50)

Ha megengedi, először azokat az állításait cáfolnám, illetve árnyalnám, amelyek a magyar uniósforrás-lehívással kapcsolatosak voltak. Itt abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy nemcsak véleményeket tudunk ütköztetni, hanem tényeket is, ugyanis van egy folyamatban lévő fejlesztési ciklus is, és azzal kapcsolatban számok is rendelkezésünkre állnak, amelyek mérhetőek, összehasonlíthatók, és abból meg lehet ítélni a magyar uniósforrás-felhasználás hatékonyságát. Engedje meg, hogy pár ilyen számot mondjak önnek!

Szinte minden felhasználási mutató esetében Magyarország vezet V4-es viszonylatban - a 2014-20 közötti fejlesztéspolitikai ciklusról beszélek -, valamint az EU-s 28 átlag felett teljesít a lehívások tekintetében. Az Európai Bizottságtól eddig a keretünk 62 százalékát hívtuk le, míg Szlovákia például 47 százaléknál áll. A kötelezettségvállalások 117 százalék felett járnak. A keret 98 százalékát a kormány már kifizette a projekt végrehajtóinak, a többi ország esetében ugyanez a mutató 45 és 66 százalék között van. A V4-országok tekintetében Magyarország eredményei kimagaslóak mind a megítélt támogatások, mind a leszerződött, mind a kifizetett támogatások vonatkozásában. A megigényelt támogatások mértéke is kimagasló, 168 százalék.

Vannak olyan intézetek is, amelyek mérik, hogy ezek a források hogyan hasznosulnak a magyar gazdaságban. Az egyik ilyen intézet a Moody's, amely éppen pár hete publikált egy elemzést, amelyik azt mondja, hogy a magyarországi GDP-növekedést évente átlagosan 2,6 százalékponttal emelték meg az európai uniós források. Ez így önmagában nem mond sokat, de ha összehasonlításba tesszük ugyanezt az adatsort, akkor látszik az, hogy egyes országok intézményrendszerei, fejlesztéspolitikája hogyan működik és hogyan hasznosul a gazdaságban. A régiós országok közül ez a 2,6 százalékos eredmény a legjobb

eredmény, máshol átlagosan 1,6 százalékponttal tudta az uniós forrás emelni a GDP-növekedést. Nem véletlen, hogy maga Angela Merkel kancellár asszony mondta nem is olyan régen, hogy Magyarország jól használja fel az uniós pénzeket, okos beruházásokat eszközöl és okos gazdaságpolitikát folytat, összességében pedig, szemben azzal, amit a baloldalon önök állítanak, az emberek jólétének növelésére használja ezeket a pénzeket. Nem velem van tehát vitájuk, hanem például Angela Merkel kancellár asszonnal.

A magyar RRF-terv, amiről ön is beszélt, legfontosabb célkitűzései az első dokumentumok közzététele óta nem változtak. Ez 2500 milliárd forintnyi stratégiai fejlesztési projektet foglal össze a következő hat évre. Ezeket a terveket mi leadtuk május 11-én. A magyar terv benyújtásának napjáig a 27 tagállamból 14 tagállam tervét kapta meg a Bizottság. Azt reméljük, hogy a jóváhagyást szintén az elsők között fogjuk megkapni a nyár végén. Ez azért fontos, mert mi az önök javaslataival ellentétben azon dolgozunk, hogy ezek a források minél előbb megjelenjenek a magyar gazdaságban. Szerintem tarthatatlan az az álláspont, még akkor is, ha politikailag nem értünk egyet, hogy '22-ig ne jelenjenek meg ezek a források. Ugyanis ön és a szövetségesei is folyamatosan azt hangoztatják, hogy ne jelenjenek meg ezek a források, mert majd önök pártpolitikai alapon akarnak dönteni arról. Itt van a koronavírus-járvány, és szerintünk most kell segíteni az embereknek, most kell ezeknek a forrásoknak a magyar gazdaságban megjelenni.

A másik része az Európai Úgyészség. Több más olyan tagállam is van, amely úgy döntött, hogy nem csatlakozik: Lengyelország, Dánia, Írország, Svédország. Mi úgy értelmezzük, hogy ez a megközelítés jelen pillanatban sérti a tagállami szuverenitást, de együttműködünk, nyitottak vagyunk. Az Európai Úgyészség jelenlegi vezetője, Laura Kövesi pedig alkalmatlan a posztra, mert politikai alapon magyar képviselők ellen lejárató kampányokat és eljárásokat folytatott Erdélyben. Régen önök mindig a magyarok érdekében szólaltak fel, de úgy látom, hogy most már Brüsszel nevében beszélnek Budapesten. Szép új idők! Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterhelyettes úr válaszát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Földi László képviselő úr, KDNP-képviselőcsoport: „A harmadik hullám után” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

FÖLDI LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország előtt az elmúlt másfél évben olyan kihívás tornyosult, amelyhez fogható száz éve, a spanyolnáthajárvány óta nem tette próbára a nemzet ellenálló képességét. Embert próbáló hónapokon vagyunk túl, de a tudatos védekezésnek és sok-sok ember kivételes teljesítményének köszönhetően most már elérkezett a számvetés és a jövőbe tekintés időszaka.

Mindenekelőtt azonban a részvét és a közönet hangján kell szólnunk. Részvétünket fejezzük ki a betegségben elhunytak családjainak, és imáink az eltávozottak lelki üdvéért szólnak. Köszönjük mindazok

munkáját, akik a járvány elleni védekezés első vonalában harcoltak az emberi életéért és az ország működőképességének biztosításáért. Hálásak vagyunk azoknak az állampolgároknak is, akik betartották a szabályokat, követték a szakértők ajánlásait, illetve beoltatták magukat a hatékony és biztonságos vakcinákkal. Kétségtelen, hogy nem mindenki állt be a csatasorba. Az ellenzék ott fúrta a járvány elleni védekezést, ahol csak tudta. Ők abban voltak érdekeltek, hogy a nemzet minél később, minél nagyobb áldozatok árán legyen túl ezen a válságon. Lelkük rajta!

Tisztelt Képviselőtársaim! Most már egy hosszú és sötét alagút fényre vezető végén állunk. A magyar kormány világraszóló előrelátást tanúsított azaz, hogy ideológiai és politikai okokat félretéve onnan szerzett be hatékony és biztonságos oltóanyagokat, ahonnan csak lehetett. Ennek köszönhetően a teljes magyar népesség több mint 54 százaléka már megkapta az első oltást, s több mint 38 százaléka pedig a másodikat is. Időt, szabadságot és pénzt nyertünk azzal, hogy az oltási program jól sikerült. A következetes járványvédelemnek, a magyarok összefogásának és a nagyarányú beoltottságnak köszönhetően Magyarország ma már a társadalmi immunitás közelében van. Ez a keleti vakcinák nélkül soha nem sikerült volna.

Más államok polgárai még maszkot viselnek, lezárásoktól és oltáshiánytól szenvednek, mi viszont a világon az elsők között térhettünk vissza a normális életünkhöz, amelyre lelki, testi és gazdasági szempontból is hatalmas szükségünk van. A járvány ellen ugyanis nemcsak egészségügyi, hanem gazdasági fronton is kellett harcolnunk. A feladat hatalmas. A vírusválság mintegy 5 százalékkal vetette vissza tavaly a gazdaságot, és ez komoly hatást gyakorolt a munkaerőpiacra. A 2022-es költségvetésben éppen ezért külön fejezetet kapott a gazdaság újraindítása.

Az idei év első három hónapjában a hazai bruttó nemzeti össztermék már 1,9 százalékkal nőtt, jelentősen felülmúlva a még mindig visszaesést mutató uniós átlagot. A második negyedéves prognózis 12-14 százalékos bővülést jelez előre, az éves adat pedig jócskán 4 százalék fölött alakulhat. A munkaalapú magyar gazdaság válságállóságára utal, hogy a hazai munkanélküliségi ráta a negyedik legalacsonyabb Európában. A gazdaság-újraindítási akcióterv elemei hozzájárulnak ahhoz, hogy a magyar gazdaság sikeresen birkózzon meg a kihívásokkal, és minél rövidebb idő alatt visszatérjen a dinamikus növekedési pályára. Mindezen intézkedések egy kedvezőbb helyzetből induló gazdaságot eredményeznek, és ily módon a 2022. évi költségvetést is megalapozzák.

Tisztelt Képviselőtársaim! A járvány harmadik hullámának letörése, a normális életkörülmények visszaszerzése a kormány és a nemzet közös sikere. Arra kérjük a kormányt, hogy továbbra se zavartassa magát azoktól, akik kizárólag egyéni haszonszerzésből próbálják letaszítani a magyar nemzetet az élet és a gazdaság megmentésének, újraindításának helyes útjáról. Köszönöm a szót. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

(10.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Schanda Tamás János államtitkár úr kíván válaszolni az elhangzottakra. Öné a szó, államtitkár úr.

SCHANDA TAMÁS JÁNOS innovációs és technológiai miniszteriumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Először is engedje meg, hogy csatlakozzam önhöz, és megköszönjem én is a védekezésben részt vevőknek a kemény és áldozatos munkáját, nélkülük ugyanis nem sikerült volna letörni a vírus harmadik hullámát.

Köszönet illeti meg természetesen az orvosokat, ápolókat, rendvédelmi dolgozókat, de engedjék meg, hogy külön köszönetet mondjak azoknak az orvostanhallgatóknak és más felsőoktatási intézménybe járó diákoknak, akik a tanulmányaik mellett vettek részt a védekezésben, nemcsak tanultak, nemcsak helytállnak egyébként ezekben a napokban is a vizsgákon, hanem egyébként a védekezésből is felelős polgárként kivették a részüket - köszönjük nekik.

És ahogy képviselő úr fogalmazott, valóban a vírus nemcsak az egészségünket, hanem a gazdaságot is megtámadta, és az eddigi, közösen elért eredményeinkre is veszélyt jelentett. Éppen ezért először a védekezésre kellett koncentrálni, a védekezést kellett a gazdasági területen is előtérbe helyezni. Többek között ezért vezettük be a hitelmoratóriumot, bértámogatást nyújtottunk a súlyos helyzetben lévő ágazatoknak, elengedtünk ezeken a területeken szociális hozzájárulási adót, illetve a kkv-k számára az iparüzési adó mértékét a felére csökkentettük.

Azt is el tudom mondani, tisztelt képviselő úr, hogy a magyar kormány által hirdetett hitelmoratórium a legnagyobb hitelmoratórium egyébként talán a világon, amely azt biztosítja, hogy nemcsak a háztartásoknak, hanem a vállalkozásoknak sem kell a törlesztőrészletet fizetniük, amennyiben úgy érzik, hogy ezt nem tudják megtenni. Csak ez az egyetlen intézkedés 1,6 millió családot és mintegy félmillió vállalkozás működését védi. Éppen ezért a kormány úgy döntött, hogy ezt az intézkedést egészen augusztus végéig mindenképpen meghosszabbítja.

Az a szomorú helyzet viszont, tisztelt képviselő úr, hogy ezeket az intézkedéseket sem támogatta a baloldal, pontosan úgy, ahogy erről ön is beszélt, semmit sem segítettek a magyar családoknak és a magyar vállalkozásoknak. A védekezés helyett is a Gyurcsány-show-val voltak és vannak elfoglalva, bohóckodnak és cirkuszt csinálnak. Nem tanultak semmit, a Gyurcsány-koalíció nem tanult semmit. Amikor nekik volt feladatuk a válságkezelés, akkor több mint 200 ezer munkahelyet szüntettek meg, elvették a munkavállalóknak egyhavi bérét, de elvették egyhavi nyugdíját a nyugdíjasoktól is, csökkentették a gyes időtartamát, az áfa kulcsát ezzel szemben viszont megemelték, megadóztatták a családi pótlékot, megemelték a nyugdíjkorhatárt, ingatlanadót akartak bevezetni, tandíjat akartak bevezetni, és mindemellett pedig egy hatalmas IMF-gigahittel eladósították közös hazánkat.

Tisztelt Képviselő Úr! Most viszont már a gazdaság újraindítására kell koncentrálnunk, a foglalkoztatás bővítésére. Éppen ezért június elejétől szélesebb kör számára elérhető a „vállalkozások munkaerő-támogatása” című program, amelynek a keretében a fiatal álláskereső mellett minden, legalább egy hónapja regisztrált álláskereső is bekapcsolódhat.

De a gazdaság-újraindítási program keretében január 1-jétől '22 végéig az építkezések esetében ismét 5 százalék a lakásépítés áfája. Otthonfelújítási támogatást kapnak a családok '21. január 1-jétől, az állam átvállalja a legalább egy gyermeket nevelő családoktól az otthonuk felújítási költségének a felét, legfeljebb 3 millió forintot, emellett pedig egy kedvezményes kölcsönnel is segítjük az otthonok felújítását. '21 januárjától soha nem látott mértékű orvosibér-emelés kezdődött az egészségügyben, visszaépítjük emellett a 13. havi nyugdíjat, '22-től személyijövedelemadómentességet kapnak a 25 év alatti fiatalok a bruttó átlagkereset mértékéig, és tíz évre 10 millió forint erejéig nullaszázalékos hitelt nyújtunk azoknak a kis- és középvállalkozásoknak, amelyeknek erre szükségük van. Köszönöm megtisztelő figyelmét. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr válaszát. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólásra jelentkezett Gelencsér Attila képviselő úr, Fidesz-képviselőcsoport: „Aktuális ügyeink” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

GELENCSÉR ATTILA (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány oltási programjának köszönhetően a koronavírus harmadik hullámát is sikerült letörni. Az aktív fertőzöttek és a kórházban ápoltak száma folyamatosan csökken. A magas átoltottságnak köszönhetően Magyarországon a nyár is biztonságosabb és szabadabb, mint sok más európai országban. Sok külföldi országgal ellentétben a magyar családok és vállalkozások már megszabadultak a korlátozások nagy részétől, szabadabban tervezhetnek.

A járvány azonban nemcsak az emberek egészségét támadta meg, hanem a magyar gazdaságot is. A kormány vállalta, hogy amennyi munkahelyet a járvány elvesz, annyit fog létrehozni. A korlátozások alatt ez egy rendkívül nehéz vállalás volt. Munkahelyet ugyanis akkor lehet létrehozni, ha megindult a termelés, egyszóval, ha a gazdaság visszaállt a régi kerékvágásba. A kormány ezt a vállalását teljesítette, ugyanis ma már annyian dolgoznak, mint amennyien a válság előtt. A foglalkoztatási adatok javulása főként a gazdaságvédelmi intézkedéseknek, a bértámogatásoknak és az adókedvezményeknek köszönhető. Arra számítunk, hogy a gazdaság fokozatos újraindítása további élénkülést hozhat a munkaerőpiacon.

Emlékeztetőül: a baloldali válságkezelés megszorításokra épült, eladósodásra épült, és arra épülne ma is. A baloldal a bajban nem segítette az embereket, hanem tovább növelte a terheiket. Elvett egyhavi bért a közalkalmazottaktól, az egészségügyi dolgozóktól, egyhavi nyugdíjat a nyugdíjasoktól, adókat emelt,

megszüntette a családtámogatásokat, és az IMF-hittel eladósította az országot.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel szemben mi egy teljesen más utat választottunk. Most is azon dolgozunk, hogy Magyarország megerősödve jöjjön ki a válságból. Az újraindítást szolgálja a 2022-es költségvetési javaslat is, mivel a gazdaság újraindítása kell ahhoz, hogy Magyarország mielőbb túl legyen a koronavírus-járvány okozta gazdasági nehézségeken.

A gazdaság újraindítása már a választókerületben is megkezdődött. Kaposvár újraparaszítása már több területen is zajlik. A somogyi megyeszékhely egy dinamikusan fejlődő település, a regisztrált vállalkozók száma 10 ezer, az ipari foglalkoztatottak száma eléri a 15 ezret. Kaposvár egy befektetőbarát város, amelyet jó, könnyű megközelíteni, kiváló munkaerővel rendelkezik, jó üzleti környezettel és még helyi beruházásösztönző támogatásokkal is. Megújuló energiaforrásaink vannak, és magas színvonalú szolgáltatásokat tudunk nyújtani.

Az iparterületekre és az ipari parkokra ma már túlkereslet van, ezért egy 170 hektáros területen újabb ipari parkot szeretnénk létrehozni. A Rheinmetall hadiipari gyár már jelezte is igényét egy 10 hektáros területre. Tegnap jelentettük be Szijjártó Péter külügyminiszter úrral a Şişecam nevű török cég érkezését Kaposvárra, mely cég egyébként 18 országban 67 leányvállalattal rendelkezik, 150 országba exportál, több mint 21 ezer foglalkoztatottja van a világban, az Audinak, a BMW-nek, a Mercedesnek, a Porschének vagy a Rolls-Royce-nak is beszállítója. Egy 75 milliárd forintos beruházást valósít meg, melyhez 12 milliárd forintnyi támogatást kapott a kormánytól, és 329 munkahelyet fog ezzel létrehozni.

Büszkék vagyunk a magyar cukormanufaktúrára is, hiszen egy piacvezető cég, és a kormány segítségével fejlesztett az elmúlt időszakban, mint ahogyan a Kométára is, amely 1,4 milliárd forintos beruházásból melléktermék-feldolgozó üzemet hozott létre, biztosítva ezzel 870 ember munkahelyét.

(10.10)

Turisztikai fejlesztéseinkkel és beruházásainkkal az a célunk, hogy Kaposvár és a Zselic legyen a Balaton és a Dráva közötti területen kialakuló turisztikai tengely vezető desztinációja. 2022-ben a kormánynak több mint 7000 milliárd forint áll majd a rendelkezésére, és azt szeretnénk, hogy Kaposvárra ebből több tíz milliárd forintnyi összeg kerüljön.

Ezek a fejlesztések is jól példázzák, hogy a kormányzat által hozott intézkedések eredményesek, és általuk reális lehetőség van a magyar gazdaság és a helyi gazdaság mielőbbi újraindítására. Köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében Tállai András miniszterhelyettes úr kíván válaszolni az elhangzottakra. Öné a szó.

TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! A 2022-es költségvetés, ahogyan azt ön is kiemelte felszólalásában, Magyarország újraindításának a költségvetése. A kormány gazdaságpolitikája ebben a rendkívüli helyzetben sem változott, és ez meghatározta a költségvetés elkészítését is. A legfontosabb cél a munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létrejöttének segítése. Ezen túl a családok támogatása és a beruházások ösztönzése áll a középpontban, hiszen ha munkahely van, akkor minden van.

A járvány okozta gazdasági kihívásokra válaszul a jövő évi költségvetés lehangsúlyosabb eleme a gazdaság-újraindítási akcióterv. Az akcióterv végrehajtása lehetővé teszi, hogy mindenki, akit a járvány nehéz helyzetbe hozott, újakezdhesse, újraindíthassa az életét, az otthoni életét, a munkahelyi életét, a vállalkozás életét. *(Mozgás, moraj.)*

A járvány elleni küzdelem mellett is megőrizzük azokat az értékeket, amelyeket eddig képviseltünk. A 2022-es költségvetésben is kiemelt helyen szerepel a családok védelme, a gyermeket nevelő családok támogatása és az idősök megbecsülése. A törvényjavaslat biztosítja a családtámogatáshoz, a gazdaság újraindításához, ezen belül a 13. havi nyugdíj visszaépítéséhez, a 25 év alatti fiatalok szja-mentességéhez, a munkáltatói adóterhek további csökkentéséhez *(Az elnök csenget.)*, valamint a munkahelyteremtéshez és a beruházások támogatásához szükséges forrásokat.

A 2022. évi költségvetésitörvény-javaslatban a kormány dinamikus, mintegy 5,2 százalékos gazdasági növekedéssel és 5,9 százalékos GDP-arányos hiánycél számol; ez a hiánycél megfelel az Unió átlagának, illetve attól valamivel kedvezőbb is. *(Az elnök csenget.)* Ugyanez a helyzet az államadósság tekintetében is, hiszen most meghaladta a 80 százalékot a GDP-arányos államadósság a válságkezelés okozta kiadások miatt, és most újra elindul a bruttó hazai termékhez viszonyítottan az államadósság csökkentése 80 százalék alá, és később még nagyobb lépésekkel lefelé. A költségvetésben 233 milliárdos tartalékot képzett a kockázatok kezelésére a kormány. *(Folyamatos zaj.)*

A Költségvetési Tanács véleménye szerint a törvényjavaslat megfelel az Alaptörvény által előírtaknak, azzal összhangban az államadósság-mutató csökkenése tartós kell hogy legyen. A költségvetési hiány mértékének tervezésével kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy ezt az értéket úgy kell a jövő évre meghatározni, hogy biztosítható legyen a költségvetés stabilitása, a hiány mérséklése, ugyanakkor meglegyenek a forrásai a gazdaság újraindításának, a családok, a vállalkozások és a beruházások támogatásának. *(Az elnök csenget.)* Összességében a magyar hiány és az államadósság az európai mércéhez képest is kedvezőbb.

Tisztelt Országgyűlés! A jövő évi költségvetés szerkezetében, ahogy már elhangzott, a gazdaság-újraindítási célok a meghatározóak, erre 7308 milliárd forint áll rendelkezésre. Ebből jutott a kaposvári beruházások fejlesztésére is, illetve fog a jövőben is jutni. A Járvány Elleni Védekezési Alapban pedig mintegy 3620 milliárd forint biztosítja az egészségügyi és ha

még szükséges, a járványügyi kiadásokat, ami biztonságot ad az országnak. A gazdaság-újraindítási akcióterv a modern Magyarország történetének legnagyobb gazdasági programja.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! A járványt követő legfontosabb feladatunk, hogy újraindítsuk Magyarországot, újraindítsuk a gazdaságot, újraindítsuk az életet. A cél az, hogy 2030-ra Magyarország az Európai Unió öt legsikeresebb országa közé emelkedjen, ahol a legjobb élni, lakni és dolgozni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Megköszönöm miniszterhelyettes úr válaszát. Tisztelt Országgyűlés! A napirend előtti felszólalások végére értünk. Megkérem képviselőtársaimat, hogy szíveskedjenek helyüket elfoglalni. *(Csenget.)* Kérem képviselőtársaimat, szíveskedjenek helyüket elfoglalni!

Tisztelt Országgyűlés! Most a napirend szerinti határozathozatalokkal folytatjuk munkánkat.

Mielőtt megkezdjük a szavazási eljárást, a szavazógépek működőképességének ellenőrzése érdekében jelenlét-ellenőrzést tartunk. Kérem, nyomják meg a szavazógépük valamelyik gombját! *(Jelenlét-ellenőrzés. - A táblán megjelenő eredmény: 164 jelen van, 35 távol van.)*

Köszönöm. Megállapítom, hogy az Országgyűlés határozatképes.

Tisztelt Országgyűlés! Házbizottsági egyetértés hiányában most **előterjesztések bizottsági megítéléséről és döntéshozataláról** határozunk.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, felkéri-e a kijelölt Gazdasági bizottságot „A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elektronikus hírközléssel összefüggő tevékenységéről és jelentés a postapiacról 2020” című, B/14790. számú beszámoló határozathozatalára. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a kijelölt bizottságot 114 igen szavazattal, 54 nem szavazat ellenében, 1 tartózkodás mellett felkérte.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, felkéri-e a kijelölt Kulturális bizottságot „A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2020. évi tevékenységéről” című, B/14774. számú beszámoló határozathozatalára. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a kijelölt bizottságot 116 igen szavazattal, 55 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül felkérte.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, felkéri-e a kijelölt Gazdasági bizottságot a „Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal Országgyűlési beszámoló 2020” című, B/16192. számú beszámoló határozathozatalára. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a kijelölt bizottságot 116 igen szavazattal, 57 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül a határozathozatalra felkérte.

Tisztelt Országgyűlés! Az elfogadott napirendünknek megfelelően most a tegnapi napon elhangzott **interpellációkra adott válaszok elfogadásáról** történő határozathozatalokra kerül sor.

Csányi Tamás, a Jobbik képviselője, az **I/16429.** számú interpellációjára adott választ nem fogadta el. Kérdezem az Országgyűlést, elfogadja-e a választ. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az interpellációra adott választ 113 igen szavazattal, 58 nem szavazat ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

(10.20)

Bangóné Borbély Ildikó, az MSZP képviselője, az **I/16424.** számú interpellációjára adott választ nem fogadta el. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a választ. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az interpellációra adott választ 114 igen szavazattal, 57 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett elfogadta.

Demeter Márta, az LMP képviselője, az **I/16428.** számú interpellációjára adott választ nem fogadta el. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a választ. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az interpellációra adott választ 113 igen szavazattal, 57 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett elfogadta.

Kocsis-Cake Olivio, a Párbeszéd képviselője, az **I/16438.** számú interpellációjára adott választ nem fogadta el. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a választ. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az interpellációra adott választ 115 igen szavazattal, 57 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett elfogadta.

Dudás Róbert, a Jobbik képviselője, az **I/16439.** számú interpellációjára adott választ nem fogadta el. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a választ. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az interpellációra adott választ 114 igen szavazattal, 59 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett elfogadta.

Bana Tibor független képviselő az **I/16426.** számú interpellációjára adott választ nem fogadta el. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a választ. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés az interpellációra adott választ 115 igen szavazattal, 57 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Magyarország és a Tádzsik Köztársaság között létrejött kiadatási egyezmény kihirdetéséről** szóló T/16361. számú törvényjavaslat zárószavazása. Mivel az előterjesztéshez összegző módosító javaslat nem érkezett, most a törvényjavaslat benyújtott szövegéről határozunk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16361. számú törvényjavaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a törvényjavaslatot 170 igen szavazattal, 2 nem szavazat ellenében, 4 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik a **Magyarország és a Tádzsik Köztársaság között létrejött, az elítélt személyek átszállításáról szóló egyezmény kihirdetéséről** szóló T/16362. számú törvényjavaslat zárószavazása. Az előterjesztő T/16362/1. számon a törvényjavaslatnak az egyezmény hiteles angol nyelvű szövegét tartalmazó részéhez helyesbítést célzó kiigazítást nyújtott be, amely a hálózaton elérhető. Mivel az előterjesztéshez összegző módosító javaslat nem érkezett, most a benyújtott törvényjavaslat kiigazított szövegéről határozunk.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16362. számú törvényjavaslatot a kiigazítással együtt. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a kiigazított törvényjavaslatot 170 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 9 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik a **fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény és a magyar jelnelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény módosításáról** szóló T/15981. számú törvényjavaslat zárószavazása. Mivel az előterjesztéshez összegző módosító javaslat nem érkezett, most a törvényjavaslat benyújtott szövegéről határozunk.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/15981. számú törvényjavaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a törvényjavaslatot 178 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás¹ mellett elfogadta.

Soron következik a **pártalapítványokat érintő egyes törvények módosításáról** szóló T/16222. számú törvényjavaslat zárószavazása. Mivel az előterjesztéshez összegző módosító javaslat nem érkezett, most a törvényjavaslat benyújtott szövegéről határozunk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16222. számú törvényjavaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a törvényjavaslatot 119 igen szavazattal, 29 nem szavazat ellenében, 7 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik a **atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény módosításáról** szóló T/15989. számú törvényjavaslat zárószavazása. Mivel az előterjesztéshez összegző módosító javaslat nem érkezett, most a törvényjavaslat benyújtott szövegéről határozunk.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/15989. számú törvényjavaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a törvényjavaslatot 157 igen szavazattal, 3 nem szavazat ellenében, 20 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik a **kényszertörlési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról** szóló

T/16205. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/16205/7. számon, összegző jelentését pedig T/16205/8. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom önöket, hogy a házszabály 48. § (4) bekezdése alapján az LMP képviselőcsoportja a 2. számú módosító javaslat fenntartását indítványozta. Először erről határozunk.

A 2. számú módosító javaslat Keresztes László Lóránt indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 63 igen szavazattal, 113 nem szavazat ellenében, 1 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/16205/7. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 123 igen szavazattal, 20 nem szavazat ellenében, 37 tartózkodás mellett elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16205/10. számú egységes javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az egységes javaslatot 123 igen szavazattal, 24 nem szavazat ellenében, 33 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik a **állami projektértékelői jogviszonyról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIII. törvény módosításáról** szóló T/16217. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/16217/4. számon, összegző jelentését pedig T/16217/5. számon terjesztette elő. Most az összegző módosító javaslatról döntünk.

Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/16217/4. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 118 igen szavazattal, 53 nem szavazat ellenében, 8 tartózkodás mellett elfogadta.

(10.30)

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16217/6. számú egységes javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az egységes javaslatot 120 igen szavazattal, 52 nem szavazat ellenében, 8 tartózkodás mellett elfogadta.

Soron következik **egyes törvényeknek az egy-
szülős családok életkörülményeinek javítása**

¹ Bósz Anett (DK) tévesen szavazott.

érdekében történő módosításáról szóló T/16203. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/16203/8. számon, összegző jelentését pedig T/16203/9. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/16203/8. számú összegző módosító javaslatát. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 170 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 10 tartózkodás mellett elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16203/10. számú egységes javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az egységes javaslatot 180 egyhangú igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta.

Soron következik a **Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről** szóló T/16118. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés. A Költségvetési bizottság összegző módosító javaslatát T/16118/1170. számon, összegző jelentését pedig T/16118/1171. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom önöket, hogy a házszabály 48. § (4) bekezdése alapján az LMP képviselőcsoportja a 129., 662. és a 845. számú, az MSZP képviselőcsoportja az 1088., 1089. és az 1090. számú, a Párbeszéd képviselőcsoportja az 1139. és az 1140. számú, a DK képviselőcsoportja az 572., 573. és 574. számú, a Jobbik képviselőcsoportja pedig a 321., 499. és a 949. számú módosító javaslatok fenntartását indítványozta. Ezekről képviselőcsoportonként, a frakcióvezetők által megadott sorrend szerint határozunk. A fenntartásra kért módosító javaslatok egymás mellett is elfogadhatók.

Tisztelt Országgyűlés! A 129. számú módosító javaslat Csárdi Antal és Demeter Márta indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 63 igen szavazattal, 113 nem szavazat ellenében, 3 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 662. számú módosító javaslat Keresztes László Lóránt indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 61 igen szavazattal, 116 nem szavazat ellenében, 3 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 845. számú módosító javaslat Ungár Péter indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 64 igen szavazattal, 111 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 1088. számú módosító javaslat Tóth Bertalan és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 63 igen szavazattal, 113 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 1089. számú módosító javaslat Tóth Bertalan és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 58 igen szavazattal, 116 nem szavazat ellenében, 5 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 1090. számú módosító javaslat Tóth Bertalan és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 54 igen szavazattal, 118 nem szavazat ellenében, 8 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 1139. számú módosító javaslat Tordai Bence és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 56 igen szavazattal, 118 nem szavazat ellenében, 6 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 1140. számú módosító javaslat Tordai Bence és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 20 igen szavazattal, 120 nem szavazat ellenében, 39 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 572. számú módosító javaslat Gyurcsány Ferenc és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 51 igen szavazattal, 116 nem szavazat ellenében, 9 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 573. számú módosító javaslat Gyurcsány Ferenc és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 49 igen szavazattal, 118 nem szavazat szavazattal, 13 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Az 574. számú módosító javaslat Gyurcsány Ferenc és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 60 igen szavazattal, 119 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 321. számú módosító javaslat Z. Kárpát Dániel indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 62 igen szavazattal, 116 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 499. számú módosító javaslat Potocsáné Kőrösi Anita és képviselőtársai indítványa. Kérdezem a

tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 62 igen szavazattal, 116 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 949. számú módosító javaslat Ander Balázs és Magyar Zoltán indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 61 igen szavazattal, 117 nem szavazat ellenében, 2 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

(10.40)

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Tájékoztatom önöket, hogy a házszabály 48. § (2) bekezdése alapján a Párbeszéd képviselőcsoportja a T/16118/1170. számú összegző módosító javaslat 21. pontjáról külön szavazást kezdeményezett. Először erről döntünk, és ezután határozzunk az összegző módosító javaslat további pontjairól.

Most az összegző módosító javaslat külön szavazásra kért 21. pontjának elfogadásáról határozzunk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16118/1170. számú összegző módosító javaslat 21. pontját. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslat külön szavazásra kért pontját 119 igen szavazattal, 61 nem szavazat ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

Most az összegző módosító javaslat további pontjairól döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Költségvetési bizottság T/16118/1170. számú összegző módosító javaslatának további pontjait. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslat további pontjait 121 igen szavazattal, 60 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény és a határozati házszabály rendelkezései alapján az Országgyűlés elnöke az előterjesztő által benyújtott T/16118/1179. számú egységes költségvetésitörvény-javaslatot megküldi a Költségvetési Tanács elnökének. A Tanács három napon belül tájékoztatja az Országgyűlés Elnökét a stabilitási törvény 25. § (3) bekezdés szerinti véleményéről. A zárószavazásra várhatóan jövő heti ülésünkön kerül sor.

Soron következik az **egyes adótörvények módosításáról** szóló T/16208. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/16208/15. számon, összegző jelentését pedig T/16208/16. számon terjesztette elő.

Tájékoztatom önöket, hogy a házszabály 48. § (4) bekezdése alapján az LMP képviselőcsoportja a 4., 7. és 8. számú módosító javaslatok fenntartását indítványozta. Először ezekről határozzunk.

A 4. számú módosító javaslat Csárdi Antal indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 62 igen szavazattal, 118 nem szavazat ellenében, 1 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 7. számú módosító javaslat Csárdi Antal indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 25 igen szavazattal, 121 nem szavazat ellenében, 20 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

A 8. számú módosító javaslat Csárdi Antal indítványa. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, fenntartja-e a javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés a módosító javaslatot 8 igen szavazattal, 122 nem szavazat ellenében, 35 tartózkodás mellett nem tartotta fenn.

Mivel az Országgyűlés módosító javaslatot nem tartott fenn, most az összegző módosító javaslatról döntünk. Tájékoztatom önöket, hogy a házszabály 48. § (2) bekezdése alapján a Párbeszéd, illetve a DK képviselőcsoportja a T/16208/15. számú összegző módosító javaslat 12. pontjáról külön szavazást kezdeményezett. Először ezekről döntünk, és ezután határozzunk az összegző módosító javaslat további pontjairól.

Most az összegző módosító javaslat külön szavazásra kért 12. pontjának elfogadásáról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16208/15. számú összegző módosító javaslat 12. pontját. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslat külön szavazásra kért pontját 121 igen szavazattal, 60 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta.

Most az összegző módosító javaslat további pontjairól döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/16208/15. számú összegző módosító javaslat további pontjait. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslat további pontjait 120 igen szavazattal, 61 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16208/20. számú egységes javaslatot. Kérem, most szavazzanak! *(Szavazás.)*

Az Országgyűlés az egységes javaslatot 120 igen szavazattal, 60 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta.

Soron következik a **Magyarország Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló megállapodás módosításáról szóló jegyzőkönyv kihirdetéséről** szóló, T/16209. számú törvényjavaslatához benyújtott összegző módosító javaslatról történő döntés és a zárószavazás. A Törvényalkotási bizottság összegző módosító javaslatát T/16209/5. számon, összegző jelentését pedig T/16209/6. számon terjesztette elő.

Most az összegző módosító javaslatról döntünk. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a Törvényalkotási bizottság T/16209/5. számú összegző

módosító javaslatát. Kérem, most szavazzanak! (*Szavazás.*)

Az Országgyűlés az összegző módosító javaslatot 118 igen szavazattal, 42 nem szavazat ellenében, 19 tartózkodás mellett elfogadta.

Most a zárószavazás következik. Kérdezem a tisztelt Országgyűlést, elfogadja-e a T/16209/7. számú egységes javaslatot. Kérem, most szavazzanak! (*Szavazás.*)

Az Országgyűlés az egységes javaslatot 119 igen szavazattal, 44 nem szavazat ellenében, 16 tartózkodás mellett elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Megköszönöm együttműködésüket. A határozathozatalok végére értünk. Most kétperces technikai szünetet rendelék el.

(*Szünet: 10.48-10.51*)

Elnök: Jakab István

Jegyzők: dr. Vinnai Győző és Hiszékeny Dezső

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megkérem képviselőtársaimat, szíveskedjenek helyüket elfoglalni. (*Zaj.*) Ismételten kérem, szíveskedjenek helyüket elfoglalni! (*Zaj. - Csenget.*) Képviselőtársaim, szíveskedjenek helyüket elfoglalni! (*Kunhalmi Ágnes dr. Gurmai Zitával konzultál.*) Képviselő asszony, önnek is jelezném. Köszönöm megértését. Folytatjuk munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik „**Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek tevékenységéről 2020**” című beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. Az alapvető jogok biztosa által benyújtott beszámoló B/15278. számon, az Igazságügyi bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/16380. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést nemzeti napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Mielőtt megadom az alapvető jogok biztosának a szót, megkérem képviselő asszonyt, most már a konzultációt szíveskedjenek befejezni (*Kunhalmi Ágnes dr. Gurmai Zitával konzultál.*); önhöz beszélek, képviselő asszony, vagy folytassák kívül! Köszönöm megértését. (*Kunhalmi Ágnes távozik az ülésteremből.*)

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Kozma Ákos úrnak, az alapvető jogok biztosának, a beszámoló előterjesztőjének. Biztos úr, parancsoljon, öné a szó.

DR. KOZMA ÁKOS, az alapvető jogok biztosa, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy hozzászólásom elején megköszönjem azt a kiemelt figyelmet, ami az idei beszámoló tárgyalását illeti. Külön köszönöm azt, hogy időben ilyen gyorsan és hamar tudunk a 2020. év történéseiről beszélni. Ez teljes mértékben megegyezik a mi szakmai véleményünkkel, elképzelésünkkel, úgyhogy ezt külön köszönöm még egyszer az Országgyűlésnek, hogy idén ilyen hamar, ilyen gyorsan tudunk a 2020-as beszámolókról számot adni.

Engedjék meg, hogy a szóbeli kiegészítem elején először is megköszönjem azt a szakmai munkát, amit egyrészt két biztoshelyettes kollégám, Szalayné dr. Sándor Erzsébet biztoshelyettes asszony, illetve Bándi Gyula biztoshelyettes úr és a hivatal valamennyi munkatársa végzett és ellátott a 2020-as esztendőben. Azt gondolom, hogy mindaz az írásban önök előtt fekvő tényanyag, amely a mi 2020-as évünket mutatja be, nem jöhetett volna létre az ő szakmai munkájuk nélkül.

Szeretném az elején megköszönni minden magyar állampolgárnak, minden panaszosnak, minden hozzánk forduló állampolgárnak azt a bizalmat, amivel folyamatosan megtisztelnek minket. Azt gondolom, hogy ez a bizalom serkenti azt a szakmai tevékenységet, amelyet hivatalunk valamennyi munkatársa végez, és az, hogy a polgárok ilyen magas számban ügyes-bajos dolgaikkal, sokszor életüket jelentős mértékben meghatározó ügyekben fordulnak hozzánk, azt az elismertséget mutatja, amellyel immáron 26. éve dolgozik ez a hivatal.

S végül bevezetőként engedjék meg, hogy megköszönjem az Országgyűlésnek, önöknek is, tisztelt képviselő hölgyek és urak, illetve a magyar közélet valamennyi résztvevőjének azt a megkülönböztetett figyelmet, amelyet 2020-ban is munkánk iránt tanúsítottak. Köszönöm.

Engedjék meg, hogy szakmai beszámolómban szóbeli kiegészítést néhány tényszámmal kezdjem: 2020-ban 102, míg 2019-ben 57 jelentést adott ki az alapvető jogok biztosa. Ez azt jelzi, hogy majdnem megkétszereztük, megdupláztuk a '19-ben kiadott jelentéseink számát. 2019-ben 5693, 2020-ban pedig 7190 ügy fordult meg a hivatalunkban. Ez pedig azt mutatja, hogy az ügyszám is jelentős mértékben növekedett. Bizom benne, hogy az érdemben elintézett ügyek számával is elégedettek lesznek a hozzánk forduló polgárok.

Természetesen, ha csak ezek lennének a mérőszámok a mi munkánkunknak, akkor nagyon nagy mértékben elégedettek lehetnénk, de nyilvánvalóan az érdemben elintézett ügyek számát is ebből a szempontból figyelembe kell venni. A 2020-as esztendő, amiről a jelen beszámolómban szólni, egy kihívásokkal teli időszak volt, és az alapjogok védelme szempontjából egy különösen nehéz időszakot tudunk vagy tudhatunk most már magunk mögött. Hiszen a 2020-as esztendőben, a jelentős alapjog-korlátozásokkal zajló esztendő során hivatalunk valamennyi munkatársának meg kellett küzdenie az újonnan beérkezett ügyek feldolgozásával úgy, hogy semmilyen korábbi gyakorlat e tekintetben nem állt rendelkezésünkre, legyen az alkotmánybírósági korábbi gyakorlat vagy egyéb felhasználható gyakorlat.

Történelmi jelentőségű és kihívásokkal teli, küzdelmes 2020-as esztendőt hagyunk magunk mögött. Az emberi méltóság megőrzése és oltalmazása a jogvédelem legfőbb, leglényegesebb feladata, melyet nem befolyásolhat a változó egészségügyi helyzet és az erre válaszul adott, esetenként korlátozó intézkedések bevezetése. A zárt, bentlakásos intézmények jelentette izolációban, a megelőző védekező intézkedések közepette a személyes figyelem és tapasztalatszerzés különös jelentőséggel bír. Ezekből a tényekből kiindulva,

tisztelt Országgyűlés, úgy döntöttünk tavaly tavasszal, hogy egy látogatássorozatot indítunk, amelynek során személyesen és munkatársaim közreműködésével több intézményt és helyszínt keresünk fel. Ennek kapcsán tavaly április és év vége között több mint 80 magyarországi helyszínen tettem személyesen látogatást, és azt tudom önöknek jelteni, hogy a 80 helyszínen tapasztalt munkánkat hosszú időn keresztül meg fogják határozni. Olyan tapasztalatokra és élményekre tettünk szert ezen látogatások során, amelyek a munkánkat hosszú távon meg fogják határozni a jövőben is.

Engedjék meg, hogy néhány témát kiemeljek az írásbeli beszámolómból, nyilván a teljesség igénye nélkül. Az első ilyen téma már egy klasszikusnak számító téma, a jogszabály-veleményezések témája. Az igazságügyi bizottsági vita után azt kell mondjam, hogy az Országgyűlés nyilvánosságán keresztül minden jogalkotó szervhez szeretném a következő mondatokat intézni. Az alapvető jogok biztosa, tekintettel alkotmányos funkciójára és törvényi hatáskörére, kifejezett kodifikációs munkában csak kivételesen vesz részt, azonban jogalkotási javaslatok megfogalmazásával, valamint jogszabálytervezetek alapjogi szempontú véleményezésével érdemben képes befolyásolni a jogszabályok előkészítését.

(11.00)

Mindehhez képest 2020-ban mindösszesen 33 jogszabálytervezetet kaptunk meg véleményezésre. Szomorúak vagyunk, mert ez a 2019-es számhoz képest is egy egyharmadára történő, tehát kétharmadával történő csökkenést jelent. 2019-ben ez a szám még 108 volt, '18-ban pedig 154.

Természetesen tudatában vagyunk annak, hogy a múlt évi visszaesés oka, hogy 2020 a jogszabálytervezetek véleményezése szempontjából is egy rendhagyó év volt. Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető, tömeges megbetegedést okozó járványhelyzet következményeinek elhárítása, az állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében kihirdetett veszélyhelyzet időszakában különleges jogrend lépett életbe, és a jogalkotók ennek keretében gyors válaszokat kívántak adni a szabályozást igénylő viszonyokra. A jogszabályok egyeztetése ennek megfelelően háttérbe szorult.

Mindazonáltal egy pozitív példát is szeretnék említeni. A büntetőeljárásról szóló és a büntetőeljárás-hoz kapcsolódó törvények módosítása kapcsán nemcsak a biztos véleményét kérték ki, hanem munkatársaim meghívást kaptak különböző szakértői egyeztetésekre is, ezeket köszönjük. Azt tudom jelezni, hogy ebben az esztendőben is állunk rendelkezésre, és kérünk minden jogalkotót, hogy küldje meg hozzánk alapjogi szempontú vizsgálatra, értékelésre és véleménykifejtésre a jogszabálytervezeteket.

Az előterjesztéseket a korábbi esztendőkhöz hasonlóan sajnos jellemzően szűk határidővel kaptuk meg. Ez nyilvánvalóan azt jelentette, hogy a rövid véleményezési határidők megnehezítették az érdemi válaszadást ezekre a kérdésekre. Mindazonáltal 2020-ban a hozzánk kerülő jogszabálytervezetek 85 százalékában összesen 28

tervezet kapcsán érdemi véleményt fogalmaztunk meg, és erre készen állunk ebben az esztendőben is.

A jogalkotást érintő tevékenységünk. 2020-ban 26 ügyben kezdeményeztük valamely jogszabály módosítását vagy általánosságban a jogi környezet áttekintését, két esetben pedig 2020-ban az Alkotmánybírósághoz fordultunk, mind a két esetben az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek az értelmezését kértük az Alkotmánybíróságtól.

2020-ban változott a jogalkotó szándékának megfelelően az alapvető jogok biztosa hatásköre. A 2020. év végén elfogadta a törvényhozás az Egyenlő Bánásmód Hatóság megszüntetéséről és a hivatalunkba történő beolvasztásáról szóló törvénycsomagot, amelynek kapcsán 2021. január 1-jétől az alapvető jogok biztosa látja el az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos feladatokat. Tekintettel arra, hogy ez a funkció az idej esztendőre datálható, erről majd részletesen a következő évi beszámolóban szeretném a tisztelt Házat tájékoztatni. Mindazonáltal annyit elmondhatok, hogy ez az átállás, ez a beolvasztás zökkenőmentes, a szakmai munka legminimálisabb sérelmével sem jár, továbbra is zökkenőmentesen zajlik ezeknek az ügyeknek a hatósági ügyintézése.

Szeretnék szólni néhány szót arról a kiemelt fókuszról, amelyet az alapvető jogok biztosa folyamatosan ellát a gyermeki jogok, a fogyatékossgal élő személyek jogai, valamint a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok jogainak védelmében. Arról tudom önöket tájékoztatni, hogy a lezárt panaszok jelentős része 2020-ban - közel egynegyede, vagyis összességében 800 körüli ügy - ezt a témakört érintette, s azt gondolom, hogy a jövőben is szeretnénk fenntartani ezt a kiemelt fókuszot.

Engedjék meg, hogy egy példát említsek az ezen a területen 2020-ban végzett tevékenységünkről. A gyermekvédelem kapcsán 2020-ban egy egyedi panaszbeadványból kiindulva vizsgálatot tartottunk, és megállapítottuk, hogy akadályokkal, problémákkal és bizonytalanságokkal terhelt a gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő testvérek közös örökbefogadása. Jelentést adtunk ki, amelyben arra hívtuk fel a figyelmet, hogy olyan gyakorlatot kell kialakítani, amely a gyermekek legjobb érdekét szolgálja, azaz, amennyiben nincsen elháríthatatlan akadálya, akkor a testvéreket ne válasszák szét, minden esetben együttes örökbefogadásukra kerülhessen sor. A szaktárca egyetértett a jelentésünkkel, és a testvérek együttes örökbefogadásának elősegítése érdekében a végrehajtási rendelet előkészítése megkezdődött, és emellett a szaktárca ígérete szerint a gyakorlatot is folyamatosan ellenőrizni fogják.

A következő téma, amit szeretnék a tisztelt Országgyűlés előtt szóban is megemlíteni, a 2020-ban elkezdődött új hatáskörünk gyakorlása. 2020. február 27-én a jogalkotó döntésének megfelelően megszűnt a Független Rendészeti Panasztestület, és a rendőri intézkedésekkel kapcsolatos panaszokat 2020. február végétől az alapvető jogok biztosa látja el. Az új rendszerben a rendőrség hatósági eljárásban hozott végleges döntését megelőzően is folytathatunk vizsgálatot, és engedjék meg, hogy néhány olyan pontot

emeljek ki e területen, amelyek a jogkereső állampolgárok szempontjából pozitív változást hoztak.

A teljesség igénye nélkül a legfontosabb pozitív elemek ennek kapcsán. Immáron a sérelmezett rendőri intézkedéstől számított egy év a panasz benyújtásának határideje. Korábban ez a határidő 30 nap volt. Azt gondolom, hogy ez egy komoly előrelépés. Tavaly február végétől kezdődően nem pusztán súlyos alapjogsérelem, hanem bármilyen szintű alapjogsérelem, illetve annak közvetlen veszélye esetén is lehetőségem van felépni az alapvető jogok védelme érdekében, akár egyenesen a legmagasabb szintű rendőri vezetőknél.

A rendőri intézkedések ombudsmani vizsgálata során markánsabb együttműködési és közreműködési kötelezettség terhel minden olyan, a vizsgálattal nem érintett hatóságot, illetve hatóságnak nem minősülő szervezetet vagy személyt, aki vagy ami releváns információval rendelkezhet a vizsgálat eredményes lefolytatása kapcsán. Az új rendszerben - hogy még néhány pontot említsek - immáron lehetőség van a rendészeti és büntető államhatalom hatósági tevékenységét egységesen szemlélni, integrált ombudsmani kontrollt biztosítani.

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala szakmai és intézményi tekintélye révén - amelyet többek között megerősít az ENSZ nemzeti emberi jogi intézményi státuszunk - várhatóan jelentősebb hatást tudunk gyakorolni a rendőri szervek tevékenységére, az alapvető jogok érvényesülése érdekében.

Végül még egy pontot hadd emeljek ki a rendőri intézkedésekkel szembeni panaszügyintézés új rendszere kapcsán: immáron a legfőbb rendőri vezetők 30 napon belül kötelesek tájékoztatást adni a jelentésük tekintetében kialakított álláspontjukról, illetve az annak kapcsán megtett vagy tervezett intézkedéseikről. Azt gondolom, hogy ez a lista, ez a néhány pont, amely a polgárok számára kedvezőbbé teszi a rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok ügyintézését, minden jogkereső magyar állampolgár számára pozitív tartalmat rejt.

Természetesen a 2020-as esztendő ezen a téren is komoly kihívások elé állított minket, hiszen a járvány adta körülmények között kellett létrehozni a hivatal új, elkülönült szervezeti egységét, a Rendészeti Igazgatóságot, amelyet a rendészeti igazgató vezet. Ez a járványhelyzet ellenére zökkenőmentesen megtörtént, és a hivatal integráns részévé vált a Rendészeti Igazgatóság.

E terület kapcsán szeretném megemlíteni, hogy 2020 nyarán hatályba lépett az iskolaórság felállításáról szóló törvényi rendelkezés. Ennek már a bevezetése időszakában is igyekeztünk az intézmény minél tökéletesebb, minél pontosabb, minél cizelláltabb létrehozását elősegíteni. Az oktatás, az iskolaőrök képzése kapcsán is már 2020 nyarán megfogalmaztunk elvárásokat, amelyeket, azt gondolom, hogy beépítettek az iskolaőrök képzésébe, illetve az iskolaöri intézmény beindulását, 2020. szeptember 1-jét követően mindaddig, amíg jelenléti oktatás volt, a 2020-as esztendőben folyamatos monitorozásába kezdünk az intézménynek, tekintettel arra, hogy itt gyermekek alapvető jogait érintő intézmény létrehozásáról van szó.

Azt tudom önöknek tájékoztatásul elmondani, hogy ezt a tevékenységünket a kiemelt fókuszú tevékenységekhez fogjuk számítani, és ebben az esztendőben is folyamatosan igyekezni fogok én is és munkatársaim is az iskolaöri tevékenységet figyelemmel kísérni. Idén is már jó néhány iskolában tettem személyesen is látogatást.

(11.10)

Az állam rendészeti és büntető hatalmának ombudsmani kontrollja vonatkozásában kiemelt figyelmet fordítottam 2020-ban a rendőrségi és büntetés-végrehajtási szervekkel való minél hatékonyabb együttműködés létrehozására. Ennek kapcsán a járványhelyzet mentén több mint 26 alkalommal tettem személyesen látogatást 2020-ban rendőrségi, büntetés-végrehajtási, menekültügyi és idegenrendészeti intézményekben. Azt gondolom, hogy az itt megszerzett tapasztalatainkat is nagyon hasznosan tudjuk beépíteni a munkánkba, a látogatások jó részéről, az ott tapasztaltakról pedig jelentésben adtunk számot a nyilvánosság és az érintett szervek irányában.

2020-ban a rendészeti területen 19 esetben folytattunk le érdemi vizsgálatot. Hadd említsek néhány területet, amelyek a legjellemzőbbek a rendőri panaszok kivizsgálása kapcsán! Ezek: az intézkedési kötelezettséghez kapcsolódó panaszok, az intézkedő rendőrök hangneméhez kapcsolódó panaszok és a kényszerítő eszközök alkalmazásához kapcsolódó panaszok - előállítás, bilincselés, testi kényszer -, valamint a rendőr azonosítási és tájékoztatási kötelezettségével összefüggő panaszok.

Összességében azt kell mondjam, ahogy ennek a résznek az elején is említettem, hogy integráns részévé vált a rendészeti ügyek ügyintézése hivatalunk egészének, úgyhogy bízom benne, hogy ebben az esztendőben is legalább ilyen eredményességgel és szakmaisággal tudjuk majd ezeket a kérdéseket intézni.

Engedjék meg, hogy röviden két biztoshelyettes területéről is szóljak néhány mondatot. Nyilván részletesen tartalmazza biztoshelyettes asszony és biztoshelyettes úr szakmai területét is a 2020-as beszámoló, azonban a plenáris ülés nyilvánossága előtt azért szeretnék egy-egy szóbeli kiegészítést itt is tenni.

A nemzetiségi jog területének vonatkozásában azt szeretném megemlíteni, hogy 2020-ban némileg átalakult a nemzetiségi ügyekben beérkezett panaszok struktúrája. Leginkább az egyedi visszasságok helyett általánosabb jellegű panaszok érkeztek a nemzetiségi jog területén. A legfőbb tárgykörök, témakörök ezekben a kérdésekben: a nemzetiségi önkormányzatok döntéshozatali mechanizmusai a veszélyhelyzet időszakában, a digitális oktatás kihívásai nemzetiségi vonatkozásban, temetkezési és kegyeleti jogok gyakorlása, a tervezett népszámlálással kapcsolatos kérdések, a gyűlöletbeszéd elleni fellépés, rendőrségi előállítás, gyermekkorú személyekkel szemben indított eljárások.

A jövő nemzedékek érdekeinek védelme kapcsán biztoshelyettes úr szakmai területéről alá szeretném húzni, és ezt nem árt elégszer elmondanunk, hogy a

jövő nemzedékek érdekeinek védelméért felelős biztoshelyettesi mandátum egyedülálló nemzetközi szinten is. Az ilyen típusú, a jövő generációk számára az értékek megőrzését, a biológiai sokféleséget, a vízváltást, a fenntarthatósági célokat középpontba helyező ombudsmani jogvédelem jelentős nemzetközi figyelmet kap. Biztoshelyettes úrnak köszönhetően minden egyes megkeresést érdemben szakmailag megválaszolunk, úgyhogy e tekintetben, azt gondolom, hogy erre a mandátumunkra, erre a szakterületünkre is igen büszkék lehetünk. 2020-ban biztoshelyettes úrral 11 közös jelentést adtunk ki, amelyek közül csak néhány témát szeretnék megemlíteni: zajpanaszok, környezetvédelem, közösségi közlekedés, természetvédelem, vízvédelem, kármentesítés, településrendezés és környezetvédelem.

Engedjék meg, hogy a következő pontban röviden szóljak nemzetközi tevékenységünkről. Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során mindig is szoros kapcsolatot tartott fenn a hazai és a nemzetközi emberi jogi jogvédelem területén működő intézményekkel, amelyek munkáját állásfoglalásaival, szakmai anyagaival, továbbá szükség szerint konzultációk tartásával segítette. Szerteágazó mandátumunknak és feladatköriünknek megfelelően jómagam és hivatalom munkatársai is folyamatosan részt vettünk és veszünk a különböző ombudsmani jogvédelemmel foglalkozó ernyőszervezetek munkájában is. Hivatalba lépésem óta pedig az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala egy olyan nemzetközi stratégiát követ, melynek középpontjában az aktív nemzetközi jelenlét kialakítása, valamint az emberi jogi jogvédelem nemzetközi szereplőivel való intenzív kommunikáció és szakmai együttműködés kiépítése áll. E tevékenységek ellátásában természetesen a koronavírus-járvány jelentős változásokat hozott. Talval március közepétől a partnereinkkel való interakcióink szinte teljes egészében az online térbe helyeződtek át, sok olyan tervezett esemény is volt, amelyet a járvány után időszakra kellett halasszunk.

És végezetül engedjenek meg még egy területet, amit szeretnék szóban is önök elé tárni, bár a beszámolómnak nyilván ezt is részletesen tartalmazza, ez pedig a közérdekűbejelentő-védelmi munkánk. A közérdekű bejelentők jogainak védelme Magyarországon két pilléren áll: az egyik a hivatalunk által üzemeltetett közérdekű bejelentések megtételére és nyilván tartására szolgáló elektronikus rendszer, míg a másik az eljárásra jogosult szervek közérdekű bejelentési ügyintézésének, intézésének felülvizsgálata.

A közérdekű bejelentők számára a rendszer által biztosított kiemelten fontos lehetőség, hogy a bejelentést kivizsgáló szerv felé névtelen, anonim maradhat a közérdekű bejelentő. Éppen ezért a bejelentők közel 80 százaléka 2020-ban is élt ezzel a lehetőséggel, és kérte, hogy személyes adatai kizárólag a mi hivatalunk számára legyenek hozzáférhetőek. A számok: 2020-ban 316 ilyen típusú beadvány érkezett hivatalunkhoz, amely az elmúlt öt év átlagának megfelelő számosságú beadvány, közérdekű bejelentéseket vizsgáló szervek eljárásának felülvizsgálatára irányuló kérelem pedig 73 esetben érkezett a hivatalunkhoz.

És végül, a közérdekűbejelentő-védelem kapcsán szoros nemzetközi együttműködést tartunk fenn az

ilyen típusú szerveket tömörítő nemzetközi szervezetekkel, s az itt szerzett tapasztalataink alapján is vagy azt felhasználva 2020 során előkészítettünk és megindítottunk egy olyan átfogó ombudsmani vizsgálatot, amely jelenleg is tart, és amely a magyar közigazgatásban szereplő állami szervek belső és külső közérdekű bejelentő csatornáinak a feltérképezésére irányul.

Összességében ennyit szerettem volna, tisztelt elnök úr, tisztelt Országgyűlés, szóbeli kiegészítésként elmondani. Bízom benne, hogy úgy az Igazságügyi bizottságban, mint a Magyarországi nemzetiségek bizottságában kifejtettek és a most szóban elmondottak egy kerek képet alkotnak a 2020-as tevékenységünkről.

Tisztelettel kérem az Országgyűlést, hogy az 2020-as beszámolómat fogadja el. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, biztos úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vejkey Imre úrnak, az Igazságügyi bizottság elnökének, a határozati javaslat előterjesztőjének, aki beszédét a pulpitusról fogja elmondani. Parancsoljon, elnök úr, öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Kozma Ákos Ombudsman Úr! Tisztelt Szalayné Sándor Erzsébet Ombudsmanhelyettes Asszony! - aki a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét látja el. Tisztelt Bándi Gyula Professzor Úr! - aki a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét látja el ombudsmanhelyettesként. Az Országgyűlés Igazságügyi bizottsága mint feladat- és hatáskör szerinti illetékes bizottság az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek 2020. évi tevékenységéről szóló beszámolóját 2021. május 26-ai ülésén megtárgyalta, és azt elfogadásra alkalmasnak találta. A bizottság a beszámoló tárgyalása során vizsgálta az alapvető jogok biztosáról szóló törvény 40. § (2) bekezdésében foglalt követelmények teljesítését.

(11.20)

Az Alaptörvény 30. cikke kimondja, hogy „Az alapvető jogok biztosa alapvédelmi tevékenységet lát el, eljárását bárki kezdeményezheti.”, ezen túl meghatározza általánosságban a biztos alapvető jogosítványait, miszerint „az alapvető jogokkal kapcsolatban tudomására jutott viaszasságokat kivizsgálja vagy kivizsgáltatja, orvoslásuk érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményez”. Az alapvető jogok biztosáról szóló törvény kiemeli azokat a területeket, amelyekre megkülönböztetett figyelmet kell fordítani.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ezen szabályozásnak megfelelően az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek 2020. évi tevékenységükről szóló beszámolója megfelelően és kellő részletességgel mutatja be az alapvető jogok biztosának alapjogvédelmi tevékenységét, a gyermekek jogainak, a jövő nemzedékek érdekeinek, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak, valamint a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok, különös tekintettel a fogyatékkal élő

személyek jogainak védelme érdekében kifejtett tevékenységét. A tavalyi év a koronavírus-járvány miatt rendhagyó volt. Ne feledjék, a világijárvány új kihívásokkal szembesített minden embert és minden intézményt! Ne feledjék azt sem, hogy a járvány okán megváltozott körülmények miatt új alapokra kellett helyezni az alkalmazott intézkedések addigi gyakorlatát, amelyet az alapvető jogokkal foglalkozó intézményrendszernek is meg kellett oldania!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Számokban összefoglalva a 2020. évet azt mondhatjuk, hogy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalához mindösszesen 7190 ügy érkezett, ami 30 százalékkal magasabb az előző évinél. A beérkezett panaszok több mint fele elektronikus csatornán került benyújtásra, ami az online ügyintézés térnyerését mutatja az alapjogvédelem területén is. A 2020. évben a panaszok döntő hányadát a polgári jogi, nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási, valamint a végrehajtási ügyek dominálták. Az Igazságügyi bizottság üdvözölte, hogy az alapvető jogok biztosa által megfogalmazott ajánlások kétharmadát a vizsgált szervek elfogadták, ami az általa ellátott alapjogvédelem hatékonyságát és egyre növekvő erejét mutatja. Ezúton is gratulálunk!

A 2020. évben több, szám szerint 33 esetben kérék fel a biztost jogszabály véleményezésére. Ezen túlmenően a biztos és helyettesei számos jogalkotási feladatot fogalmaztak meg olyan kérdésekben, mint a mozgáskorlátozott adós gépjárművének lefoglalása, a nyári gyermektáboroztatás vagy éppen a szilveszteri tűzijátékok szabályozása.

Elismerésre méltó, hogy az alapvető jogok biztosának törekvése az, hogy a járvány sújtotta országban ne csak az online térben, hanem a védelmi intézkedések betartása mellett személyesen is tájékozódjon az alapvető jogok betartása érdekében tett intézkedésekről. Kiemelt feladatként jelent meg ezért a gyermekek oktatási jogainak, továbbá a hátrányos helyzetűek, így a hajléktalanok és a fogyatékossgal élők jogainak védelme és érvényesülése.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A 2020. év eredményeként még a járvány kitörését megelőzően került át az alapvető jogok biztosának irányítása alá a rendészeti panaszkezelés feladatköre, amelyet a Független Rendészeti Panasztestület jogutódjaként lát el az ombudsmani hivatal. Ennek eredményeként vizsgáldott a biztos a kijárási korlátozások vagy a közterületvédelmi szabályok betartásával kapcsolatos rendőri intézkedések szabályszerűségéről is.

Ennek az évnek az eredménye, hogy az alapvető jogok biztosa és hivatala új, XXI. századi követelményeknek megfelelő, korszerű székhelyen rendezkedett be és folytathatja eddigi hatékony és magas színvonalú alapjogvédelmi tevékenységét.

A bizottsági ülésen a képviselők a gyülekezési jog járványügyi helyzetre figyelemmel való korlátozásának arányosságáról, az alapjogok pandémia miatti érvényesülése érdekében tett intézkedésekről és a jogszabály-veleményezés lehetőségeiről tettek fel kérdéseket a biztoshoz és helyetteseihez.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A bizottsági ülésen is szóba került, valamint az írásos beszámoló is kitér

a hivatal nemzetközi vonatkozású tevékenységére. A biztos a járványügyi helyzetben is megtalálta azokat a fórumokat, amelyekkel nemzeti emberi jogi intézményként folyamatos együttműködést tudott kialakítani az ENSZ-szel, illetve annak különböző szerveivel. Az alapvető jogok biztosa aktívan közreműködő tagja az ENSZ Emberi Jogi Főbiztossága mellett működő nemzeti emberi jogi intézmények globális szövetségének, valamint a Nemzeti Emberi Jogi Intézmények Európai Hálózatának is. A magyar biztos kiemelt partnere az emberi jogok védelme tekintetében az Európa Tanács, az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége, amelyekhez kiváló munkakapcsolatok fűzik.

Tisztelt Képviselőtársaim! Bizottságunk ezúton is megköszöni az ombudsman úrnak és helyetteseinek a járványhelyzetben végzett erőfeszítéseit, és támogatásunkról biztosítjuk a jövőben is. Az előttünk fekvő beszámoló teljes mértékben megfelel a törvényben előírt követelményeknek, ezért kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy annak elfogadását támogassák. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A kormány képviselője jelezte, hogy nem kíván álláspontot ismertetni a vita során.

Tisztelt Országgyűlés! Most a vitához kapcsolódó, nemzetiségeket képviselő bizottság által felkért nemzetiségi szószóló felszólalása következik. Megadom a szót Kreszta Traján román nemzetiségi szószólónak, aki nemzetiségi nyelvén ismerteti felszólalásának első mondatait, majd magyarra fordítja azokat. Parancsoljon!

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

KRESZTA TRAJÁN, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának előadója: Köszönöm. Onorate Domnule Preşedinte! Onorat Parlament! Onorate Domnule Ombudsman şi Onorată Doamnă Vice-Ombudsman! Vă salut cu aleasă stimă în numele Comisiei Naţionale ũtăţilor din Ungaria şi al comunităţii româneşti pe care o reprezint! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Biztos Úr! Tisztelt Biztoshelyettes Asszony! Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm önöket a Magyarországi nemzetiségek bizottsága és az általam képviselt román nemzetiségi közösség nevében.

A Magyarországi nemzetiségek bizottsága 2021. május 11-ei ülésén az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 22. § (2) bekezdése alapján dr. Kozma Ákos, az alapvető jogok biztosa és dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet biztoshelyettes jelenlétében és tájékoztatása alapján megvitatta az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek tevékenységéről 2020 címmel, B/15278. számon benyújtott beszámolót, és arról állásfoglalást alakított ki.

A nemzetiségi jogok védelmét ellátó biztoshelyettes a Covid-19-járvány által terhelt beszámolási időszakban is kiemelt feladatának tekintette a magyarországi nemzetiségek érdekeit szolgáló jogszabályok hatályosulásának figyelemmel kísérését, értékelését és

ellenőrzését. Tevékenységével jelentős mértékben elősegítette a szükséges nemzetiségi jogszabály-módosítások előkészítését és azok indokoltságának szakmai alátámasztását, parlamenti elfogadtatását.

(11.30)

A bizottság elismeréssel nyugtázza és köszöni dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet biztoshelyettes asszony-nak és munkatársainak az elmúlt közel nyolc év alatt végzett eredményes munkáját.

2020 mindannyiunk számára rendkívüli, új és nehéz kihívásokkal teli esztendő volt. A találkozási lehetőségek radikális beszűkülése, az online kapcsolattartás kihívásai, valamint az intézményeket és az egyes személyeket egyaránt érintő gazdasági-pénzügyi nehézségek rövid idő alatt teljesen átfomálták a nemzetiségi érdekvédelmi és jogvédő szervek tevékenységét is.

Az ütemezett feladatok végrehajtása, az új kihívásoknak való megfelelés és a közösségek megtartása korábban nem tapasztalt próbatétel elé állította a nemzetiségi jogterület szereplőit. A veszélyhelyzet emellett egyértelműen rámutatott a társadalom legsérülékenyebb csoportjainak súlyosbodó foglalkoztatási, szociális és egészségügyi helyzetére is.

A járvány okozta nehézségek közepette a szervezeti és több metodikai megújulást is végrehajtó új székházba költözött az Alapjogi Biztos Hivatala, s ennek keretében a nemzetiségi ügyekért felelős biztoshelyettes asszony és munkatársai 2020. évi tevékenységüket a megszokott magas színvonalú szakszerűséggel, alaposággal és alkotó szellemben folytatták.

A részletes beszámolóból kiderül, hogy a 2020. február végén megszűnt Független Rendészeti Panasztestület feladatait az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala vette át, s az állampolgárok számára kedvező változásként már nemcsak lezárt, hanem folyamatban lévő ügyeket is tud vizsgálni. Az ügyszám azt mutatja, hogy az állampolgárok részéről ez az egyik legjobban igényelt alapjogvédelmi tevékenység. A jogkereső közönség panaszainak vizsgálatán túlmenően 2020-ban az AJBH 19 érdemi vizsgálatot is folytatott, fő területei a rendőri hangnem, illetve az intézkedési kötelezettség elmulasztása voltak.

Az AJB Hivatalának infrastrukturális fejlesztése és a nemzetiségi biztoshelyettesi titkárság személyi jellegű változásai elősegítik a hatékonyabb munkaszervezést. Ezeknek a változásoknak a lényege: új jogállás és bérfelállítás, a nemzetiségi jogterület korábbi szervezeti széttagoltságának a megszüntetése, új székházba költözés, modern munkakörnyezet biztosítása, javaslattételi jog a nemzetiségi diszkriminációs ügyek elosztása esetén, és szakmai ellenőrzés minden nemzetiségi ügy esetén.

A nemzetiségi jogterületet érintően az összes nemzetiségi jogterülettel foglalkozó munkatársat a Nemzetiségi Biztoshelyettesi Titkárságba integrálták.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság integrálása az AJB Hivatalába egy tavaly kezdeményezett törvényjavaslat kapcsán indult meg, ami végül egy törvényalkotásban zárult, és idén január 1-jétől valósult meg egy olyan verzió elfogadásával, a Magyarországi

nemzetiségek bizottsága közreműködésével, amely a biztoshelyettes asszony számára megteremti a lehetőséget annak, hogy a nemzetiségi érintettségű, egyenlő bánásmóddal kapcsolatos ügyek szempontjából minden esetben ő tegyen javaslatot az alapvető jogok biztosa számára a tekintetben, hogy egyenlő bánásmóddal kapcsolatos ügyként, tehát az Egyenlő Bánásmód Főigazgatóságán hatósági ügyként vagy pedig klasszikus ombudsmáni ügyként kezeljék ezeket a nemzetiségi ügyeket.

Ugyanebben a törvényben egy olyan együttműködési kötelezettség került rögzítésre, hogy az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos ügyekben a Rendészeti Igazgatósággal, illetve a biztoshelyettes asszonnyal az Egyenlő Bánásmód Főigazgatóság köteles folyamatosan egyeztetni minden nemzetiségi jellegű érintettséget tartalmazó ügyben. Tehát innentől kezdve január 1-je óta a főigazgatóságon nem történhet ügy nemzetiségi érintettséggel kapcsolatos ügy elbírálása, hogy abban a biztoshelyettes asszony, illetve a munkatársai szakvéleményét, véleményét ne vették volna figyelembe.

2020-ban a kihívások ellenére a nemzetiségi biztoshelyettes intenzív szakmai tevékenységet folytatott, amelynek keretében 351 egyéni beadványt vizsgált, 20 hivatalbóli eljárást kezdeményezett, és 12 kiemelt szakmai dokumentumot adott ki. A nemzetiségi terület beadványainak struktúrája 2020-ban valamelyest átalakult, és az AJB Hivatala egy olyan tendenciát lát, hogy az egyedi visszasságok helyett inkább általános, valamennyi nemzetiséget érintő panaszok érkeztek magasabb számban, viszont nagyobb elvi jelentőséggel. Csökkent a klasszikus nemzetiségi jogterületről érkező panaszok nagyságrendje, és nőtt a szociális válság helyzete miatt érkező megkeresések száma, ugyanakkor a klasszikus nemzetiségi ügyek számán belül arányeltolódás látszik a nevelés-oktatás, nemzetiségi önkormányzatok, választás, népszámlálás kérdései, egyéni és közösségi névviselelssel kapcsolatos ügyek felé. Az AJB Hivatala egyedi ügyekkel általánosabb átfogó vizsgálat keretében is foglalkozott, s nőtt a nemzetiségi hovatartozás miatti diszkriminációval, a gyűlöletbeszéddel és a gyűlölet motíválta cselekményekkel kapcsolatos ügyek száma is.

A nemzetiségi önkormányzatisággal összefüggő ügyek mértéke is meghatározó volt, ha nem is olyan nagyságrendben, mint korábban, de továbbra is kiemelt ügycsoportnak számít. Elsősorban azokkal a témakörökkel kapcsolatban keresték meg a nemzetiségi biztoshelyettest a nemzetiségi önkormányzatok, amelyek a vészhelyzet kihirdetésével összefüggő működési problémákat, és egyáltalán a hatáskörök, a működési feltételek, a finanszírozás felhasználásának a tisztázását jelentették, vagy erre vonatkozó kérdéseket fogalmaztak meg. Népszámlálási, közfoglalkoztatási, kegyeleti, temetői ügyek, büntetőeljárás, szabálysértési és végrehajtási eljárást érintő ügyek voltak azok, amelyek ebbe a tíz kiemelt ügycsoportba tartoznak.

A nemzetiségek szerinti megoszlást illetően az a tendencia nem változott a korábbi évekhez képest, hogy az ügyek számának nagyjából általában 45-50 százalékát teszik ki a roma közösségtől érkező ügyek, ami azt is mutatja, hogy tulajdonképpen azokat az

egyébként is komplex nehézségeket, amelyekkel a roma közösség jó része szembesülni kénytelen, a pandémiás időszak felerősítette.

A másik kiemelt nemzetiség, a német közösség mindig is nagyszámú ügyet produkált egy-egy évben, de a biztoshelyettes asszony értékelése szerint itt most nem pusztán a német közösség általában is kiemelt közéleti aktivitása, hanem a málenkij robotra hurcoltak hozzátartozóinak, hadigondozotti ellátásának a problematikája növelte meg ezt a számot.

Az eseti kimutatás szerint az egyes fő témák a következők voltak: nemzetiségi nevelés-oktatás 30; nemzetiségi önkormányzatok 25; kulturális jogok, egyéni és közösségi nyelvhasználat 59; hadigondozotti ellátás 71; szociális életkörülmények 53; gyűlöletbeszéd és gyűlölet motiválta cselekmények 13; rendőrség, szabálysértés, büntetőeljárás-végrehajtás 42; közfoglalkoztatás, foglalkoztatás, szolgáltatás 24.

Három alapjogi biztosi és nemzetiségi biztoshelyettesi közös jelentés készült: egy megyei jogú város német nemzetiségi önkormányzatát érintő, nemzetiségi nevelési-oktatási intézményvezetői megbízásához szükséges egyetértési jogának gyakorlásával összefüggő ügyről; egy roma nemzetiségű személyt és családját érintő temetkezési eljárásról; egy roma nemzetiségű személy özvegyi nyugdíjának elbírálását érintő eljárásról.

Három nemzetiségi biztoshelyettesi jogalkalmazási javaslatot tartalmazó zárólevél kiadására került sor: egy roma nemzetiségű személy bilincselését érintő, büntetés-végrehajtási ügy vizsgálata; gyermekkorú személlyel szemben indított büntetőeljárások vizsgálata; egy roma nemzetiségű személy rendőrségi előállítását követő intézkedések vizsgálata.

(11.40)

Hat nemzetiségi biztoshelyettesi elvi állásfoglalás kiadása történt a zsámbéki Sváb Öregtemető nemzetiségi kulturális értékének megőrzésével kapcsolatban, a 2021. évi népszámlálás előkészítését és végrehajtását érintő nemzetiségi jogi vonatkozású kérdésekről, a romák történelmének iskolai tantervekbe és tananyagokba történő szakszerű és hatékony beemeléséről, a világjárvány nemzetiségi közösségekre gyakorolt hatásairól, a német nemzetiségi közösséget érintő kijelentésekről, a gyűlöletbeszéd elleni fellépés szükségességéről és a videómegosztó platformokon megjelenő sérelmes tartalmak elleni fellépés lehetőségeiről, a budapesti roma holokauszt emlékmű megrongálásával kapcsolatos intézkedésekről és a gyűlölet motiválta incidensek elleni fellépés szükségességéről.

A beszámoló alapján és az elmúlt év tapasztalatai alapján a bizottság tartalmaznak és eredményesnek értékelte a biztoshelyettes hivatala és a Magyarországi nemzetiségek bizottsága együttműködését, valamint bízik a közös, eredményes munka folytatásában. A fentiek alapján az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága támogatja az alapvető jogok biztósának és helyetteseinek 2020. évi tevékenységéről szóló beszámoló plenáris ülésen történő elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Vă mulțumesc pentru atenția cu care m-ați onorat.

ELNÖK: Köszönöm szépen, szószóló úr. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat. Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Becsó Károly képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

DR. BECSÓ KÁROLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Biztos Úr és Biztoshelyettesek! Tisztelt Országgyűlés! A Fidesz képviselőcsoportja nevében kívánom a Vejkey elnök úr által elmondottakat néhány dologban kiegészíteni, illetve más megvilágításba is helyezni, de nyilvánvaló, hogy egy beszámoló esetében a témát illetően egyezések az adatokban, illetve ismétlések a témákat illetően előfordulhatnak.

Az Alaptörvény 30. cikke szerint az alapvető jogok biztosa alapjogvédelmi tevékenységet lát el, eljárását bárki kezdeményezheti, az alapvető jogok orvoslása érdekében általános vagy egyedi intézkedéseket kezdeményezhet. Az Alaptörvény deklarálja továbbá, hogy az alapvető jogok biztosa évente beszámol tevékenységéről az Országgyűlésnek, ezért is lehetünk ma itt. Az Igazságügyi bizottság előtt rendkívül alaposan és részletesen megtörtént már a beszámoló megtárgyalása, melyet a bizottság egyébként elfogadásra alkalmasnak ítelt. A beszámoló a biztos tevékenysége keretében önállóan mutatja be az alábbi területeket, melyek a következők: a jövő nemzedékek érdekei, a Magyarországon élő nemzetiségek jogai, a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok jogai, a fogyatékosokkal élők jogai, a kínzás, a kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetés vagy bánásmód tilalmának gyakorlati megvalósulása, a gyermekek jogai.

Tisztelt Országgyűlés! Az alapvető jogok biztosa a törvény vonatkozó rendelkezéseivel és szellemiségével összhangban folyamatos figyelmet fordított kiemelt vizsgálati területekre. Három ilyen terület volt. Az egyik a leginkább veszélyeztetett gyermekcsoportok jogainak védelmét érintő ügyek; a másik a fogyatékosokkal élő személyek, illetve a gyermekek jogainak védelmét érintő ügyek; harmadrészt pedig a biztoshoz és két helyetteséhez tartozó, a Magyarországon élő nemzetiségek jogai, valamint a jövő nemzedékek és az egészséges környezethez való jog védelme. Ezek mellett egyébként a biztos, hatáskörétől függetlenül, általános jelleggel felvilágosítást ad a rendelkezésre álló jogi lehetőségekről, rászorultság esetén tájékoztatást ad a panaszos számára elérhető szociális ellátási lehetőségekről, segítő szervezetekről, szükség esetén pedig javaslatot tehet jogszabályok módosítására és megalkotására.

2020-ban több intézményi működést és ellátási körülményeket érintő helyszíni vizsgálat zárult jelentéssel. Dicséretre méltó, hogy a biztos a világjárvány első és második hullámában egyaránt kiemelt feladatának tekintette a gyermekotthonokban élő gyermekek helyzetének monitorozását, ugyanis kíváncsi volt arra, hogy a kihirdetett veszélyhelyzet idején ellátott kiskorúak vonatkozásában a védekezés milyen változást idézett elő a gyermekek felügyeletének az ellátásában, az élelmezésben, az oktatáshoz és fejlesztéshez való hozzájutásban. Ilyen látogatás keretében kereste

fel az ombudsman a Bezerédj-Kastélyterápia Alapítvány Speciális Gyermekotthonát, a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Mohácsi Különleges Gyermekotthonát, valamint a Kossuth Lajos Gyermekotthont.

A gyermeki jogok ombudsmani védelme körében a biztoshoz forduló szülők vagy más törvényes képviselők elsősorban a gyámhatóságok eljárását kifogásolták, ezen belül a leggyakoribbak a szülői kapcsolattartást érintő, valamint örökbefogadási, védelembé vételi, illetve nevelésbe vételi eljárásokat sérelmező ügyek voltak. Az ombudsman kiemelt figyelmet szentel a gyermekjogi panaszok vizsgálatának, amelyeket 2020-ban 287 beadvány kapcsán vizsgált meg. A vizsgálatok fókuszában voltak többek között a gyámhatósági eljárást érintő, továbbá a szülői, nagyszülői kapcsolattartást érintő, valamint örökbefogadási, védelembé vételi kérdések, a gyermekek erőszakkal szembeni hatékonyabb védelmét elősegítő kérdések vagy éppen az iskolai beilleszkedésre vonatkozó kérdések.

A biztos 2020. szeptember 23-án meghallgatta az országos rendőrfőkapitány és helyettesei szóbeli beszámolóját az iskolaőrsegről, amely mellett helyszíni látogatások során is megállapította, hogy az iskolaőrök tisztában voltak a szakmai szabályokkal és a jogszabályi környezettel, továbbá a tapasztalatok szerint az iskolaőrök alkalmazására elsősorban olyan iskolai létesítményekben került sor, ahol korábban előfordultak atrocitások. Megjegyzendő továbbá az is, hogy a tárgyévben is több jelentés foglalkozott a sajátos nevelési igényű, fogyatékossgal élő gyermekek oktatásával és fejlesztésével kapcsolatban.

Tisztelt Képviselőtársak! Magyarország Alaptörvénye a nemzet közös örökségeként kiemelt védelemben részesíti a természeti erőforrásokat. A jövő nemzedékek szószólója a nemzet közös örökségének védelmét és az egészséges környezethez, valamint testi és lelki egészséghez való jog érvényesülésének elősegítése érdekében figyelemfelhívást adott ki a tiszta levegőhöz való hozzáférés biztosítása érdekében, valamint felkérte a kormányt, hogy tájékoztassa a lakosságot a helytelen fűtési szokások okozta káros hatásokról, emlékeztessen a hulladékégetés tilalmára, lépjen fel a szabályszegőkkel szemben, de ne hagyjon senkit fűtetlen lakásban, és segítse a rászorulókat.

Szintén felhívásban jelezte azt is, hogy a vízgazdálkodásról szóló törvény módosítását célzó törvényjavaslat az engedélyezési rendszert olyan módszerrel kívánja megváltoztatni, amelynek alaptörvényellenességét az Alkotmánybíróság egy korábbi határozatában már kifejezetten megállapította. A biztoshelyettes ezért jogalkotási javaslattal is megkereste az előterjesztőt és az országgyűlési bizottságokat, az Alaptörvény P) cikkében megfogalmazott hármas védelmi kötelezettség érvényesítésének előmozdítására téve javaslatot. Az Országgyűlés Törvényalkotási bizottságának elnöke megköszönte a szószólói fellépést, és jelezte, hogy az alkotmányos aggályok egy részét elfogadva az Országgyűlés a törvényjavaslat módosított változatát fogadta el.

A nemzetiségi biztoshelyettes 2020. évi szakmai tevékenységei közül kiemelendő, hogy lehetőség nyílt

átfogó és szélesebb körű elemző munkát igénylő vizsgálatok indítására a nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása szempontjából egyaránt fontos kérdésekben is. Ennek eredményeként tizenkét jogi jellegű általános szakmai dokumentum kiadására került sor, három közös jelentés, hat elvi állásfoglalás és három jogalkalmazási javaslatot tartalmazó zárólevél jelent meg. 2020-ban kiemelt vizsgálati témák voltak a népszámlálással kapcsolatos kérdések, a nemzetiségi temetők és sírkertek helyzete, a gyűlöletbeszéd és gyűlölet-bűncselekmények elleni fellépés lehetőségei, valamint a romák tankönyvi és kulturális reprezentációja.

Üdvözlendő, hogy az alapvető jogok biztosa a korábbi évek hagyományait folytatva 2020-ban is tovább bővítette a nemzetközi kapcsolatait, folytatódott a közös célok és problémák kezelésére létrehozott ombudsmani jogvédelmi és emberi jogi hálózatokkal való kapcsolattartás nemzetközi szinten. A magyar ombudsman részt vett az Európai Ombudsman Intézet - melynek egyben elnökségi tagja is -, valamint az Európai Ombudsmanok Hálózata munkájában is. A visegrádi négyek ombudsmanjainak találkozására pedig a rendőrségi intézkedésekkel kapcsolatos alapjogi panaszok, valamint a civil szféra és az ombudsmani intézmény közötti hatékonyabb együttműködés lehetőségeinek vizsgálatát javasolta megtárgyalandó témaként.

(11.50)

Tisztelt Országgyűlés! Az elhangzottak alapján megállapítható, hogy az alapvető jogok biztosa és helyettesei magas szakmai színvonalon, az alapvető jogok védelme iránt elkötelezett módon látják el az Alaptörvényben és az alapvető jogok biztosáról szóló törvényben előírt feladataikat. Mindemellett rendszeresen bővülő kapcsolatokat ápolnak nemzetközi szervezetekkel és külföldi ombudsmanokkal egyaránt.

Az elhangzottakra tekintettel kérem a tisztelt képviselőtársakat, hogy az alapvető jogok biztosának 2020. évi beszámolóját fogadják el, és támogassák az Igazságügyi bizottság erre vonatkozó határozati javaslatát. A Fidesz képviselőcsoportja támogatja annak elfogadását. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Gyüre Csaba képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. GYÜRE CSABA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Elnök Úr, Helyettesek! Először is szeretnék köszönetet mondani az alapvető jogok biztosának, helyetteseinek és a hivatal minden munkatársának azért az erőn felüli munkáért a nehéz körülmények között, amely 2020-ban is és '21-ben is jellemezte. Tehát első szavam a köszönet hangja.

Egy nagyon fontos intézmény, és nagyon fontos feladatokat látnak el. Immáron szinte 300 éves hagyománya van, ha nem is Magyarországon, de Európában,

illetve a világon az ombudsmani intézménynek, hiszen több mint 300 évvel ezelőtt találta ki XII. Károly svéd király, és jó 200 évvel ezelőtt pedig már a svéd alkotmányba is beépítették az ombudsmani hatásköröket, illetve feladatokat. Igaz, hogy akkor még egy picit másra kívánta felhasználni a király, de az alapvető feladatai már akkor megjelentek. Más kérdés, hogy Európában, az Európai Unióban lassan honosodott meg, és majd csak a maastrichti szerződés alig 30 évvel ezelőtt vezette be az Európai Unióba, és kiegészítette a római szerződést, és nyilván a magyar alkotmány, illetve Alaptörvény is tartalmazza.

A szocializmus idején úgy gondolták, hogy Magyarországon nincs szükség ilyen intézményre, és csak akkor jöhetett létre, amikor a szocializmus korszaka véget ért és a rendszerváltás megtörtént. Akkor rögtön előtérbe került ennek a kidolgozása, és gyakorlatilag 1993-ban beépült az akkori alkotmányba, és '95-re már meg is kezdte a működését. Tehát jelenleg az Alaptörvény 30. cikke szabályozza alapvetően, amiből kiderül, hogy az alapjogvédelmi tevékenység a legfontosabb feladata, és a tudomására jutott visszasságokat vizsgálja ki az alapvető jogok biztosa.

Itt már korábban is fogalmaztam meg azt az apróbb kritikát, és nyilván nem önökkel szemben, hanem velünk, a jogalkotóval szemben, hogy ezeket a visszasságokat... Hogy mondjam, nem egy tökéletes jogi fogalom, amely kidolgozott lenne, és ezt külön kell kidolgozni, ne pedig az Alaptörvény tartalmazza, jobb lenne, hogyha ez alaptörvényi szinten került volna megfogalmazásra.

Nyilván nagyon szép feladatokat látnak el, hiszen nagyon fontos a gyermekek jogainak a védelme, a fogyatékosokkal élők védelme, a hajléktalanok, a kisebbségek jogainak védelme, de beszéljünk a környezetvédelemtől, és talán a legfontosabb a jövő nemzedék védelme. De hát, azt gondolom, hogy ezek között nem lehet különbséget tenni.

Mind a beszámoló, mind pedig most biztos úr is kitért arra, hogy véleményezési jogkörük van a jogalkotás terén, amit egy fontos területnek tartunk mi is. Itt említette azt, hogy milyen volt a nagyságrendje ezeknek, és hogy nagyon fájó az, hogy valóban 2018-ban 154 esetben kértek véleményezést, 2019-ben már alig több mint 100-at, és 2020-ra 33-ra csökkent ez a szám. Ez azért is furcsa számomra, mert az alapjogok tekintetében nincs ettől fontosabb fórum és hozzáértőbb fórum, mint önök, és azt gondolom, hogy a jogalkotó számára minden esetben a szakmának az a része, aki a legtöbbet foglalkozik vele, aki a legfelkészültebb, a legnagyobb rálátással rendelkezik, annak a véleményének a kikérése az egyik legfontosabb, hiszen a legautentikusabb, a legmegfelelőbb válaszokat éppen önöktől kapjuk. Valóban egy súlyos probléma, amit biztos úr is említett is, hogy nagyon rövid határidőket szabnak meg ilyenkor is, amikor véleményezni kell egy-egy javaslatot, egy-egy jogszabályjavaslatot. Ezt már jeleztem egyébként korábban is, mert ugyanez jellemző más szerveket is, például az Országos Bírósági Hivatalnál is az ottani elnök úr, Senyei úr is jelezte, hogy nagyon rövidek ezek a határidők, nincs idő végigfuttatni a bírósági rendszeren, és úgy látszik, ugyanez a probléma fennáll.

Tehát akkor, amikor ilyen gyorsan érkeznek be az Országgyűlésbe az ügyek, és nagyon sokszor azt tapasztaljuk, hogy a benyújtó kormány ki sem kéri a társadalmi egyeztetést, nem kíváncsi rá, akkor bizony ezek előfordulnak. És én nem a Covidnak tudom be ezt a 33-as számra történő csökkenést, hanem inkább az effajta törvényalkotás elszaporodása jellemző Magyarországon, ami véleményünk szerint egy rendkívül rossz folyamat, de nyilván megint nem önök a felelősök ezért, hanem a kormány, illetve a törvényhozó testület, illetve akik előkészítik a törvényeket. Nyilván itt a probléma véleményem szerint az ő oldalukon merül föl elsősorban.

Valóban, a 2020-as év merőben új volt az önök számára is és nagyon sok mindenkinek a számára, hiszen a Covid-19 vírus megjelenése teljesen új helyzetet teremtett. Én azt gondolom, hogy nyilván ez legnagyobb, legfontosabb részben az egészségügyet érintette, és rajtuk csapódott le legjobban, de az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalánál is egy nagyon fontos változást hozott, hiszen a Covid-19 megjelenése, az újfajta jogalkotás és az új jogszabályok megjelenése, a rendeleti jogalkotás egyrészt érintette a szabadságjogokat, tehát az is korlátozódott, az utazás szabadságát, nyilván nemcsak országon belül, hanem az egész világon, nyilván a kapcsolattartást akár egy bentlakásos intézményben, akár a kórházakban, egyéb intézményekben, gyermekotthonokban, a kapcsolattartást szűkítette. Nagyon fontos az, amit biztos úr is említett, hogy erre vonatkozóan korábban nem volt semmiféle gyakorlat Magyarországon és szerintem máshol sem, hiszen ha megnézzük, ilyen típusú járvány legutóbb az első világháború után sújtotta Európát és az egész világot, amikor az úgynevezett spanyolnátha 1918-ban megjelent, és jelen volt '19-ben és '20-ban is, és akkor állította ilyen kihívások elé. Nyilván a mai modern világban teljesen más hozzáállást igényel, azonban tudjuk nagyon jól, nagyon sok protokoll, például egészségügyi protokoll már régen is kidolgozásra került, akár 500 évvel ezelőtt is a járványoknál.

Itt történt is ezzel kapcsolatban már megállapítás, amikor megállapították, hogy vannak bizonyos dolgok az egészségügyben is, amelyek nem úgy történtek, ahogy kellett volna. Jó, ez nem a Coviddal kapcsolatos, de kiolvasható a 2020-as jelentésből, hogy a felvétélkészítés általános tilalmát a kórházakban nem elég egy belső házirendben elrendelni. Én azt gondolom, hogy sok esetben nyilván az egészségügy problémái a társadalom széles rétegét érintik, és az egészséghez való alapvető jogát is érintik az embereknek. Tehát ha ezzel kapcsolatban kerül egy tájékoztatás akár a Facebookra, közösségi médiára, akkor nyilván nagyon kevés egy ilyenfajta szabályozás, és joguk van az embereknek megismerni az ott lévő problémákat.

Igen, kiemeli biztos úr a jelentésében, hogy a fogyatékosokkal élő személyek esetén is kulcskérdés a bentlakásos intézmények folyamatos monitorozása. Igen, ezt nagyon fontosnak tartjuk mi is. A korábbi jelentéseket is végigolvasva ugyanez vonatkozik a gyermekotthonokra is, ezeknek is a folyamatos monitorozása, ez is szerepel a jelentésben, hogy mennyire fontos feladat. Hiszen a korábbi években is láttuk, hogy

milyen problémák merültek föl akár szexuális abúzusokkal kapcsolatban a gyermekotthonokban, akár az étkezési normákkal kapcsolatban korábbi jelentésekben, illetve a bentlakó és az ott dolgozók közötti konfliktusokkal, és még van egy nagyon fontos terület, amiről kevésbé szoktunk beszélni, ez a gyermekotthonok és a szomszédok között kialakuló konfliktusok és az együttélés kapcsolatának a vizsgálata.

(12.00)

Örülök, hogy a korábbi jelentésben és ebben is ezek már hangsúlyos szerepet kaptak, és ígéretet kaptunk, hogy a jövőben is ezeknek a folyamatos monitorozása meg fog történni.

A jövő nemzedék érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettesnél nagyon tetszett a tiszta levegőhöz való joggal való foglalkozás, a kijelentés, hogy alapvető emberi jogunk a tiszta levegőhöz való jog. Ugyanígy felmerül, már korábban is benne volt a rossz minőségű tüzelőanyag, a hulladékégetés problémája, a lignitégetés problémája, és ez valóban nagyon fontos, hiszen tudjuk, hogy ma a betegségek egy nagyon-nagyon nagy része, főleg a légzőszervekkel kapcsolatosak, a rossz levegőminőségből származnak. Bizony, az orvosi társadalom is egy kiugrópontonak, ugródeszkának tekinti, hogy a jövőben sokkal többet kell foglalkozni a levegő minőségével, és hogy attól, mint amit eddig gondoltunk, sokkal súlyosabban érinti a légzőszerveket a rossz levegő. Tehát ez is valóban egy nagyon fontos dolog, érdemes vele foglalkozni.

A jogalkotási javaslatokkal kapcsolatban, amelyek szerepelnek a jelentésben, három dolgot emel ki biztos úr: a mozgásban korlátozott személyek adóssága esetén a gépjárművek lefoglalásának a végrehajtását, mentes ez a vagyontárgy, de a gyakorlatban bizonyos problémák merülnek fel; a nyári gyermektáborokkal kapcsolatban, illetve a szilveszteri tűzijátékokkal kapcsolatban a tárolás, a felhasználás veszélyére hívja fel a figyelmet; a környezeti hatások, a zaj, a légszennyezés és nem utolsósorban az állatvédelem tekintetében differenciáltabb szabályozás szükséges. Talán jobb lenne, ha még több javaslatot kapnánk egy-egy évben.

Egy kérdés is felmerül bennem. Volt egy kis megjegyzés a jelentésben, hogy a biztos úr a korábbi években megfogalmazott javaslatokat is fenntartja. Ezt egy picit utalásnak értettem arra, hogy sajnos a jogalkotó nem mindig veszi figyelembe azokat a javaslatokat, amelyeket önök tesznek. Azt gondolom, erre a jogalkotónak és itt elsősorban a kormánynak a figyelmét hívnám fel arra, hogy talán nagyobb gondot kellene fordítani arra, hogy az önöktől érkező javaslatok minél nagyobb számban idekerüljenek, akár az Országgyűlés asztalára, akár kormányrendeletként vagy miniszteri rendeletként kerüljenek megfogalmazásra, ha olyan szintű szabályozás szükséges. Mivel itt alapvetően alapvető jogokról beszélünk, így azt gondolom, hogy elsősorban az Országgyűlés mulasztását kell kiemelnem, amikor azt látom, hogy ezek a javaslatok nem kerültek ide, és nem fogalmazódtak meg törvényként itt az Országgyűlésben.

Aztán látjuk, hogy kiemelt hangsúlyt kapott a rendőrségi kényszerrel és a hatalmi tevékenységgel kapcsolatos panaszok vizsgálata. Nyilván, itt a panasztestület megszűnésével, az átvett feladatokkal ez kiemelt jelentőségű.

Látjuk, hogy a beérkezett ügyszám elég sok, 7190, a befejezett ügyek száma körülbelül ennek kevesebb mint a fele, és a folyamatban lévő egy picit több. Hát, nem tudom, a bíróságoknál is ezt szoktuk vizsgálni, hogy mennyi a befejezett ügyek száma, és általában, ha a folyamatban lévő ügyek száma ilyen nagy, akkor ez torlódást fog okozni a következő években. Erre talán, nem tudom, nyilván az ügyiratforgalomból és a rendelkezésre álló dolgozói állományból lehet következtetni, hogy elégséges-e ez a fajta létszám, vagy nagyobb létszám lenne szükséges, hogy nagyobb számú befejezés legyen, hiszen ez az 50 százalékot sem éri el.

Aztán tájékoztatva lettünk arról, hogy az elektronikusan érkezett beadványok száma rendkívüli módon megszorodott, és ötezer darab körül volt az e-mail, e-papír, az ügyfélkapu-, a ParLex-rendszeren keresztül is érkeznek a beadványok. Egyértelműen látni kell, hogy a jövőben erre fognak koncentrálni az ügyfelek is, és az elektronikus kapcsolatátása a jövő.

Érdekes lenne az is, próbáltam belőle következtetést levonni, hogy honnan érkeznek ügyek, bár az elektronikus esetében nem mindig volt megfigyelhető. Azt látjuk, hogy messze Budapest vezet ezerrel, míg Pest megye következik ötszázzal. Milyen érdekes, hogy a megyék közötti rangsort megnézve elsősorban a gazdaságilag lemaradottabb megyék adnak be több panaszt. Ezt kell látni, tehát itt az anyagi gondok együtt járnak talán az alapjogok sérelmével is, hiszen Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Hajdú-Bihar és Békés megye vezetnek a beadványok sorában. A dunántúli megyékben, ahol jobbak a gazdasági és anyagi körülmények, ott sokkal kevesebb panasz érkezik, sokkal jobb ez a szám.

Mindezek alapján azt látom, hogy valóban köszönet illeti meg a biztos úr munkáját, a biztoshelyettesek munkáját és az egész hivatal munkáját, amit ezúton még egyszer megköszönök. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Vejkey Imre képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ombudsman Úr! Tisztelt Helyettes Asszony és Helyettes Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek 2020. évi tevékenységéről szóló B/15278. számú beszámoló részletesen mutatja be az ombudsmannak és helyetteseinek 2020. évi tevékenységét, részletesen mutatja be az ombudsmanni hivatal vizsgálatait, valamint tükröt tart az alapvető jogok biztossága terén végzett munka elé, tudósítva az eredményekről és beszámolva a jövő kihívásairól. A beszámoló elfogadásáról szóló H/16380. számú határozati javaslat pedig méltón támogatja az ombudsman és helyetteseinek

2020. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadását.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! 2020-ban a koronavírus-járvány miatt rendkívüli kihívásokkal szembesült az egész világ, így Magyarország is, olyan összetett gazdasági és társadalmi kihívásokkal, amelyek nehezítve befolyásolták az emberek és intézmények mindennapi életét, így az ombudsman és hivatala életét és működését is. A Fidesz-KDNP-kormány intézkedései, az egészségügyi dolgozók áldozatos munkája és az egész magyar társadalom összefogása kellett ahhoz, hogy ma, másfél év után azt mondhassuk, hogy sikerült visszaszorítani a koronavírus-járványt.

Ehhez rendkívüli intézkedésekre volt szükség. A rendkívüli intézkedések soha nem látott módon érintették az állampolgárok mindennapi életét, jogaik gyakorlását és magukat a társas kapcsolatokat is. Az egészségügyi kockázatok mérséklése érdekében és a magyar gazdaság védelme érdekében a 2020. évben a kormány 2020. március 11-én rendelte el a veszélyhelyzetet, amely nyáron, 2020. június 18-án szűnt meg, majd ősszel, 2020. november 11-én került sor újra a rendkívüli jogrend bevezetésére, amely a beszámoló lezárásakor is még hatályban volt. A rendkívüli jogi helyzetben, így veszélyhelyzet idején az azzal összefüggő intézkedések tekintetében és azzal arányosan az alapvető jogok intenzívebben korlátozhatók, sőt gyakorlásuk adott esetben szüneteltethető.

A rendkívüli helyzet sok szempontból jelentősen befolyásolta, illetve alakította a hivatal működését. Gratulálunk ahhoz, hogy az ombudsmani hivatal a veszélyhelyzeti és készülségi időszakban folyamatosan és teljeskörűen ellátta alkotmányos feladatát. Köszönjük, ombudsman úr, hogy rendszeresen adott ki közleményeket, amelyekben tájékoztatta a közvéleményt a járványhelyzetben végzett és azon kívüli munkájáról, lényeges megállapításairól, a kiemelt témákban indított vizsgálatairól.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az ombudsmanhoz 2020 során változatos témákban és kérdésekben érkeztek panaszbeadványok és jelzések. Voltak olyanok, akik a munkavállalók jogairól kértek tájékoztatást, vagy a munkáltatók által a veszélyhelyzetben gyűjtendő adatok köréről érdeklődtek.

(12.10)

Mások a nehéz anyagi helyzetben élők gyermekei digitális oktatásának nehézségeiről tájékoztatták az alperesi biztost. Többen jelezték az apás szülés kapcsán felmerült kórházi problémákat, de érkezett megkeresés a járványügyi védőfelszerelések megdrágulása miatt is. Érdeklődtek a nyári táborok megtartásával kapcsolatban, és a bevezetett hiteltörlesztési moratórium szabályainak értelmezéséhez is kértek sokan segítséget. Kapott az ombudsman jelzést a fogyatékossgal élő személyek könnyen érthető tájékoztatásának hiányáról a gyermekvédelmi intézményekben elrendelt korlátozások miatt, illetve a külön élő szülőknél a gyermekükkel való kapcsolattartás akadályoztatásáról is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az alapvető jogok biztosa 2020-ban a pandémia ellenére is kiemelten

fontosnak tartotta a személyes kapcsolattartást, a párbeszédet, a tapasztalatszerzést. A jelenlegi nemzetközi ombudsmani gyakorlat elsősorban az online térben zajló eseményeket helyezte előtérbe. Ezúton is köszönjük, ombudsman úr, hogy ezen nemzetközi gyakorlattal szemben országos látogatássorozatot indított éppen azért, hogy személyesen nyomon követhesse a járvány megfékezése érdekében tett intézkedéseket.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az ENSZ Közgyűlése 1993-ban fogadta el a párizsi alapelvek kritérium-rendszerét, azaz a nemzeti emberi jogi intézmények működésének elvi alapjait. A magyar ombudsmani hivatal, mint minden más ombudsmani hivatal a világon, csak ezen elveknek való megfelelés okán kapott akkreditációt, és vált hivatalosan is elismert nemzeti emberi jogi intézménnyé. Az elismert nemzeti emberi jogi intézmények között is két besorolási kategória létezik, A és B státusz, attól függően, hogy az adott intézmény milyen mértékben felel meg a párizsi alapelveknek. Ha az összes előírt kritériumnak megfelel, akkor A státuszt kap. Magyarország 2014 óta A státusszal bír, mellyel felszólalhat az ENSZ legfontosabb emberi jogi testületében, az Emberi Jogi Tanács ülésén és közvetlenül tarthat kapcsolatot más emberi jogi mechanizmusokkal is. Köszönöm Kozma Ákos ombudsman úrnak hazai és nemzetközi jogvédő munkáját.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A nemzetiségi biztoshelyetteshez eljuttatott beadványok struktúrája 2020-ban jelentősen átalakult. A panaszok száma összességében csökkent. Jelentősen növekedett azonban a szociális válsághelyzettel összefüggő beadványok száma. A biztoshelyettes az egyedi ügyek tisztázása mellett átfogó szakmai állásfoglalásokkal segítette a problémák megoldását és hosszú távú rendezését. A korábbi évekhez hasonlóan 2020-ban is meghatározók voltak a nemzetiségi önkormányzatok működését, finanszírozását meghatározó kérdések és az ez irányú beadványok is, illetve a nemzetiségi önkormányzati képviselők tisztségével, továbbá a települési nemzetiségi és helyi önkormányzatok együttműködési nehézségeivel összefüggő problémákat sérelmező panaszok.

A nemzetiségi neveléssel-oktatással kapcsolatban elsősorban a digitális oktatásra való átállás kihívásai, valamint a nemzetiségi önkormányzatok veszélyhelyzet alatti működésével, egyetértési jogának gyakorlásával kapcsolatos nehézségek jelentek meg. Köszönöm innen is Ritter Imre német nemzetiségi országgyűlési képviselőnek, továbbá a nemzetiségi szószólóknak, hogy segítették a biztoshelyettes asszony munkáját, és köszönöm szépen Szalayné Sándor Erzsébet ombudsmanhelyettes asszony munkáját. Munkájához további sikert és egészséget kívánok!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! 2020-ban több figyelem irányult közvetlen környezetünk minőségének értékelésére és védelmére, így a pandémia a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes tevékenységét is jelentősen befolyásolta. A jövő nemzedékek érdekeinek védelméért felelős ombudsmanhelyettes 2020-ban többször is kiemelte a tiszta

vízhez és a tiszta levegőhöz való hozzáférés jelentőségét, hangsúlyozva annak emberi jogi jellegét. Ne feledjék, a jövő nemzedékek érdekeinek védelméért felelős biztoshelyettesi mandátum egyedülálló, még nemzetközi szinten is. Az ilyen típusú, a jövő generációk számára az értékek megőrzését, a biológiai sokféleséget, a vízválságot, a fenntartható fejlődési célokat középpontba helyező ombudsmani jogvédelem ezért jelentős nemzetközi figyelmet kap. Így a jövő nemzedékek érdekeinek védelméért felelős ombudsmanhelyettes véleményét és tapasztalatát kikérők között volt 2020-ban az ENSZ emberi jogokért és környezet védelméért felelős különleges jelentéstevője, a Nemzeti Emberi Jogi Intézmények Globális Hálózata, valamint a Human Rights to Water nemzetközi szakértői csoport is. Köszönöm ezúton is Bándi Gyula ombudsmanhelyettes úr munkáját. A munkájához további sikert és jó egészséget kívánok!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Igazságügyi bizottsága mint feladat- és hatáskör szerinti illetékes bizottság az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek tevékenységéről szóló 2020. évi beszámolót a 2021. május 26-ai ülésén megtárgyalta, és azt elfogadásra alkalmasnak találta, így került benyújtásra a H/16380. számú határozati javaslat.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kereszténydemokraták mindezek alapján támogatják az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek 2020. évi tevékenységéről szóló B/15278. szám alatti beszámoló elfogadását, továbbá a beszámoló elfogadásáról szóló H/16380. számú határozati javaslatot is. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Varga László képviselő úr, aki felszólalását itt az emelvényen mondja el. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Biztos Úr! Tisztelt Helyettesek! Tisztelt Ház! Először is a köszönet hangján szeretnék szólni én is.

ELNÖK: Szólok a technikai munkatársaknak, hogy a hangját legyenek szívesek felerősíteni. Köszönöm szépen. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Biztos Úr! Tisztelt Helyettesek! Szeretném én is megköszönni a munkájukat, a beszámoló informatív voltát. Nyilván biztos úr '19 őszétől látja el feladatát, úgyhogy tulajdonképpen a '20. évről szóló beszámoló az első olyan teljes beszámoló, amely új elnökként a tevékenységével fémjelezhető.

A biztos úr beszámolójában többek között két témakört is kiemelten kezel, ezek egyike az egészségügy. Természetesen nem vonatkoztathatunk el a 2020. év kapcsán a koronavírus-járvány magyarországi hatásaitól sem. Egyrészt ezzel kapcsolatban nem

lehet elégszer elismerni, ahogy képviselőtársaim is megtették, és megköszönni az egészségügyi dolgozók áldozatkész, önfeláldozó munkavégzését. Másrészt pedig teljesen természetes az, hogy az alapvető jogok közül több is kiemelten fókuszba került. Ezek közül természetesen kiemelendő az Alaptörvény által is külön nevesített testi és lelki egészséghez való jog és annak sérelme. Sajnos, egyre többször beszélnek szakértők arról, hogy az egészséghez való jog érvényesülése túlon túl is azon múlik, hogy az állampolgár az ország mely területén él, mert ahogyan a koronavírus-statisztikából is kiolvasható egészen más adatokat láthatunk Budapest, Közép-Magyarország, illetve Nyugat-Dunántúl vonatkozásában, és egészen másokat Észak-Alföldön vagy éppen Észak-Magyarországon.

(12.20)

Az általános egészségügyi állapot mellett itt már jelentősen befolyásolja a statisztikákat az ellátás minősége és az ellátás lehetősége, amit pedig egy dolog határoz meg alapvetően, a lakóhely.

Természetesen nem azért mondom ezt, mert a helyben tevékenykedő egészségügyi alkalmazottak kevésbé lelkiismeretesen dolgoznának, hanem azért, mert egészen egyszerűen vagy nincs, aki dolgozna sok helyen, vagy az infrastruktúrát nem lehet összevetni az ország nehezebb sorsú térségeiben akár a győrrivel, vagy mondjuk, a budaival. Éppen ezért azt gondolom, hogy az egészséghez való jog esetleges sérelméről mindenképpen beszélni kell, és ennek problémájával foglalkozni kell.

Ahogy azzal is foglalkozni kell, hogy egy világhírű idején a magyar sajtó szinte hermetikusan ki volt, illetve mindmáig tulajdonképpen ki van zárva az egészségügyi intézményekből, ott képfelvételeket nem készíthettek. A beszámolóban is lehet olvasni, hogy mind a NAIH, mind biztos úr jelezte ennek sérelmes voltát a kormánynak. Túlságosan nem kell megindokolnom, hogy milyen kiemelten fontos közérdek fűződik ahhoz, hogy a magyar társadalom világos és egyértelmű képet kaphasson arról, hogy milyen viszonyok vannak a kórházakban, mire számíthat az ember, ha vírusos megbetegedés következtében valamilyen ellátásra lenne szüksége. A beszámolója szerint az egészségügyért felelős államtitkár csak részben fogadta el az álláspontját, de legalább tájékoztatók készültek arról, hogy hol és miként lehet képfelvételeket készíteni.

Attól tartok, hogy ez a kérdéskör nem rendeződött 2021-re sem, legalábbis erről mélyebb információk nincsenek. Ha visszaemlékezünk, akkor nem túl sok híradás, riport juthat eszünkbe, amit egy független média képviselője, nem pedig a közmédia készített egy magyar kórház Covid-osztályán.

Itt említeném meg a tiszta levegőhöz való jogot, amelyet több képviselőtársam felvetett teljes joggal. Azért is emelem ki külön, mert évek óta foglalkozom ezzel a kérdéssel a Sajó völgyében élő képviselőként, miskolci képviselőként. A tiszta levegőhöz való jog, ha valahol nagyon fontos, nyilván több területét érinti az országnak, de kifejezetten a Sajó völgyét

érinti a leginkább; amikor a légszennyezésről hallunk, PM10-szennyezésről hallunk, egyéb szennyező anyagokról hallunk, akkor nagyon sokszor halljuk a Sajó-völgyi települések nevét, Putnokét, Kazincbarcikáét, Sajószentpéterét és Miskolcét. Ott kifejezetten a Búza tér és környéke szokta a legrosszabb adatokat produkálni.

Mintegy 13 ezer ember életét rövidíti meg Magyarországon évente a légszennyezés. Átlagosan tíz évvel rövidíti meg az életüket. Ezt szakemberek mondják, tehát tudományos kutatási adatok bizonyítják. Szerintem szándékegység lehet abban, hogy ezt a kérdést meg kell oldani, de sokkal nagyobb erővel kell megoldani, és sokkal nagyobb erővel kell beleállni, mint ahogy az eddigi években azt az Országgyűlés és a felelős döntéshozók tették. Erre azt tudom mondani, biztos úr, hogy életem és vérem ebben a kérdésben; határozati javaslatot készítettem magam is, szakértővel konzultáltam a térségben, a Miskolci Egyetemnek is van olyan innovatív fejlesztése, ami fontos lehet ebben az ügyben. Azt kell mondjam, hogy akkor, amikor 81 százalékban - most ezt mondják szakértők - a lakossági tüzelés felel azért, hogy a levegő ilyen állapotú, akkor igazán el kell gondolkodni, hogy ennek a kérdésnek milyen szociális összefüggései vannak. És mindenkit érint a térségben, úgyhogy, azt gondolom, hogy sok százezer ember problémáját teszem az asztalra, amikor erről beszélek. Érdekes volna az is, hogy esetleg a Covid-fertőzési adatokat, illetve a súlyos lefolyású fertőzések adatait összevetni ezzel a kérdéssel, mert állítom, hogy a lakosság egészségügyi állapotára alapvetően van rossz hatással ez a helyzet a térségünkben, különösen a Sajó völgyében.

Úgyhogy azt tudom ajánlani, gyakoroljunk akár közösen nyomást a legfőbb döntéshozókra ebben a kérdésben a következő években. Csakúgy, mint az egészséges ivóvízhez való jog, azt gondolom, hogy a megfelelő élőhely egy ilyen klímaváltozás idején, ahol megfelelő minőségű életet lehet élni, fel fog értékelődni rendkívüli módon. Az, hogy munkát milyen formában és hogyan végeznek majd az emberek a robotizáció korában, mennyire fog ez egyre inkább online formában történni, ezeken lehetne hosszú eszmefuttatásokat folytatni, most nem ennek van itt az ideje, de annak egészen biztosan, hogy Magyarországot mint élőhelyet tegyük egészségesebbé. Ebben számíthatnak rám.

A másik ilyen terület, amit még kiemelnék, a gyermekjogok. Itt mindenképpen üdvözljük, hogy biztos úr kiemelten kezeli ezt a kérdést. A beszámolóból is kitűnik, hogy a gyermekotthonokban is vizsgáldták a hivatal munkatársai. Ahogy a tavalyi vitában is hangzott, ezen a területen komoly lépésekre van szükség, épp elég, ha a közelgő általános országgyűlési választásokra gondolunk, de különösen annak kampányidőszakára. Sajnos az MSZP hiába élt számtalan beadvánnyal, és a bíróságok is hiába rögzítették elvi élel, hogy a kampányban kéretik a gyermekeket úgymond nem biodíszletként vagy kampányeszközként felhasználni. Nagyon bízom abban, hogy egy év múlva, a soron következő beszámoló vitájában nem

kell majd arra külön kitérni, milyen jogsértések történtek 2022 tavaszán, ugyanakkor a kérdésre mindenképpen határozottan fel kell hívni a figyelmet.

Említést érdemel továbbá, hogy a kormányzat szemmel láthatóan nem fogad minden biztosi javaslatot kitérő lelkesedéssel. Ezt láthatjuk a babaváró hitel igénylési feltételeinek alkotmányossági vizsgálatában, ami az igénylő felső életkorára vonatkozott. De ezt látjuk a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással kapcsolatban is. Utóbbinál a pénzügyminiszter egészen konkrétan visszautasította a biztos úr, illetve a hivatala módosítási javaslatait. Nem véletlen, hogy a biztos úr az elégedetlenségének hangot is ad a beszámolójában, idézném: „A biztos e beszámolóban is felkéri a jogszabályok előkészítéséért felelős minisztereket, hogy a jövőben nagyobb figyelmet fordítsanak az érdemi válaszadási kötelezettségteljesítésre, illetve az elfogadott ombudsmani javaslatok gyakorlati megvalósítására.”

Végül, de nem utolsósorban ki kell emelni azt a jelentős változást, ami az alapjogvédelem szervezeti rendszerében történt 2020-ban Magyarországon. Itt több képviselőtársam is emlékezhet rá, hogy komoly vitákat folytattunk az Igazságügyi bizottságban is annak kapcsán, hogy az Egyenlő Bánásmód Hatóság megszüntetésére, pontosabban beolvasztásra került az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalába. 2020 novemberében nyújtotta be a kormánypárti vezetésű Igazságügyi bizottság azt a törvényjavaslatot, amely mindezt lehetővé tette. Számunkra sem akkor, sem azóta nem vált világossá, hogy erre miért került sor, az Egyenlő Bánásmód Hatóság ugyanis alapvetően jól, hatékonyan és elismerésre méltóan végezte el a feladatát. Ahogy az arany szabály is mondja: ami jól működik, azon ne változtass! Ezért nem nagyon érthető, erre miért is volt szükség.

Bár a hatóság önállósága csak 2020. év végén szűnt meg, ezért ebben a beszámolóban még nem olvashatunk sokat a változás következményeiről, de arra jó lenne majd egyszer válaszokat kapni, hogy mi volt a változás indoka, és különösen, mi várható a jövőben ezen a területen.

Köszönöm a szót és a lehetőséget, elnök úr. Biztos úrnak és a kollégáinak pedig azt szeretném mondani, hogy köszönöm a munkájukat. Láthatják, hogy egy-egy területtel, itt különösen kiemelném a légszennyezés elleni küzdelmet, magam is kiemelten foglalkozom. Remélem, hogy közös munkánk tud lenni az, hogy ebben a tekintetben végre alapvető változások induljanak el. Én munkájukhoz még egyszer sok sikert és sok erőt kívánok. Nagyon remélem, hogy az észrevételeim jó részét pedig a gyakorlatban meg tudják fogadni. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Bósz Anett képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

BÓSZ ANETT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel üdvözlöm ombudsman urat és az ombudsmanhelyettes asszonyt, - helyettes urat is itt a teremben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Én magam is szeretném megköszönni a munkájukat, illetve a beszámolót. Külön üdvözlöm, hogy ilyen fontos szerepet szántak, ombudsmanhelyettesi szinten a jövő nemzedékének, illetve annak, hogy a tiszta levegőhöz, a tiszta vízhez való jogot meghatározzák. Ez itt a környező országokban is rendkívül fontos szerepet tölt be, és azt gondolom, hogy a XXI. században született új generációknak ez egy olyan kivételesen fontos témája és egyúttal feltehetően kihívása is lesz az életben, amire már jó előre fel kell készülnünk.

(12.30)

Én azt hiszem, hogy ez egy rendkívül fontos és jó szerep, nagyon örülök, hogy a biztos úr ezt felvállalta, és a hivatal emögé munkaerőt is tesz.

Én is szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy egy vészes időkben vette át a biztos úr ezt a hivatalt, akkor még nem tudtuk, hogy mi vár ránk a rendkívüli jogrendben. Itt az egészséghez való jogot szeretném kiemelni, és ott folytatni, ahol Varga László képviselőtársam abbahagyta ezt a témakört, hogy itt sajnos az alapvető méltóság, illetve az egyenlő bánásmód elve, egyszerűen a társadalomszervezési alapelvek, illetve azok gyakorlatba való átültetése nem valószínű, hogy sikeresen ebben az országban.

Azt látjuk, hogy számos olyan hátrányban lévő régió, hátrányban élő honfitársunk van, akik jelen pillanatban, ahogyan képviselőtársam fogalmazott, a tiszta levegőhöz, illetve a tiszta vízhez való jogukkal sem tudnak élni ebben a pillanatban, illetve való igaz, hogy nem mindegy, hogy ki hova, milyen anyagi körülmények közé születik és hogyan tudja megőrizni az egészségét.

Sajnos, vannak olyan társadalmi csoportok, amelyek jelentős számban küzdenek már a magzati korban meglévő éhezési problémájával is, illetve a minőségi éhezési problémájával. Én nagyon örülnék neki, hogyha valóban az alapvető jogok biztosával karöltve tudnánk mi közösen itt a parlamentben is küzdeni azért, hogy a lehető legkisebbre szorítsuk ezeknek a társadalmi csoportoknak a számát, hiszen jelen pillanatban nagyon sokan küzdenek ilyen kihívásokkal.

Azonban szeretnék említeni egy olyan mozzanatot az egészségügyben, amiben a biztos úrtól vártak volna talán egy határozottabb fellépést, ez pedig a kórházi ágyaknak a nagyszámú kiürítése volt. Én tudom, hogy egy rendkívüli helyzettel állunk szemben, azonban itt számos olyan honfitársunk küzdött azzal, hogy adott esetben kiürítésre került egy olyan kórházi ágy, amelyet nem lett volna szabad akkor kiüríteni. Én azt gondolom, hogy a biztos úr nyugodtan határozottabban szembemehetett volna a regnáló kormánnyal.

Ugyanakkor engedje meg, hogy dicsérettel illessem azt a lépését, amelyben a szülő nők vártak öntől nagyon sokat, és kaptak is. Sajnos, az egységes születési protokollról a jelenlegi hatalom hibájából erődön változatlanul nem beszélhetünk. Szerintem itt a jövőre nézve, hogyha nézhetek így a biztos úrra, és egy kérést is megfogalmazhatok, vannak alapvető ellátásbeli kérdések és jogséremlmek, amiket orvosolni kell.

Azonban a rendkívüli jogrend azt eredményezte, hogy bizony sokan mentek be szülni kísérő nélkül, maszkban, olyan védőfelszerelésben, ami jelentősen akadályozta akár a saját fizikai, illetve jogi mozgásterüket szülés közben, illetve a szülést követően.

Ez a társadalmi csoport, azt hiszem, hogy fellélegzett egy picit, amikor ombudsman úr megfogalmazta azt az állásfoglalását, miszerint a szülő nőnek joga van az apát, illetve egy általa választott kísérőt bevinni a kórházba, és ő vele is maradhat - nyilvánvalóan komplikációmentes szülés esetén - a szülés egész időtartama alatt. Szerintem ez egy nagyon fontos állásfoglalás volt, és azt hiszem, hogy nem véletlenül kísérte ezt nagyon sok dicséret.

Hogy néhány olyan gondolatot is megfogalmazzak, amiben én magam, illetve a Demokratikus Koalíció többet vártunk volna a hivataltól, nem mindegy, hogy a jogorvoslati kérdésekben milyen gyorsan kapnak az érintettek valamifajta igazságszolgáltatást.

Mire gondolok? A Mátrai Erőmű kapcsán 2019-ben indult vizsgálat, már eladásra került és az eredményt egyelőre még most sem látjuk, pedig úgy emlékszem, hogy a biztos úr gyors eredményt ígért. Ugyanígy a gyöngyöspatai roma gyerekek iskolai szegregációjának témakörében a megítélt kártérítések miatti kormányzati hangulatkeltés esetében fordultak a biztos úrhoz az érintettek. Itt 2020 januárjában vizsgálatot is indított a biztos úr, és a közeljövőben ígért eredményt, de én magam és képviselőtársaim még nem találkoztunk az eredménnyel. Megköszönöm, hogyha a válaszában kitér erre.

A hajléktalanellátásra szeretnék még röviden kitérni, amelyet nagyon helyesen vizsgál ez a hivatal, ugyanakkor azt látjuk, hogy alapvetően a hajléktalanellátásban részt vevő intézmények megkérdésével készül ez az ellenőrzés, és nem pedig az érintettek megkérdésével, amivel sokkal realisabb képet kaphatnának arról, hogy alapvetően milyen különbségek vannak például a budapesti és a vidéki hajléktalanellátásban, hogy érzik-e az érintettek, hogy a méltóságuk sérülését a lehető legjobban igyekszik az intézményrendszer visszafogni. Nyilvánvalóan egy ilyen társadalmi helyzetben nagyon nehezen beszélhetünk arról, hogy jogsérelem nélkül tud valaki élni, hiszen alapvetően méltatlan helyzetbe kerül hajléktalanként, de ez rendkívül fontos lenne a jövőben.

Ugyanígy szeretnék kitérni arra, hogy milyen fontos volt, hogy a gyermekjogok ennyire a fókuszba kerültek az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában. Fontos lenne arra is figyelni, és egyúttal nézек talán az egyetlen kormánypárti képviselőtársamra, aki még itt maradt a teremben, illetve ketten maradtak, hogy milyen fontos lenne a jogtudatosságnak az erősítése, egy olyan állásfoglalást megfogalmazni ombudsmani szinten. Aztán, én azt hiszem, hogy a biztos úr számíthatna az ellenzék padsoraira, hogyha az iskolarendszerünk olyan irányú átalakítási folyamatához kezdhetnénk hozzá, amiben a jogtudatosság fontossá válik a leendő magyar felnőtt polgárok életében, amiben megértik a gyerekek, hogy jogaik és kötelességeik is vannak, és amiben megértik azt, hogy a szabadságuk a felelősségvállalás árán születik meg és

fenn is tartható, és amennyiben azt valaki el kívánja tőlük vitatni, úgy ők szólhatnak.

Innen kanyarodnék rá az Egyenlő Bánásmód Hatóság beolvasztásának témakörére, mert azt látom, hogy az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz nagyon sok olyan társadalmi csoport tagja fordult, akiknek megvan ez a jogtudatossága, egészen egyszerűen abból eredően, hogy valamely kisebbség tagja, amely akár nap mint nap is jogsérelmeket szenved el. Én azt gondolom, hogy ez a sebtében végrehajtott döntés egészen egyszerűen egy hibás döntés volt, látható az, hogy jelentős munkaerőhiánnyal küzd a beolvasztás után, hogyha beszélhetünk még a hatóságról.

Én magam, hogyha elképzelem ezt a hatóságot, egyrészt távozott a korábbi vezetője, másrészt jelentősen csökkent a költségvetése, azt gondolom, hogy nehezen elképzelhető, hogy stabilan fenntartható az Egyenlő Bánásmód Hatóság korábbi munkája, amelyhez, még egyszer mondom, számos olyan panasz érkezett és aztán lelt végül békére és igazságra a bejelentő, amely mindennapos eset.

Említhetnék olyat, hogy roma honfitársunk jelentkezett valamilyen állásra, ahol azt mondták neki a telefonban, hogy már betöltötték ezt az állást, majd aztán később persze kiderült, hogy név alapján feltelezték róla, hogy egy roma honfitársunkról van szó. Ezt követően pedig egy nem roma honfitársunk próbálkozott az Egyenlő Bánásmód Hatóság vizsgálatának keretében, akinek azt mondták, hogy örömmel fogadják őt egy meghallgatáson, és jöjjön be személyesen, hiszen az állás még elérhető.

Én azt hiszem, hogy az ilyen helyzetek nagyon fontosak voltak az Egyenlő Bánásmód Hatóság munkájában. Nagyon bízom abban egyébként, hogy az összeolvadást, illetve a beolvasztást követően találkozhatunk még az ilyen folyamatokkal, és kérem is a biztos urat, hogy válaszoljon erre a felvetésre, mert örülnék neki, hogyha megnyugtatna minket afelől, hogy nem csak a roma honfitársaink, az LMBTQ-közösség tagjainak számos jogsérelme került itt kivizsgálásra, és olyan állásfoglalásokat tett az Egyenlő Bánásmód Hatóság, ami irányadó lehet a jövőre nézve is. Mondok egy ilyen példát: a Debreceni Egyetemmel szemben hozott egy döntést az EBH, mert a magyar LMBT Szövetséget kitiltották az egyetemről, egy konferenciát szerettek volna megszervezni.

Szóval, azt hiszem, hogy ezek azok a pillanatok, amelyeknek nem lenne szabad megtörténnie egy európai országban. Én nagyon bízom abban egyébként, hogy az Egyenlő Bánásmód Hatóság beolvasztását követően is számíthatunk arra, hogy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala ugyanilyen hatékonysággal fog majd fellépni az efféle jog- és méltóságsérelmekkel szemben.

(12.40)

Még egyszer: zárógondolatként szeretném kiemelni azt, hogy a jövő nemzedékek védelme rendkívül fontos és támogatandó; tényleg üdvözlöm azt, hogy ilyen magas szinten emelték be ombudsman úr és a kollégái a hivatal munkájába ezt a területet. De az

iskolaórséggel kapcsolatosan azt kell hogy mondjam, hogy ha ennyire fontosak a gyermekjogok, illetve fontos a gyermekek jogainak védelme, az iskolaórség intézménye per pillanat olyan intézmény, ami állásfoglalásokkal nem javítható.

Azt gondolom, hogy ez az intézmény alapvetően egy rossz intézmény. Örültem volna, hogyha a biztos úr egy ilyen állásfoglalást tesz, akkor is, hogyha vitatkozik a kormánnyal; hiszen számos olyan szakértői véleményem alapuló állásfoglalást tettünk az ellenzék padsoraiból, amely azt mutatta, hogy az iskolaórség intézményével szemben igenis az egyéb ellátórendszerek - az egyéb pedagógiai szakszolgálatok, illetve pszichológiai szakszolgálatok -, a társadalom segítői, szociális munkások lettek volna azok, akik a problémás iskolák társadalmait segíteni tudták volna abban, hogy a fennálló kihívásaikat kezelni tudják.

Én magam azt gondolom, hogy ha az iskolaórség intézményét elkezdjük megszokni, akkor egyúttal azt szokjuk meg, hogy nincs jogtudatosság, büntetés van, egyenruhással való fenyegetés van. És nem tanulják meg ezek az iskolák, illetve ezeknek az iskoláknak az iskola-polgárai, hogy ők valóban polgárok; már most is polgárok, hiszen iskolapolgárok, és aztán polgárokká kell érni, ahol léteznie kell, még egyszer mondom, a jogtudatosságnak, a kötelességek tudatának, annak, hogy felelősséget vállalunk önmagunkért és a környezetünkért.

Én magam ennek a totális ellentétét látom az iskolaórség intézményének megvalósulásában. Azt gondolom, hogy ez rendkívül szüklátóköri, maximum rövid távra szóló, illetve az éppen aktuális botrányos eseteket látszólagosan kezelni tudó intézmény. Abban bízom, hogy talán jövőre már beszélgethetünk arról ombudsman úrral, hogy ezt az intézményt meg tudjuk szüntetni, és mi az alternatívája, mert hiszem azt, hogy egy jogállami helyreállítást követően az Alapvető Jogok Biztos Hivatala is jóval szélesebb tömegekhez juthat el ebben a társadalomban, és jóval többen lesznek azok, akik most már gyakorolhatják is valóban a jogukat; a méltóságuk, illetve az egyenlő bánásmódhoz való jogaik nem sérülnek.

Bízom ebben, és még egyszer köszönöm a munkájukat, mert azt gondolom, hogy a hivatal egyébként remekül dolgozik. A kritikáimat pedig megköszönöm, ha megfogadják. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most van lehetőség a további képviselői felszólalásokra. Megadom a szót Ritter Imre német nemzetiségi képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő: Sehr geehrter Herr Vorsitzender! Sehr geehrtes Parlament! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Parlament! Nagy szeretettel köszöntöm az ombudsmani hivatal vezetőjét, helyetteseit, valamennyi munkatársát.

Kreszta Traján román szószólótársunk, azt gondolom, már nagyon pontosan összefoglalta és elmondta a Magyarországi nemzetiségek bizottsága

véleményét, nem is akarok ebből egy mondatot sem idézni. Részben képviselőként jelentkeztem szólásra, noha a nemzetiségi bizottság nevében is három dolgot szeretnék csak kiemelni, amit nagyon fontosnak tartok.

Az egyik, hogy még anno a nemzetiségek parlamenti képviseletének biztosítását megelőzően az önálló nemzetiségi ombudsman hivatalának megszüntetésével és a hivatalok összevonásával az egyik olyan alkalom volt, amikor mind a 13 nemzetiség elnöke bent volt a parlamentben, és azóta is nyilvánvalóan ez nekünk mindig egy nagyon érzékeny pont.

Éppen ezt szeretném kiemelni és megköszönni ombudsman úrnak, hogy egyrészt maximálisan lehetőséget biztosít ombudsmanhelyettes asszonynak az önálló munkához, hogy fontosnak tartotta, hogy a nemzetiségi bizottság ülésén, ahol nyilvánvalóan, nemzetiségi bizottság lévén elsősorban a nemzetiségek jogainak védelméért felelős ombudsmanhelyettes asszony beszámolóját tárgyaljuk meg, hogy személyesen is ott legyen, tájékozódjon, illetve bennünket is tájékoztasson, és hogy sokszor találkozunk nemzetiségi rendezvényeken is. Rendkívül fontosnak tartjuk azt, hogy önállóan dolgozhasson az ombudsmanhelyettes és az őt kiszolgáló csapat - hiszen bár olyan világot élénk, hogy ne lenne szükség ombudsmani hivatalra! De azt gondolom, ha nézi az ember az emberi természetet és a világot, akkor mindig is szükség lesz rá a nemzetiségek védelme érdekében.

A másik, amit szeretnék megköszönni és rendkívül fontosnak tartok - bár ezt említette Traján is -, hogy gratulálok, és nagyon örülök annak, hogy ilyen rövid idő alatt is jelentős lépéseket sikerült tenni és hatékonyan továbblépni a tárgyi és a személyi feltételek biztosításában, illetve a munkatársak megbecsülésének mértékében is.

Ezt azért tartom rendkívül fontosnak, mert ez egy olyan terület, ahol lehet több tízezer jogász is, de egyik a másikkal nem kompatibilis. Azt gondolom, egy olyan munkatársnak a bármilyen okból való elvesztése, aki a nemzetiségi, nagyon bonyolult életben kiismeri magát, aki a speciális nemzetiségi jogszabályokkal tisztában van, akinek ebben megfelelő gyakorlata van, és ne adj' isten, még elhivatott is ezen a téren, az nem kompatibilis egy álláshirdetésre jelentkező, ezen a területen kezdő jogászhoz képest; hatékony és valóban eredményes munkát nem tud csinálni. Ezért nekünk tehát nagyon fontos, hogy a hivatal állománya jelentős stabilitást és állandóságot tükrözzön.

A harmadik dolog, amit szeretnék kiemelni, hogy már a második ciklusunk vége felé tartunk, költségvetési szempontból már lassan a végénél. Én úgy gondolom, hogy az elmúlt években kialakult egy nagyon jó összhang az ombudsmani hivatal és a Magyarországi nemzetiségek bizottsága között, amellyel kölcsönösen tudjuk egymás munkáját segíteni, egymást erősíteni.

Számunkra rendkívül fontos egyrészt a konkrét ügyek kivizsgálása, ennek alapján az általános megállapítások és javaslatok akár a joghézagokra, jogszabály-módosításokra, amelynek alapján mi tudjuk ezeket kezdeményezni, és ezek végrehajtásában és előkészítésében pedig az a szakmai segítség is, amit

a nemzetiségek jogainak védelméért felelős ombudsmanhelyettes asszony és a munkatársai tudnak nyújtani számunkra.

Össze fogom majd számolni, előtte nem volt időm, de többek között ebben a mostani tavaszi időszakban valószínűleg az elmúlt hét év legtöbb törvénymódosító javaslatát nyújtottuk be a legkülönbözőbb formában: önálló módosító indítványként, képviselői módosító indítványként, más bizottságok segítségével adott esetben, és ezekben szinte mindenhol rendkívül komoly segítség volt a hivatal segítségével és a velük való egyeztetés.

Úgyhogy én zárásként természetesen javaslom mindenkinek a beszámoló elfogadását. Megköszönöm a közös munkát, és jó egészséget kívánok, hogy ezt a hatékony és jó együttműködést egymás erősítésével a továbbiakban is meg tudjuk tenni. Köszönöm, hogy meghallgattak. Danke für Ihre Aufmerksamkeit! (*Taps a kormánypartii padosorokban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában felszólalni. (*Senki sem jelentkezik.*) Jelentkezőt nem látok, az együttes általános vitát lezárom.

Most megkérdezem Kozma Ákos urat, az alapvető jogok biztosát, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. (*Jelzésre:*) Igen, kíván. Parancsoljon, biztos úr, 30 perces az időkerete. Lehet a helyéről is, de innen is minden további nélkül. Parancsoljon, ön é a szó.

(12.50)

DR. KOZMA ÁKOS, az alapvető jogok biztosa: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Röviden szeretnék reagálni az elhangzottakra. Engedjék meg, hogy az elején köszönetemet fejezzem ki; köszönetemet fejezzem ki a tekintetben, hogy az elhangzott összes hozzászólás szakmai alapokon maradt, szakmai vitát, szakmai beszélgetést folytatunk, folytattunk, és ez számomra megtisztelő.

Azt gondolom, hogy ez az együttműködés, amelyre egyébként pont tavaly itt, ezen a pulpituson kértem a tisztelt Országgyűlést, és úgy érzem, hogy a szavaim megértésre találtak, ez egy olyan bizalom, amivel a jövőben is szeretnénk élni. Természetesen ennek a felelősségét is érezzük. Mindazonáltal azt gondolom, hogy ezen az úton kell maradjunk a jövőben is. Köszönöm minden képviselő hölgynek és úrnak a szakmai alapokon tett hozzászólását.

Engedjék meg, hogy röviden próbáljak reagálni az elhangzottakra! A beszámolómat tárgyaló két bizottság, az Igazságügyi bizottság, illetve a Magyarországi nemzetiségek bizottságának vitáit, hozzászólásait építő jellegűen értékelhetjük. Külön köszönöm Vejkey elnök úr hozzászólását. Köszönöm a nemzetiségi szószóló, Kreszta Traján úr hozzászólását, és külön köszönöm Ritter Imre elnök úrnak is mint a nemzetiségi bizottság elnökének a pozitív szakmai tartalmú hozzászólását. Azt gondolom, hogy mind a két bizottságban részletes és tartalmas szakmai beszélgetéseket folytattunk, én

bízom benne, hogy a jövőben is ez hasonlóképpen fog zajlani.

A képviselőcsoportok hozzászólói kapcsán engedjék meg, hogy néhány gondolatot elmondjak. A Fidesz képviselőcsoportja, Becső Károly képviselő úrnak köszönöm a szakmai munkánkat elismerő szavait, azt gondolom, hogy a jövőben is ebben az irányban szeretnénk dolgozni.

A Jobbik képviselőcsoportja, Gyüre képviselő úr: ő egy komoly jogtörténeti elemzést adott a felszólalása elején, amit külön köszönök, az ombudsmani intézmény múltját, történetiségét tárta fel, ami számomra is meghatározó volt, és annival szeretném ezt kiegészíteni képviselő úr irányában, hogy ez az intézmény Magyarországon tavaly ünnepelte a 25 éves évfordulóját. 25 éve, most már 26. éve működik Magyarországon az ombudsmani típusú intézmény, és azt gondolom, és erre itt hívjuk fel mindenkinek a figyelmét, hogy mára Európa, sőt azt mondhatjuk, hogy a világ egyik legerősebb állami alapjogvédelmi intézménye jött létre Magyarországon. Erre, azt gondolom, hogy mindannyian büszkék lehetünk, és mindannyiunk büszkeségén túl a felelősség pedig a mi vállunkat nyomja, amit büszkén vállalunk is természetesen, de a jogtörténeti kitekintéshez hozzátartozik ez is, hogy Magyarország ebből a szempontból egy nagyon komoly állami, alapjogvédelmi intézményt hozott létre. A tavalyi, tavalyelőtti hatáskörbővüléseknek köszönhetően mára egy nagyon széles hatáskörrel rendelkező biztosi intézmény jött létre Magyarországon.

Gyüre képviselő úr említette még a korábbi jelentéseink fenntartásának a lehetőségét. Igen, az alapvető jogok biztosáról szóló törvény erre lehetőséget ad, amennyiben a jelentéseinkben foglaltak nem találnak minden szempontból megértésre, amennyiben nem fogadja el a címzett a jelentésünket, akkor lehetőségünk van arra, hogy ezt továbbra is fenntartsuk. Ezzel élünk is minden évben, és azoknál a jelentéseknél, ahol úgy érezzük, hogy még nem teljes mértékben tett eleget a jelentés címzettje az általunk megfogalmazottaknak, ezzel a jövőben is élni fogunk. Erre hívtuk fel a jelen beszámolóinkban és jó néhány ügy kapcsán a figyelmet.

Vejtey képviselő úr, a KDNP képviselőcsoportjának nevében, köszönöm a szakmai munkánkat elismerő és támogató szavait. Kiemelte képviselő úr a személyes kapcsolattartás és a párbeszéd fontosságát, ezzel teljes mértékben egyetértek. Bízom benne, hogy a tavalyi tevékenységünk ezt támasztotta alá. Én is a személyes kapcsolattartásnak, a párbeszédnek minden szempontból híve vagyok, ezért is tartottam tavaly személyesen több mint 80 intézményben látogatást. Ezért mentünk kollégáimmal több mint 80 helyre, hogy személyesen szerezzünk tapasztalatokat, és személyesen hallgassuk meg az érintetteket az alapvető jogaik érvényesülése tekintetében.

Varga László képviselő úr, az MSZP részéről, neki is köszönöm a szakmai munkánkat elismerő szavait. Két fontos témát emelt ki, ami számomra is talán a legfontosabbak közül való. Az egyik az egészséghez való jog és az annak kapcsán tett és teendő, a jövőben is teendő intézkedéseink, illetve a tiszta levegőhöz

való jog. Azt gondolom, hogy e tekintetben teljes mértékben egyetértünk képviselő úrral. Egyet mondhatok neki, vagy üzenhetek neki innen, hogy ránk számíthat a jövőben is mind a két terület tekintetében. Úgy az egészséghez való jog, mint a tiszta levegőhöz, egészséges környezethez való jog vonatkozásában minden esetben számíthat ránk képviselő úr is, illetve az Országgyűlés egésze. És még egyszer köszönöm, hogy ezt a két témát emelte ki.

Beszélt még képviselő úr a gyermeki jogok érvényesüléséről. Ígérhetem természetesen, hogy ezt a területet is folyamatosan figyelemmel fogjuk kísérni a jövőben. A babaváró hitellel kapcsolatos megjegyzése pedig, amit a mostani hozzászólásom elején említettem: továbbra is fenntartjuk a jelentésünkben foglaltakat, a törvény által számunkra biztosított lehetőséggel élve.

A következő hozzászóló Bósz Anett képviselő asszony, a DK részéről. Neki is mindenekelőtt meg kell köszönjem a szakmai munkánkat elismerő szavait. Képviselő asszony kiemelte szintén az egészséghez való jog és a gyermeki jogok védelmét. Azt gondolom, hogy itt teljes mértékben egyetértünk ebben, én is kiemelt fókuszként kezeltem mind a két témát.

A kórháziágy-kiürítések ügye, illetve a szülő nők ügyében képviselő asszony jelezte azt az elismerést, amelyet a szakma e tekintetben megfogalmazott. Ez mindannyiunknak, különösen kollégáimnak természetesen jólesik, igyekezni fogunk erre a jövőben is rászolgálni.

A kórháziágy-kiürítések ügyében pedig annyit tudok mondani, hogy a fennálló helyzetet figyelembe véve nyilvánvalóan mindent megteszünk, és megtettünk azért, hogy a szükséges alapjogi véleményünket megfogalmazzuk. Amit ebben a helyzetben tenni tudtunk, azt igyekeztünk megtenni. Bízom benne, hogy azért ez a legtöbb magyar állampolgár számára elismerő vagy elismerést vált ki, és bízom benne, hogy képviselő asszony is azért az e tekintetben megfogalmazottakkal egyetért vagy elfogadja azokat. De nyilván a helyzet összetettsége és soha korábban nem tapasztalt volta miatt, és ahogy azt az expozémban is igyekeztem megfogalmazni, a tapasztalatok, illetve a korábbi gyakorlat felhasználhatóságának hiánya miatt nyilván azért ezek az alapjogivélemény-megfogalmazások jóval több időt vesznek igénybe, mint egy olyan helyzetben, amikor talán már alkotmánybírói gyakorlat vagy egyéb korábbi tapasztalatok felhasználhatók lennének az adott kérdésben.

Gyorsaság, amit képviselő asszony említett még, és két ügyet mondott. Nem szeretnék egyik fölött sem elsiklani. Az egyik a Mátrai Erőmű ügye, a másik pedig a gyöngyöspatai kérdés. A Mátrai Erőműnél azt tudom mondani, és egyébként ez az igazságügyi bizottsági vitában is felmerült, hogy nem rajtunk múlik, hogy ebben az ügyben nem tudtunk még pontot tenni az eljárás végére. Nyilván az általunk megkeresettek válaszadási időtartamának elhúzódása általunk nem befolyásolható tényező. Higgye el, amit tudunk, ami eszközök a rendelkezésünkre állnak, azokkal élünk, azokat megteszük, ennyire futotta ebben az ügyben, de igyekszünk minél hamarabb ebben a kérdésben is pontot tenni az ügy végére.

Gyöngyöspata ügyében annyit tudok mondani képviselő asszonynak, hogy jelenleg biztoshelyettes asszony vezetésével egy utóvizsgálat zajlik az ügyben.

(13.00)

Én bízom abban, hogy ebben az esztendőben ebben is konkrét írásos jelentéssel tudunk pontot tenni részünkről ennek az ügynek a végére.

Két témát említett még képviselő asszony - illetve hármát, de a harmadikról majd külön szeretnék beszélni -, amelyekről együttesen szeretnék megemlékezni: az egyik a hajléktalanellátás, a másik pedig - szívemből beszélt ennél - az állampolgárok jogtudatosság-erősítése. Nyilván megfogadjuk, és köszönöm a javaslatát, amiket mondott. Én azt gondolom, hogy a jogtudatosság erősítése az állampolgároknál egy nagyon fontos, a jövőt illetően számunkra feladatot jelentő kérdés, úgyhogy ezen mindenképpen elfogunk gondolkodni. Nem titok, hogy azért korábban nekünk is eszünkbe jutott ez a kérdés, de igyekezni fogunk ebben a kérdésben e tekintetben is valamilyen konkrét lépést tenni.

A hajléktalanellátásra vagy a hajléktalanellátás vizsgálatára vonatkozó szakmai javaslatát pedig figyelembe fogjuk venni. Egyébként minden évben hajléktalan-krízisjelentést adunk ki. Nyilván ezt képviselő asszony is olvasta, ez nem volt máshogy tavaly sem, de ezt a javaslatát, amit mondott, meg fogjuk vizsgálni.

És mondtam, hogy van még egy harmadik téma, amiről külön szeretnék beszélni. Röviden engedjen meg az Egyenlő Bánásmód Hatóság kapcsán tett megjegyzéseivel kapcsolatos reagálást. Mivel ez a téma a 2021-es esztendőre húzódik, hiszen tulajdonképpen 2021. január 1-jétől jött létre az Egyenlő Bánásmód Hatóság beolvadása az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalába, engedje meg, hogy csak néhány tömondatban reagáljak arra, amit mondott. Először is, azt kell mondjam, és mindenkinek, önnek a megnyugtatóra is azt szeretném mondani, hogy egy: nem csökkent egy fillérrel sem az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos feladatokra szánt költségvetési támogatás; egyetlen fillérrel sem szánt kevesebbet a költségvetés erre a területre. Tehát ez így van, illetve nincs semmilyen létszámihiány az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos ügyek ellátása kapcsán. Az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos hatósági ügyek ügyintézése a legmagasabb szakmai színvonalon - egyébként az Egyenlő Bánásmód Hatóság munkatársai jó részének szakmai tudását felhasználva - zajlik jelenleg is. Már nagyon sok, jó néhány ügyet írtam alá az elmúlt hónapokban, nagyon sok hatósági döntést hoztunk. Azt gondolom, képviselő asszony, hogy ebben a tekintetben meg kell hogy nyugtassam, nincs semmilyen ok aggodalomra, minden, az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos, a védett tulajdonságokkal kapcsolatos hatósági ügy folyamatos és ügyintézésre kerül; nincsen csúszás, a határidőket betartjuk. És számíthatnak rám abban, hogy ez a feladatellátás a jövőben is szigorú felügyelet és szigorú feltételek, a törvény által biztosított keretek között fog történni; költségvetési problémáink pedig e

tekintetben nincsenek. Úgyhogy erről majd részletesen nyilván jövőre szeretnék beszélni, a 2021-es esztendőről szóló beszámolómban, de fontosnak tartottam, hogy ezt elmondjam, mert itt is és adott esetben néha a sajtóban is felröppennek hírek. Mindenkit meg kell hogy nyugtassak, hogy nincs probléma ezen a területen, sem a költségvetés, sem a humán erőforrás vonatkozásában.

A szakmai munka garanciája pedig nem más, mint én. Én bízom benne, hogy az alapvető jogok biztosának a közjogi státusza mindenkinek elég garancia arra, hogy ezek a döntések megfelelő szakmai színvonalon és a mi függetlenségünket felhasználva születnek a jövőben is, úgyhogy forduljanak hozzánk bizalommal egyenlő bánásmódot érintő ügyekben is. Meg fogjuk hozni időben a megfelelő hatósági döntéseket.

És végül Ritter képviselő úr képviselőként is, nem csak mint a bizottság elnöke, szakmai elismerő szavakat mondott, amit külön szeretnék még egyszer megköszönni. Képviselő úrral és a nemzetiségek bizottságával, azt gondolom, hogy egy nagyon gyümölcsöző, jó együttműködésben vagyunk, és külön köszönöm azt a szakmai hozzáállást, amelyet, biztoshelyettes asszony munkáját is támogatandó, az elmúlt években tapasztaltunk önöktől. Erre számítunk a jövőben is, és kérem önöket, hogy a jövőben is ezzel a szakmaisággal ítélik meg a munkánkat.

Összefoglalóan még egyszer szeretném megköszönni azon szakmai hozzászólások sorát, amelyeket itt ma hallhattunk. Én azt gondolom, hogy ezen az úton kell maradjunk, és bízom benne, hogy minden tisztelt képviselő hölgy és úr a jövőben is ebből az irányból fogja megközelíteni a munkánkat. Rám számíthatnak a jövőben is; hasonló szakmaisággal, hozzáállással fogjuk ellátni a munkánkat, a hivatal valamennyi munkatársa nevében tudok erre ígéretet tenni.

Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Még egyszer köszönöm a lehetőséget, és még egyszer kérem önöket zárszóként, hogy a 2020-as évről szóló beszámolónkat fogadják el. Köszönöm szépen a lehetőséget. *(Taps a kormánypartok és az LMP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, biztos úr. Most megkérdem Vejkey Imre urat, az Igazságügyi bizottság elnökét, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Parancsoljon, elnök úr, öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság elnöke: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt köszönöm szépen mindenkinek a felszólalását. A politikai nyilatkozatokat leszámítva, azt tudom mondani, hogy minden felszólaló támogatta az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek 2020. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadását, és támogatta az Igazságügyi bizottság elfogadásáról szóló határozati javaslatát is.

Ombudsman úrnak és helyetteseinek a munkájához további jó egészséget és sok sikert kívánok ezúton is. És záró gondolatként arra kérem ombudsman urat,

úgy nyilatkozott, hogy a jogtudatosságot szeretné erősíteni: én azt kérem ombudsman úrtól, hogy a jogtudatosság erősítése jelentse egyben a kötelezettség-tudatosítás erősítését is, hiszen a jogok a kötelezettségtől nem elválaszthatóak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most megköszönöm Kozma Ákos biztos úrnak, az alapvető jogok biztosának és munkatársainak a megjelenését, a vitában való részvételt. A következő napirendi pontunk tárgyalására térünk át.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Soron következik a „**Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2020. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére**” című beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. Köszöntöm Domokos László urat, az ÁSZ elnökét és Holman Magdolna asszonyt, az ÁSZ alelnökét is, valamint köszöntöm mindazokat a munkatársakat, akik velük együtt érkeztek, illetve az ÁSZ-ban tevékenykednek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az Állami Számvevőszék által benyújtott beszámoló B/15275. számon, a Gazdasági bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/16286. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Domokos László úrnak, az Állami Számvevőszék elnökének, a beszámoló előterjesztőjének, aki beszámolóját itt az emelvényen mondja el. Tisztelt Elnök Úr! 30 perc az időkerete. Oné a szó.

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Hölgy és Urak! Tisztelt Hallgatóság! Rugalmas reagálás, digitalizáció, dinamikus hatásvnövekedés, tanácsadás és tudásmegosztás - címszavakban ezek jellemezték a Számvevőszéket 2020-ban.

A nehézségekből előnyt kovácsoltunk. A járvány idején is fejlesztette a közpénzügyeket az Állami Számvevőszék - ez a mi Twitter-üzenetünk a tavalyi esztendőről.

Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszék-ről szóló törvény kimondja, hogy az Állami Számvevőszék elnöke az Országgyűlés számára minden évben tájékoztatást ad a szervezet előző évi tevékenységéről és az ellenőrzési megállapítások alapján tett intézkedésekről, illetve független könyvvizsgáló által auditált éves beszámolóban mutatja be az intézmény működését, gazdálkodását.

(13.10)

Ennek a törvényi előírásnak megfelelően 2021. április 30-án benyújtottuk az Országgyűlésnek az Állami Számvevőszék 2020. évi tevékenységéről és működéséről szóló tájékoztatónkat, amely átfogóan bemutatja

a tavalyi évünk eredményeit, tapasztalatait, következtetéseit. Bízom benne, hogy volt alkalmuk megismerni a tájékoztatónkat mind nyomtatott formában, mind pedig most már a digitalizáció vívmányait felhasználva, elektronikusan is könnyen kezelhetően forgatható. Ezáltal is törekedtünk arra, hogy átlátható és közérthető módon a felhasználók, tehát az önök igényeihez illeszkedve mutassuk be a tavalyi évünket. Rendkívül fontos ez számunkra, hiszen az Állami Számvevőszék jogállásából fakadóan legfontosabb feladata az Országgyűlés, így a parlamenti bizottságok munkájának támogatása, hozzájárulva a törvényalkotáshoz, a jól irányított államhoz. Ezúton is köszönöm, hogy partnereink ebben még ezen rendkívüli időszakban is.

A hasznosíthatóság érdekében a tájékoztatónkban - folytatva az előző években már alkalmazott gyakorlatot - több fókusz köré rendszereztük a szakmai tapasztalatainkat: így a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése; az államháztartás számviteli rendjének betartására vonatkozó ellenőrzési tapasztalatok; a teljesítmény-ellenőrzések; tevékenységünk az integritásszemlélet fejlesztéséért, megszilárdításáért; valamint a költségvetési és makrogazdasági folyamatokat értékelő következtetéseink; e területek köré csoportosítottuk.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! A 2020. év bebizonyította, hogy olyan események is megtörténnek, amelyek váratlanul érnek bennünket, és bár próbálunk, de teljességgel nem tudunk felkészülni rájuk. Vártuk a tavalyi évet, hiszen az Állami Számvevőszék számára a 2020. év történelmi vonatkozása miatt is különleges esztendő volt. Tavaly volt ugyanis 150 éve, hogy 1870-ben megkezdte működését az első önálló magyar Állami Számvevőszék, illetve 30 éve, hogy 1990. január 1-jén újraindult a független számvevőszéki ellenőrzés Magyarországon.

A Covid-19-világjárvány háttérbe szorította az emlékezést, és a múlt helyett a jelenre, illetve a jövő kihívásaira irányította a figyelmünket. Úgy is mondhatnám, hogy azzal ünnepeltük meg a kettős jubileumi évünket, hogy fokoztuk a Számvevőszék tevékenységének lefedettségét, illetve átadtuk, széles körben megosztottuk tudásunkat, tapasztalatainkat, ezzel dinamikus hatásvnövekedést érve el. Mindezzel megőrizve a múltat értéket teremtettünk, hiszen a világjárvány időszakában aktívan járultunk hozzá a közpénzügyek fejlesztéséhez és támogattuk a jól irányított államot.

Az Állami Számvevőszék legfőbb alkotmányos küldetése, hogy támogassa az Alaptörvény közpénzügyi fejezetében lefektetett, irányítóként szolgáló elveket, előírásokat, úgymint a törvényesség, átláthatóság, célszerűség, eredményesség, a közélet tisztaságának elve gyakorlati érvényesülését, valamint fejlesztését. Mindebből egyenesen következik, hogy az Állami Számvevőszék az Alaptörvényben definiált garantőr szervezet, amelynek célja nem a hibakeresés vagy az elmarasztalás, hanem a jó irányba való terelés, a pozitív változások elindítása és fenntartása. Mindezek alapján az Állami Számvevőszék az Alaptörvényben deklarált normáknak és értékeknek megfelelően működő, Magyarország gazdasági szuverenitása fölött őrködő szervezet.

Tisztelt Országgyűlés! Célunk, hogy az ellenőrzések mellett, valamint azoktól elválasztva, széles körű tudásmegosztó, támogató öntesztjeinkkel, továbbá elemzéseinkkel, tanulmányainkkal, véleményalkotásunkkal és javaslatainkkal átláthatóbbá és eredményesebbé tegyük a közpénzek felhasználását, és hozzájáruljunk a közszolgáltatásokat biztosító intézmények és rendszerek hatékony, a közjót szolgáló működéséhez. E stratégiai célkitűzés alapját adják a dokumentumokra és tényekre alapozott, objektív ellenőrzési megállapítások, amelyek minden esetben bizonyítékalapúak. Mindezt azért szeretném nyomatékosan hangsúlyozni, mert az Állami Számvevőszék egy hivatali típusú audit szervezet, amelynek nincsenek nyomozati eszközei, illetve hatósági jogosítványai. Az egyes ellenőrzési megállapítások jogkövetkezményeit minden esetben a vonatkozó törvényi előírások határozzák meg, de azok érvényesítése az adott ügyben eljárás jogkörrel rendelkező hatóságok feladata.

Az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek jogi környezetét az Alkotmánybíróság is vizsgálta. A terület érdemi eljárás során rámutatott, hogy Magyarországon a mindenkori Állami Számvevőszék hatósági jogkör nélküli, hivatali típusú intézményként működik. Az ÁSZ szankciókiszabási hatáskörrel nem rendelkezik, jelentése nem tekinthető sem hatósági jogkörben elfogadott döntésnek, sem pedig bírósági határozatnak. Az Alkotmánybíróság megerősítette az Állami Számvevőszék egyébként 1990 óta, vagyis több mint 30 éve fennálló alkotmányos jogállását.

Az ÁSZ tehát nem büntet és nem bíróság, ugyanakkor van olyan törvényben biztosított eszközünk, ami tapasztalataink szerint képes előmozdítani a jogkövető magatartást. Ez az úgynevezett vagyonmegóvási intézkedés, ami a gyakorlatban az adott szervezetet megillető költségvetési támogatás időszakos felfüggesztésének kezdeményezését jelenti; ez a Számvevőszék a közpénzek feletti garantőr szerepének hatékony és gyors eszköze. A törvényben biztosított intézkedés a köztalán megóvását és a legszükségesebb intézkedések megtételét biztosítja annak érdekében, hogy a meghatározott magatartás észlelésétől annak ellenőrzött általi megszüntetéséig további kár ne keletkezzen és keletkezhesen.

2020-ban a Számvevőszék 126 esetben helyezett kilátásba vagyonmegóvási intézkedést, de csak 22 esetben volt szükség a költségvetési támogatás folyósításának a tényleges felfüggesztésére, többségében a Magyar Államkincstár végrehajtása által. Amennyiben az intézkedés által kiváltott ellenőrzötti magatartás eredményeként az intézkedés elrendelésének alapjául szolgáló helyzet, körülmény megszűnt, a Számvevőszék haladéktalanul kezdeményezte a foganatosító hatóságnál az intézkedés megszüntetését. Fontos, hogy minden érintett szervezet utólag hozzájuthat a felfüggesztett költségvetési támogatáshoz, vagyis anyagi kár nem éri. A vagyonmegóvási intézkedés célja mindig a feltárt szabálytalanság, illetve a károkozás veszélyének mielőbbi megszüntetése, és így az adófizetők pénzének a védelme.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az Állami Számvevőszék a Covid-19-világjárvány miatt alapjaiban megváltozott körülmények között is ellátta a

jogszabályokban előírt feladatait, valamint nagy hangsúlyt helyezett a tudásmegosztó, tanácsadó tevékenységére. Köszönhetően az elmúlt évek technológiai, digitalizációs és módszertani fejlesztéseinek, az ellenőrzött szervezetek kisebb leterheltsége mellett, a személyes találkozást jellemzően nélkülöző módon, eredményesen tudtuk növelni az ellenőrzéssel érintettek számát. Ez azt jelenti, hogy a Számvevőszéknek 2020-ban minden eddiginél nagyobb számú, összesen 1534 szervezetnél sikerült ellenőrzésen alapuló értékeléseivel, megállapításaival, javaslataival előmozdítani a közpénzügyi helyzetet a feltárt szabálytalanságok és hiányosságok kezelésével. Megállapításaink alapján 1030 javaslatot fogalmaztunk meg, és 434 esetben figyelemfelhívó levelet is küldtünk, 471 intézkedési terv megfelelőségéről döntöttünk, és 14 utóellenőrzést is végeztünk, amelyek 84 szervezetet érintettek.

(13-20)

Az elmúlt évek fejlesztéseinek eredményként rendkívül dinamikus hatásmegővedést értünk el, az ellenőrzött szervezetek száma 2021-ben várhatóan eléri majd a 9 ezer darabot.

A Számvevőszék hatásmegővedését jól szemlélteti az önkormányzatok körében végzett, 2021. január végén lezárult rendszerszintű intézkedés. 2020-ban indult, kezdődött meg ennek az ellenőrzése, amely a Magyarországon található összes, 3197 helyi önkormányzatot, illetve azok gazdálkodási feladatait ellátó 1284 hivatalt érintette, azok integritásának, vagyis korrupció elleni védettségének jelen idejű monitoring-értékelésével. A 2020-ra vonatkozó, vagyis a jelen idejű működést támogató rendszerszintű értékelés azért is volt rendkívül aktuális, mert a szabálykövetésnek és rendezettségnek a Covid-19-világjárvány időszakában különösen nagy jelentősége van. Nemzeti közszervezetek, úgymint az ENSZ és az OECD is többek között, illetve az ÁSZ értékelése szerint is a világjárvány kiemelt korrupciós, illetve szabályt sértő működési kockázatot jelent. Mindez azt jelenti, hogy az ÁSZ értékelése akkor nyújtott támogatást az önkormányzati vezetőknek a szabályok betartásához, amikor arra a legnagyobb szükségük volt.

Mindemellett az elmúlt években az éves tájékoztatóról szóló parlamenti vitákban, illetve bizottsági üléseken szinte minden évben észrevételt kaptunk önkormányzatoktól arra vonatkozóan, hogy az ÁSZ nagyobb számban, illetve szélesebb körben ellenőrizze az önkormányzatokat. Meghallgatva ezeket a kéréseket olyan technológiai és módszertani fejlesztéseket indítottunk el és vittünk véghez, amelyeknek köszönhetően a Számvevőszék képessé vált arra, hogy az ellenőrzés keretében akár több ezer szervezet értékelését végezze el egy időben. Bátran mondhatom, hogy egy több mint három évtizedes kihívásnak feleltünk meg ezzel.

Örömmel jelentem be az Országgyűlésnek, hogy elvégeztük az összes önkormányzat és önkormányzati hivatal egyidejű értékelését. Azokat a mindennapi működést megalapozó szabályzatokat és dokumentumokat ellenőriztük, amelyek többek között azt biztosítják, hogy az önkormányzatok szabályosan,

elszámoltathatóan és csalásmentesen működjenek. Mintegy 820 településen alapvetően rendet találtunk; több mint 1050 településen pedig a polgármesterek és a jegyzők - figyelemfelhívásunk alapján - már az ellenőrzés során intézkedéseket tettek a hiányosságok megszüntetése érdekében; a további mintegy 1330 önkormányzatnál pedig rámutattunk azokra a területekre, ahol előre tudnak lépni, és elenyésző kivétellel mindenütt nyitottságra, teljes együttműködési készségre találtunk. Ez utóbbi is komoly eredmény, hiszen mutatja, hogy a legtöbb helyen ma már nemcsak ellenőrként, hanem a törvényes működésüket támogató partnerként is számolnak velünk.

A közérthetőség érdekében az adatszolgáltatás, a bekért dokumentumok értékelése, illetve a figyelemfelhívásunkra tett intézkedések kiértékelése alapján a Számvevőszék 1 és 5 közötti skálán le is osztályozta az egyes önkormányzatokat, ahol a 1-es osztályzat jelentette a legmagasabb, az 5-ös pedig a legkisebb korrupciós kockázatot. Összességében megnyugtatónak tartom, hogy a magyarországi önkormányzatok és hivatalaik integritásának állapota országosan 4,3-as átlagos osztályzatot ért el. Emellett beazonosítottunk 202 olyan önkormányzatot, amelyek integritásának kiépítését új, részletes ellenőrzéssel támogatjuk majd a közeljövőben.

Szeretném ezúttal is hangsúlyozni, hogy célunk nem az elmarasztalás, hanem a fejlődés elősegítése. Ez mind az önkormányzati vezetők, mind a helyben élők alapvető érdeke. Támogató eszköztárunk az érintettek rendelkezésére áll. Múlt héten az ellenőrzési tapasztalataink hasznosítása érdekében az önkormányzati hivatalokat vezető jegyzőknek indítottunk többhetes online képzési programot, amihez mintegy nyolcszáz jegyző csatlakozott. Bátran mondhatom, hogy minden korábbinál nagyobb hatást gyakorolunk az önkormányzatok működésére, gazdálkodására.

Az a célunk, hogy a sikernek, a fejlődésnek legyen mindenki számára jól érzékelhető mértéke és értéke. Ha megengednek néhány személyes gondolatot, két dolognak örültem a legjobban: annak, ahogy a kitűnők - nem minden büszkeség nélkül - a nyilvánosság, így a többi önkormányzat számára is nagy láthatósággal beszámoltak az eredményükről, valamint annak, hogy a még nem a legmagasabb szinten lévők milyen nagy nyitottságot mutattak a javításra. Mindenütt győzött a javítás szándéka. Törvény szabta feladatainknak megfelelően és a települések vezetőivel partnerségben mi a jövőben is azért dolgozunk, hogy az önkormányzatok szabályszerűen és eredményesen működjenek, a helyben élők pedig a lehető legmagasabb szintű szolgáltatásokat kapjanak.

Mindezt azért ismertettem önökkel, mert az önkormányzatok rendszerszintű értékelését egyfajta pilotprogramnak is tekintettük. Terveink szerint újabb és újabb területekre terjesztjük ki a tanácsadással összekapcsolt, rendszerszintű monitoringértékeléseinket. Jelenleg már a központi költségvetési szerveknél, illetve az állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál meg is kezdtük ezeket az értékeléseket.

Tisztelt Ház! Az Állami Számvevőszék jól irányított államhoz való hozzájárulása számos feladaton, tevékenységen keresztül valósul meg. Az ellenőrzési

tevékenység, az ehhez kapcsolódó intézkedések mind javítják, serkentik az ellenőrzöttek felelősségteljesebb, szabályszerű működését, átlátható gazdálkodását. Az ellenőrzési tapasztalatok több szinten hasznosulnak: egyrészt a közpénzügyi védelmi vonalak erősítését célozzák meg, másrészt segítenek a kockázatokra rávilágítani, továbbá támogatást nyújtani a még fejlesztésre szoruló területek feltérképezésében.

Az új ellenőrzési fókuszterületek segítségével még több intézményt ellenőrizhetünk, így a közpénz-, és a közvagyon-felhasználás ellenőrzési lefedettsége is növelhető, így a társadalom teljesebb képet kap, az elemzések pedig az ellenőrzések megalapozásához, valamint jogszabályi változások kezdeményezéséhez és még emellett a tanácsadó tevékenységünkhöz járulnak hozzá. Ennek érdekében az ÁSZ szakértői 2020-ban összesen harminc elemzést készítettek. Ezekben olyan fontos témákat dolgoztak fel, mint a költségvetés fenntarthatósága, a magyar gazdaság kifehéritése, a digitális kereskedelem adózási kérdései, az államadósság-kezelés vagy a magyar lakosság pénzügyi biztonsága. Mindemellát a Számvevőszék elemzői már a tavalyi évben is és azóta is kiemelten fókuszálnak a Covid-19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak bemutatására, illetve törekednek arra, hogy feltárják azokat a területeket, amelyek hozzájárulnak Magyarország gyors kilábalásához a világjárvány okozta válságból.

Azzal párhuzamosan, hogy az elemzések szerepe megnőtt a szervezet tevékenységében, már nem csupán pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, közpénzügyi garantőre vagyunk az Országgyűlésnek, hanem egyfajta szakmai elemző háttértámogatást is nyújtunk a jogalkotási munkához, támogatva a parlamentet és magát az országgyűlési képviselők munkáját is, ez ugyanis az egyik legfontosabb feladatunk. 2020-ban különböző törvényjavaslatokhoz 15 szakmai háttéranyagot készítettünk és juttattunk el önökhöz, 6 esetben kezdeményeztünk jogszabály-módosítást, és 3 ajánlást tettünk különböző törvényjavaslatokhoz.

Hasonlóan az előző évekhez a Számvevőszék a 2020-as tájékoztatójában is tett felvetéseket az Országgyűlés számára a felelős közpénzügyi gazdálkodás további fejlesztése érdekében. A tavalyi év tapasztalatai alapján 5 új felvetéssel élt a Számvevőszék a leltározás szabályozásával, a számviteli fegyelem jogszabályi garanciáival, az állammenedzsmenttel, valamint a teljesítményelvű közpénzfelhasználással és az etikai környezet szabályozásával kapcsolatban. Ezek a felvetések, illetve az azokat megalapozó ellenőrzési megállapítások, elemzői következtetések megtalálhatók a tájékoztatónkban.

Tisztelt Ház! Amint arra már utaltam, 2020-ban a Számvevőszék széles körű ellenőrzési és tanácsadó tevékenysége öt fókuszterületre irányult. A fókuszterületek meghatározása a korábbi évek tapasztalatai, valamint az ÁSZ számára előírt törvényi kötelezettségek alapján, az aktuális közpénzügyi kockázatok figyelembevétele mellett történt.

(13.30)

Az első kiemelt terület a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése.

Magyarország Alaptörvénye a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének céljaként a közérdek szolgálatát, a közös szükségletek kielégítését és a természeti erőforrások megóvását, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevételét jelöli meg. Az Alaptörvény azt is rögzíti, hogy minden gazdálkodó köteles a nemzeti vagyont és a közpénzeket az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kezelni, és a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával a nyilvánosság előtt elszámolni. A nemzeti vagyonnal, valamint a közpénzekkel való gazdálkodás alapvető célja tehát a közfeladatok ellátása. Ennek során alapvető társadalmi elvárás a közvagyonnal és a közpénzekkel való átlátható és elszámoltatható gazdálkodás. Ezek figyelembevételével a Számvevőszék tevékenységében 2020-ban is kiemelt terület volt a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése.

A második kiemelt fókuszterület az államháztartás számviteli rendjének betartására vonatkozó ellenőrzési tapasztalatok bemutatása. Magyarország Alaptörvénye rögzíti a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvét, továbbá előírja, hogy a közpénzekkel gazdálkodó szervezetek kötelesek a nyilvánosság előtt elszámolni. Ahhoz, hogy egy közpénzből gazdálkodó szervezet tevékenysége átlátható, elszámoltatható legyen, szükséges a számviteli rend megléte, az előírt szabályok betartása és betartatása. A Számvevőszék a törvényben előírt kötelezettségének eleget téve 2020-ban is értékelte az államháztartás számviteli rendjének betartását ellenőrzései során.

A harmadik kiemelt fókuszterületünk 2020-ban a teljesítmény-ellenőrzések voltak. A közpénzekkel és közvagyonnal való bánásmód teljesítmény-ellenőrzésének jogi keretei törvényi szinten szabályozottak. Ehhez a Számvevőszék 2019. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásával egyidejűleg az Országgyűlés, legalábbis annak többsége megerősítést adott azáltal, hogy határozatában rögzítve támogatja a Számvevőszék minden olyan tevékenységét, amely a teljesítményen és annak mérésén alapuló felelős gazdálkodást erősíti a közszférában. A Számvevőszék teljesítmény-ellenőrzéseivel kiemelt szerepet vállal a teljesítménykultúra, a teljesítményalapú minőségi gazdálkodás fejlesztésében, terjesztésében, kereteinek, feltételrendszerének a kialakításában. Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy a közpénzek kezelése minden szintjén az Alaptörvényben rögzített célszerűségi és eredményességi elvek érvényesüljenek. A Számvevőszék 2020-ban kiadott 217 jelentéséből 53 jelentésben rögzítette az általa ellenőrzött szervezetek teljesítményére vonatkozó értékeléseket.

A negyedik kiemelt fókuszterületünk a korrupciós veszélyek ellen védettséget biztosító integritás szemlélet fejlesztéséért, megszüldéséért végzett tevékenységünk. A járvány következtében kialakult veszélyhelyzet megnövekedett korrupciós kockázatokat jelentett, ezért a Számvevőszék a múlt évben minden korábbinál nagyobb hatást gyakorolt a magyar közszféra integritására, a korrupció megelőzését biztosító rendszerek fejlesztésére. Ennek keretében a Számvevőszék már 2020-ban is kiemelt hangsúlyt helyezett az integritáskontrollok monitoringalapú értékelésére, valamint a

magyar közszféra korrupció elleni védettséget biztosító integritáskontrollok kiépítettségének felmérésére és értékelésére.

A korrupció megelőzésének egyik speciális területe a politikai pártok gazdálkodására, valamint a kampányfinanszírozásra vonatkozó jogszabályi előírások érvényesítése, illetve annak értékelése. A Számvevőszék minden költségvetési támogatásban részesülő párt gazdálkodásának törvényességi ellenőrzését elvégzi a vonatkozó törvényi előírások maradéktalan betartásával. Itt jelzem, hogy 2021-ben várhatóan minden költségvetési támogatásban részesülő párt gazdálkodásáról készítünk jelentést a törvényi keretek között. Az Állami Számvevőszék továbbá 2020-ban kezdte meg 180 olyan bejegyzett párt ellenőrzését, amelyek nem kapnak rendszeres költségvetési támogatást. Mivel a vonatkozó előírások és feltételek teljesítése esetén ezek a pártok is állíthatnak országos listát, illetve jelölteket, alapvető jelentősége van annak, hogy a működésük és a gazdálkodásuk törvényessége biztosított legyen. Hiszen mire a jövő évi választást megelőző jelöltállítás időszaka elérkezik, minden Magyarországon bejegyzett pártról tudni lehet majd, hogy teljesíti-e azokat az alapvető törvényi feltételeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy közpénzt kaphassanak a működésükhöz.

Végül az ötödik nagy fókuszterület a költségvetési és makrogazdasági folyamatokat értékelő elemzések következtetései, fókuszban a Covid-19-járvány gazdasági hatásai. A Számvevőszék 2020-ban a 30-ból 18, a költségvetési folyamatokat, illetve a makrogazdaság valamely területét érintő elemzést készített. Ezek elsődleges célja az volt, hogy az ÁSZ - törvényi kötelezettségének megfelelően - elemzéseivel segítse a Költségvetési Tanács munkáját. Az elemzések egy része a Költségvetési Tanács konkrét döntéseire adott szakmai háttérrel, ugyanakkor a költségvetési és makrogazdasági folyamatokat értékelő tevékenységével az ÁSZ 2020-ban is hozzájárult a költségvetési folyamatok megismerhetőségéhez, átláthatóságához is széles körben.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Meggyőződésem, hogy a 2020-as év eredményei, illetve fejlesztési irányai is azt igazolják, hogy a Számvevőszék - az Országgyűlés által 2011-ben megerősített törvényi környezetben - 2020-ban is nagy hatékonysággal és eredményesen látta el a közpénzek és a közvagyon ellenőrzésével kapcsolatos feladatait. A szervezeti átalakítások és ellenőrzés-módszertani fejlesztések mind hozzájárultak ahhoz, hogy másfél évszázaddal a megalapítása és három évtizeddel az újraindulása után az Állami Számvevőszék működési folyamatait áthassa a közpénzfelhasználók gyakorlatának fejlesztését célzó, tanácsadó szemlélet, valamint megfeleljen a XXI. század kihívásainak, közte kiemelten a digitalizáció támasztotta elvárásoknak.

Végezetül szeretném kiemelni, hogy az Állami Számvevőszék megújította a 2011-ben már önöknek bemutatott intézményi stratégiáját is. A 2020-as évek kínálta lehetőségek miatt szükségessé vált egy új stratégia készítése és bemutatása az Országgyűlés számára. Az új stratégia - melyet a 2020-as tájékoztató

függeléke tartalmaz - megőrzi a korábbi stratégiában is szereplő alapértékeket és normákat, illetve kijelöli a további haladás irányait.

Tisztelt Országgyűlés! Szeretném megköszönni a képviselő hölgyeknek és uraknak, hogy munkájuk során felhasználták ellenőrzési megállapításainkat, tapasztalatainkat, elemzéseinket, tájékoztatásainkat, sok esetben levélben külön is megkeresve felhívták a figyelmet egyes jelenségekre, megvitatták a törvényjavaslatokhoz tett ajánlásainkat, és ezzel hozzájárultak az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, vagyis a Számvevőszék munkájának hasznosulásához és eredményességéhez!

Expozém lezárásaként pedig természetesen köszönöm az Állami Számvevőszék munkatársainak, kollégáimnak a szakmailag magas szintű, értéktelítő munkájukat. Köszönöm az önök megtisztelő figyelmét. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Most megadom a szót, tisztelt képviselőtársaim, Hadházy Sándor úrnak, a Gazdasági bizottság alelnökének, a határozati javaslat előterjesztőjének. Parancsoljon, képviselő úr, oné a szó.

HADHÁZY SÁNDOR, a Gazdasági bizottság alelnöke, a határozati javaslat előterjesztője: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés Gazdasági bizottsága a 2021. május 17-én tartott ülésén meghallgatta Holman Magdolna, az Állami Számvevőszék alelnökének tájékoztatóját, valamint megtárgyalta az Állami Számvevőszék 2020. évi szakmai tevékenységéről és az intézmény működéséről szóló B/15275. számú beszámolóját. A Gazdasági bizottság „Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2020. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére” című beszámoló elfogadásáról H/16286. irományszámon nyújtott be határozati javaslatot az Országgyűlésnek, amelyet a bizottság 10 igen szavazattal, 4 nem szavazat ellenében fogadott el, és döntött a benyújtásról.

(13.40)

Tisztelt Ház! Mint ahogy elnök úr is kiemelte, kihívásokkal teli esztendő volt a tavalyi év mindannyiunk számára. Az Állami Számvevőszékre is új kihívások várak a koronavírus-világjárvány miatt megváltozott környezetben. Megnyugtató volt hallani elnök úr felszólalását, amelyben arról tájékoztatta az Országgyűlést, hogy a Számvevőszék a megváltozott környezetben is maradéktalanul ellátta törvényben meghatározott feladatait.

A Számvevőszék törvényben meghatározott feladatkörében ellenőrzi a központi költségvetés végrehajtását, az államháztartás gazdálkodását, az államháztartásból származó források felhasználását és a nemzeti vagyon kezelését. Ezenfelül az Állami Számvevőszék stratégiájában vállalt küldetése, hogy szilárd szakmai alapon álló értéktelítő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és járuljon hozzá a jól irányított államhoz, beleértve a felhasználás célszerűségét, törvényességét és

az integritás követelményeinek való megfelelést egyaránt. Mindez arra világít rá, hogy az Állami Számvevőszék legfőbb alkotmányos küldetése, hogy támogassa az Alaptörvény közpénzügyi fejezetében lefektetett, irányítóként szolgáló elvárások - úgymint törvényesség, átláthatóság, célszerűség, eredményesség, a közélet tisztaságának elve - gyakorlati érvényesülését, fejlesztését a közpénzügyi rendszerben.

Az Állami Számvevőszék célja az, hogy az ellenőrzések mellett, valamint azoktól elválasztva széles körű oktatótevékenységével, elemzéseivel, tanulmányokkal, véleményalkotásával és javaslataival átláthatóbbá és eredményesebbé tegye a közpénzek felhasználását, és hozzájáruljon a közszolgáltatásokat biztosító intézmények és rendszerek hatékony, a közjót szolgáló működéséhez.

Tisztelt Országgyűlés! Azt gondolom, hogy az a típusú elemző, tanácsadó tevékenység, amelyet az Állami Számvevőszék 2020-ban az ellenőrzötték és a mi jogalkotási munkánk támogatása érdekében kifejtett, segítette az országot a gazdasági stabilitás megőrzésében a pandémia legnehezebb hónapjai során. Az elemzések szerepének előtérbe helyezésével az Állami Számvevőszék már nem csupán pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, közpénzügyi garatóra az Országgyűlésnek, hanem - ahogy elnök úr is fogalmazott - egyfajta szakmai, elemző háttértámogatást is nyújt a jogalkotási munkánkhoz. Különösen hasznos, hogy a Számvevőszék szakértői kiemelten fókuszálnak a Covid-19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak bemutatására, illetve törekednek arra, hogy feltárják azokat a területeket, amelyek hozzájárulhatnak Magyarország gyors kilábalásához a világjárvány okozta válságból.

Az Állami Számvevőszék 2020-ban minden eddiginél nagyobb számú, több mint 1500 szervezetet ért el ellenőrzéseivel, emellett pedig a teljes önkormányzati rendszer iránymutatást kapott az integritási kontrollpontok megerősítéséhez. Meggyőződésem, hogy ezek az eredmények nem lettek volna elérhetők a digitalizációs fejlesztések nélkül. Minden állami intézmény számára példaként szolgálhat az a rugalmas reagálás, ahogyan az Állami Számvevőszék reflektált a pandémia nyomán megváltozott körülményekre. A teljes szervezeti és módszertani megújulás, majd a munkakörnyezet digitalizációja különösen felértékelődött a Covid-járvány nyomán kialakult új helyzetben, nem csupán azért, mert az ellenőrzötték kisebb leterheltsége mellett több szervezetet értek el ellenőrzéseikkel, hanem azért is, mert a fejlesztések hatására sikerült lekövetniük a megváltozott munkakörnyezeti igényeket. Úgy gondolom, minden állami intézménynek hasonlóan kellene reagálnia, hogy a kor kihívásainak és a váratlan helyzetek által támasztott elvárásainak képesek legyenek megfelelni, miközben szakmai eredményeik íve is töretlen marad.

Tisztelt Országgyűlés! Az elemzések, tanulmányok, tájékoztató anyagok és felvételek, amelyekről elnök úr beszámolt, úgy gondolom, valóban megalapozták, hogy az ellenőrzötték az Állami Számvevőszékre ne csupán ellenőrként, hanem a törvényes működést támogató partnerként tekintsenek. Ez a jelenlegi helyzetben különösen fontos. Várakozással tekintek az elé,

hogy az önkormányzatoknál alkalmazott, tanácsadással összekapcsolt, rendszerszintű monitoringértékelést, amelyet egyfajta pilotprogramként definiált, a közeli jövőben más területen, más ágazatban is alkalmazza a Számvevőszék, hiszen az eredményekből világosan kitűnik, hogy az ellenőrzések és a támogatás átfogó rendszere valóban minden korábbinál nagyobb hatást gyakorolt az önkormányzati rendszer működésére és gazdálkodására.

Fontos, a számvevőszéki munka társadalmi megítélését meghatározó üzenet, hogy a szervezet célja nem az elmarasztalás, hanem a fejlődés elősegítése, amelyet elnök úr szintén kiemelt expozéjában. A Számvevőszék támogató eszköztárához pedig nem csupán az elemzések, tanulmányok, felvetések tartoznak, hanem a tájékoztatóban is kiemelt, folyamatosan fejlesztett és aktualizált öntesztrendszer, illetve a rendszeresen megszervezett vezetőképzések is. Ilyen például a most indult online képzési program az önkormányzati hivatalok élén dolgozó jegyzők számára. Az önteszt kitöltése pedig a potenciális ellenőrzöttek még ennél is szélesebb rétege számára ad lehetőséget, hogy saját hatáskörben javítsák, fejlesszék működésük szabályszerűségét.

A beszámolóban olvasható ellenőrzési fókuszterületek közül kiemelném a pártok és kampánypénzek ellenőrzését, amelyben az Állami Számvevőszék kiemelkedő előrelépést ért el az elmúlt évek folyamán. A közelgő országgyűlési választás okán különös aktualitása és jelentősége van annak, hogy a törvényi előírásokon túlmenően megkezdték 180 olyan bejegyzett párt ellenőrzését is, amelyek nem kapnak rendszeres költségvetési támogatást. Mivel ezek a pártok is állíthatnak jelöltek, listákat, alapvető elvárás, hogy mire a jövő évi választást megelőző jelöltállítás időszaka elérkezik, minden Magyarországon bejegyzett párttól tudni lehessen majd, teljesíti-e azokat az alapvető feltételeket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy közpénzt kaphassanak. Ezzel az Állami Számvevőszék fontos garanciákat és transzparenciát biztosít minden adófizető állampolgár számára.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2020. év működéséről szóló beszámolót áttekintve egyértelműen megállapítható, hogy az Állami Számvevőszék továbbra is megfelelően látja el feladatát, támogatja és segíti az Országgyűlés munkáját, és olyan kiadványokat készít, valamint konferenciákat szervez, amelyek támogatják a jó állam működésének megerősítését. Az Állami Számvevőszék 2020. évről szóló tájékoztatóját olvasva és elnök úr expozéját meghallgatva úgy vélem, egyértelműen kijelenthető, az a cél, hogy az Állami Számvevőszék működési folyamatait áthassa a közpénzfelhasználók gyakorlatának fejlesztését célzó valódi tanácsadó szemlélet, megvalósult.

A tavalyi év talán legnagyobb eredménye, hogy ennyi elemzéssel, önteszttel, képzéssel és tudásmegosztással járultak hozzá az ellenőrzöttek szabályszerű, minél hatékonyabb, gazdaságosabb és eredményesebb működéséhez. Ez irányú törekvéseiket megköszönve javasolom a tisztelt Háznak az Állami Számvevőszék tájékoztatójának és beszámolójának elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a Fidesz soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tájékoztatom tisztelt képviselőtársaimat, hogy a kormány képviselője jelezte, hogy nem kíván részt venni a vitában.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Bánki Erik képviselő úr, a bizottság elnöke. Parancsoljon!

(13.50)

BÁNKI ERIK, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Számvevőszék-elnök! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is szeretném megköszönni Domokos Lászlónak, az Állami Számvevőszék elnökének részletes beszámolóját, amelyet a bizottság tagjai részére is megküldött, azt az alelnöke szóban a bizottsági ülésen kiegészítette, itt pedig elnök úrtól hallhattuk a legfontosabb észrevételek összefoglalóját.

Figyelemre méltónak tartom, hogy az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve a tavalyi, kihívásokkal teli esztendőben is el tudta látni alkotmányos feladatát. Lássuk be, ez egy valódi kihívás volt, amit a szervezet hibátlanul teljesített; ehhez külön gratulálok elnök úrnak és valamennyi munkatársának is. Ezenfelül, mint ahogy elnök úrtól azt hallottuk, számos fejlesztést, illetve hatékonyságnövelési intézkedést is sikerült megvalósítania a másfél évszázada megalapított és immáron több mint három évtizede újraindult Állami Számvevőszéknek is a tavalyi év során.

Különösen hatékonynak tartom azt, hogy egy új formátumban, sokkal átláthatóbban, sokkal jobban követhető módon kaptuk meg ebben az évben az Állami Számvevőszék működéséről szóló beszámolót, ami nyilván képviselőtársaimnak is a sokkal könnyebb áttekinthetőség lehetőségét adta. Ezért ezt is szeretném külön megköszönni, hiszen ez egy újítás volt a Számvevőszék vezetése részéről. Azt gondolom, elnök úr, ez egy helyes irány; ha a későbbiekben is ezt képviselik, azzal valamennyi képviselőtársunk számára sokkal felhasználhatóbbá, sokkal könnyebben értelmezhetővé válik a beszámoló.

Fontos rávilágítani, tisztelt hölgyeim és uraim, arra a jó és egyébként helyes döntésre, mely már a tavalyi év működését is jellemezte, miszerint a számvevők igyekeznek minél több esetben tanácsadóként fellépni, az önkormányzatokat, illetve az ellenőrzött szervezeteket segítve abban, hogy helyesen tudják elszámolásaikat elvégezni. Ezzel ugyanis nemcsak abba az irányba hat majd az ellenőrzés, hogy minél több hibát állapítson meg, adott esetben elmarasztalja a gazdálkodókat, illetve a szervezeteket, hanem segít abban, hogy törvényesen tudjanak működni. Nagyon fontosnak tartom a következő időszakra vonatkozó stratégia esetében is azt, hogy amennyiben nyilván humánerőforrás-kapacitással, illetve informatikai háttérrel bírja majd az Állami Számvevőszék, akkor ezt a fajta megközelítést próbálja erősíteni.

Tisztelt Ház! Alapvető jelentőségű hangsúlyozni, hogy az Állami Számvevőszék tevékenységének kiindulási pontját Alaptörvényünk előírásai jelentik, így

az ÁSZ alapvető feladata az Országgyűlés által megalakított törvények, jogszabályok betartásának ellenőrzése. Fontosnak tartom, hogy az Állami Számvevőszéktől az állampolgárok folyamatosan tájékoztatást kapjanak az általuk befizetett adóforintok felhasználásáról, ez a demokratikus berendezkedés stabilitásának és hatékony működésének meghatározó feltétele. Az Állami Számvevőszék jelentései nyomán az ellenőrzött szervezetek intézkedéseket hoznak, az ÁSZ ajánlásaival és tanácsaival esélyt ad és lehetőséget biztosít arra, hogy gazdálkodásuk, működésük pozitív irányba változzon.

Álláspontom szerint különösen átláthatóvá teszi és elősegíti az abban foglaltak hasznosulását az, hogy az Állami Számvevőszék a tájékoztatójában több fókusz köré rendezte megállapításait. A nemzeti vagyonnal való és a pénzügyi gazdálkodás, az államháztartás számviteli rendje, a teljesítmény-ellenőrzések, a korrupciós veszélyek ellen védettséget biztosító integritáscsökkentés fejlesztése, valamint a költségvetési és makrogazdasági folyamatok mind-mind olyan területek, ahol különösen értékelendő az Állami Számvevőszék tanácsadó szerepe. A nemzeti vagyonnal, valamint a közpénzekkel való gazdálkodás alapvető célja a közfeladatok ellátása, ezért jogosan kapcsolódik hozzá az a társadalmi elvárás, hogy ennek a gazdálkodásnak átláthatónak és elszámoltathatónak kell lennie. Éppen ezért szakmailag megalapozott döntésnek tartom azt, hogy a Számvevőszék tevékenységében 2020-ban is kiemelt területként szerepelt a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és a pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése.

A számviteli rend megléte és betartása valóban elengedhetetlen ahhoz, hogy egy közpénzből gazdálkodó szervezet tevékenysége átlátható legyen, továbbá biztosított legyen a szabályszerű gazdálkodása, működése, zökkenőmentes feladatellátása. Mindenképpen elismerésre méltónak tartom azt, hogy a Számvevőszék teljesítmény-ellenőrzéseivel kiemelt szerepet vállal a teljesítménykultúra, a teljesítményalapú gazdálkodás terjesztésében, kereteinek, feltételrendszerének kialakításában.

Úgy gondolom továbbá, hogy az Állami Számvevőszék évek óta jelentős eredményeket ér el az integritáscsökkentés fejlesztése, illetve megszilárdítása terén, a költségvetési és makrogazdasági folyamatokat értékelő elemzéseivel pedig nemcsak a Költségvetési Tanács munkáját segíti, hanem nagymértékben hozzájárul a költségvetési folyamatok átláthatóságához is.

Jelentős eredménynek tekintem, hogy az Állami Számvevőszék a tavalyi év közepén megkezdett ellenőrzési tevékenységének köszönhetően idén januárra, ahogy azt elnök úr a beszámolójában kiemelte, valamennyi magyarországi önkormányzat és hivatal integritását értékelni tudta. Ilyen egyidejű értékelésre tudomásom szerint a korábbi időszakban még nem volt példa.

*(Az elnöki széklet Lezsák Sándor,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Látva a visszajelzéseket, valóban úgy gondolom, hogy sikerült minden korábbinál nagyobb hatást gyakorolnia az önkormányzatok működésére, illetve

gazdálkodására a Számvevőszéknek. Ahogy már a bevezetőben is említettem, különösen ilyen nehéz helyzetben, mint amit a pandémia okozott, ez egy különleges és kiemelkedő teljesítmény, tisztelt elnök úr, úgyhogy gratulálok önnek és munkatársainak is ehhez a kiemelkedő teljesítményhez.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Külön szeretném kiemelni azt a gyorsaságot, amivel az Állami Számvevőszék reagált a tavalyi év során mindannyiunk életét befolyásoló Covid-19-világjárvány térnyerésére, ugyanis már a tavalyi év során számos elemzésében a járvány gazdasági és társadalmi hatásaira fókuszáltak az Állami Számvevőszék elemzői, ezzel pedig nemcsak az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerveként működött, de jelentős háttértámogatást is nyújtott a mi jogalkotási munkánkhoz.

Az Állami Számvevőszék tájékoztatója bizonyítja, hogy a szervezet 2020-ban is teljesítette törvényi kötelezettségeit, ellenőrzési tapasztalatait széleskörűen megosztotta, az ellenőrzések mellett intenzív tanácsadói, tájékoztató tevékenységet folytatott, hozzájárult a pénzügyi tudatosság növekedéséhez, magas fokú digitalizációs fejlesztéseket hajtott végre, a változáskezelés elveit alapul véve saját teljesítményét is folyamatosan monitorozta.

Véleményem szerint tehát az Állami Számvevőszék 2020-ban is hatékonyan látta el ellenőrzési feladatait, eredményesen támogatta az Országgyűlés és a bizottságok működését, valamint tájékoztatói és szemléletformálási feladatainak is eleget tudott tenni. Az önök előtt fekvő jelentés pontosan és kellő részletességgel mutatja be a Számvevőszék tavalyi évi tevékenységét, amely egyértelműen eredményesnek tekinthető. Éppen ezért a Fidesz-frakció, a Kereszténydemokrata Néppárt frakciójával egyetemben, támogatja ennek a beszámolóknak az elfogadását, és még egyszer szeretném jelezni, hogy külön köszönjük a Számvevőszék valamennyi munkatársának kiemelkedő teljesítményét. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK : Köszönöm szépen, Bánki Erik képviselő úr, bizottsági elnök úr. Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezetőjének.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy egy másik bizottság elnökeként egy kicsit más nézőpontból kívánjam megvizsgálni azokat a folyamatokat, amelyek a jelentés mögött zajlanak. A Vállalkozásfejlesztési bizottság elnökeként, egyrészt, ugye, a volt Munkaügyi bizottság jogutódjaként, muszáj egy kicsit a magyar munkavállalói érdekvédelem és a mindennapos problémák szempontjából vizsgálnom ezt a kérdést, de mivel a XXI. században élünk, ezért vállalkozói, kisvállalkozói nézőpontot is be kell hoznunk a rendszer vizsgálatába.

Bár ez meglepő lesz egy ellenzéki képviselőtől, először is a köszönetemet szeretném kifejezni, főleg a kormányparti képviselőtársak irányában, ugyanis tavaly,

tavalyelőtt egy számunkra rossz hangulatú, győzelmi jelentésektől és kiszólásoktól hemzsegő vitát folytattunk itt le, ahol lényegében a kormánypárti képviselők teljesítménye a saját gazdasági teljesítményük dicséretéből és sokszor a véleménybuborékból ki nem mozgó dicséretéből állt. Ebből nyilván vita kerekedett, és igyekeztünk cáfolni azokat az állításokat, amelyek alapján valamifajta intergalaktikus pályára át volna a magyar nemzetgazdaság. Most sokkal visszafogottabban voltak képviselőtársaim, ennek szól a köszönetem, és ez megalapozhat már egy szakmai alapú vitát a létező problémák feltárásával és a magyar nemzetgazdaság rettentően nehéz helyzetének elemzésével.

Azt látjuk, hogy amikor számvevőszéki jelentést olvasunk, akkor az utóbbi években egy egyre inkább informatív, ábrákkal, képekkel ellátott, egyre több foyamatot felölelő elemzést kaptunk.

(14.00)

Egyébként az ellenőrzések számában is volt az utóbbi években egy ugrás, és úgy látszik, hogy ez a munkaintenzitás nem apadt el azóta sem. Mi, jobbkosok a Nyikos László-iskolán szocializálódtunk, én is mindig szoktam beszélni tanár úrral egy hasonló vita előtt, és azt látjuk továbbra is, hogy itt az alapfeladat kicsit talán szélesíthető lenne, és a portfólióban talán kicsit túl sok alternatív feladat szerepel a Számvevőszéknél, de ez egy műfaji vita lenne, ami nem feltétlen vezet bárhova is.

Ugyanakkor a központi költségvetés helyzetének értékelése egy olyan neuralgikus pont, amely minden számvevőszéki jelentésről szóló vitában elének kerül, és a most kicsit visszafogottabb kormánypárti hangokat én annak tulajdonítom, aztán maximum megcáfolnak, ha nem így van, hogy bizony az utóbbi évben és főleg a 2020-as érintett időszakban kiderült, hogy ez a túl korai, adott esetben májusi költségvetési tervezés egy következő évre egészen biztosan nem hatékony, egészen biztos, hogy nem tesz tervezhetővé, előre láthatóvá olyan folyamatokat, amelyek alapvetően befolyásolják egy költségvetés számainak megvalósulását és a mögötte húzódozó folyamatokat. Hogy egy példát mondjak: a forint-euró árfolyam bődületes elmozdulásai az utóbbi egy-két éves időszakban olyan helyzetet teremtettek, hogy amivel a költségvetési tervezet számolt, az rendre nem jött be, és rendre újra kellett tervezni azokat a tételeket, amelyek a forint-euró árfolyamhoz bármilyen szinten kötődnek. És rettenetesen nagy problémákat okozott ez bizonyos területeken.

Azt is látjuk ugyanakkor, hogy a koronavírus-járvány kezelését mi egészen máshogy látjuk. Ez természetesen a politikai oldalakból is következik, sokszor az üléspont befolyással van az álláspontra, de vannak ennek objektív mérőszámok. Kicsit fájjalom, hogy a Számvevőszék a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzetben a gazdasági válság kezelésének az egyszerű, triviális hibáira nem világított rá, vagy nem világított rá olyan fokon, mint ahogy azt én szerettem volna. Példának okáért a kieső munkabérek pótlásának a mikroszkopikus, európai szinten is az aprópénz

kategóriájába sorolható összege egészen biztos, hogy messziről szemet szűrő.

Magyarországon az összes munkahely, álláshely maximum 5 százaléka tekintetében sikerült mérhető kiegészítést biztosítani. Nyilván mi az ellenzéki oldalon a harmadik naptól kezdve már azt szerettük volna, hogy a kieső munkabérek 80 százalékát pótolják minden esetben és pótolják mindenki számára, aki már elvesztette a munkahelyét, annak is. Ezzel szemben a magyar 5 százalékos adattal szemben Ausztria, Németország 15-20-25 százalékos adatai állnak. Tehát szakadéknyi a különbség az ottani országok és az itteni kormány beavatkozási rátája között. Nyilvánvaló módon mások a lehetőségek és mások a háttértényezők. De azt mindenképpen elvárhattuk volna, hogy egy ennél sokkal mérhetőbb, bátrabb munkabéripótlási programot fogantosszon az ország. Az már - bocsánat a kifejezésért - a hashtag száralom kategóriája volt, amikor a november végén bejelentett béripótlás, a kieső bérek pótlása még februárban nem érkezett meg bizonyos vállalkozókhoz. Egy nagyon nehéz időszakban ez egy nagyon-nagyon tötyömögösre sikeredett beavatkozási kísérlet volt, ami nagyon sok munkahelybe került.

Itt térhetünk át a koronavírus-veszélyhelyzet alatt a számos munkahely megszűnésének kiemelésére. Ez egy helyes kiemelés, mert valóban történt ilyen. Azt is láttuk, hogy kiemelik, hogy jelentős összeget különített el a kormány olyan beruházások támogatására, melyek új, korszerű munkahelyeket hoznak létre. Itt meg kell állnunk egy pillanatra! Én abszolút piacpárti közgazdászként úgy gondolom, hogy a létező munkahelyek megóvása egy sokkal olcsóbb módszer lett volna, mint az új munkahelyek létrehozatalának a nyakló nélküli támogatása. Nem mondom azt, hogy nincs létjogosultsága beruházásokat támogatni, azt viszont állítom, hogy az Audi példája jelzőtűzként kellett volna hogy világítson előttünk. Hiszen itt volt az Audinak juttatott 1,2 milliárdos támogatási szerződés, amelynek kapcsán a nemzetközi sajtóban mondta el ennek a társaságnak az egyik vezetője, hogy ők nem szorulnak rá erre a támogatásra, nincsenek olyan helyzetben, hogy ez osztana vagy szorozna esetükben, és máshol ennek a támogatásnak sokkal nagyobb és sokkal jobb helye lett volna.

Magyarország Kormánya mégis nyakló nélkül a vissza nem térítendő támogatások volumenét növeli, bizonyos szegmensekben a háromszorosára növelte ezt a 2010 előtti kormányzásokhoz képest. Az akkoriakat én gyakorta kritizáltam azért, hogy túl bőkezűek a multi cégekkel, túl sok a vissza nem térítendő. Sikerült megháromszorozni ezt a szintet, most a napokban is három új olyan beruházást jelentettek be, amelyek közül lehet, hogy egy-kettő hosszú távon megmarad a magyar nemzetgazdaságban, de az, hogy tízmilliárdos nagyságrendű vissza nem térítendővel dotáljuk őket, a magyar mkkv-szektor számára pedig jó esetben a kedvezményes hitel jusson, ez egy nagyon fájdalmas kettősség. Eppen ezért fáj nekem az is, amikor az MNB arra enged következtetni, hogy a kedvezményes kisvállalkozói hitelprogramja kifut, elfogy a keret, ugyanakkor 54 milliárdért felújítjuk a székházunkat. Nyilván ez

most nem a vita szorosán vett tárgyhöz tartozik, de azért ezek irritáló kiszólások, fél mondatok.

Itt is azt látom, hogy kell beruházásokat támogatni, nyilván a magas hozzáadott értékűek és olyan cégek esetében érdemes, akik a munkabérszínvonal javításához is hozzájárulnak Magyarországon, de a meglévő munkahelyek megőrzésénél olcsóbb lehetőség nincs. Magyarország Kormánya ott lepleződik le, amikor azt a látszatot igyekszik kelteni, mintha most ugyanannyi betöltött álláshely lenne, mint egy évvel ezelőtt. De abból a KSH-statisztikából dolgozik, amely több százezerrel, több mint félmillióval torzít. Hiszen ez a statisztika beszámolja a diákmunkásokat, azokat, akik hetente legalább egy órát dolgoznak, és én nagyon tiszteltem az ő munkájukat, de talán a hozzáadott értékük az alacsony óraszám miatt még nem tekinthető akkorának, mint a naponta nyolc órában dolgozónak. Sokáig a közfoglalkoztatottakat is ideszámította, több tízezer, már külföldön dolgozó, de még itt valamilyen fokon bejelentett honfitársunkat, munkavállalót.

Azt is látjuk, hogy a fizetés nélküli szabadságra kényszerítetteket úgyszintén beszámolja a statisztika teljes értékű álláshelyként. Tehát volt olyan vendéglátós, akinek mondjuk, megmaradt papíron a munkaviszonya, ugyanakkor 3-4-5 hónapon keresztül érdemi elszámolható bevételhez nem tudott hozzájutni. A statisztika, a költségvetési terv és az ezt véleményező elemzés sem tartalmazza ezeket az elképesztő társadalmi visszasságokat, márpedig ezek a big picture-höz hozzátartoznak, ezek nélkül nem lehet értékelni azt a teljes folyamatot, amiről beszélünk.

Azt is látjuk, hogy a közpénzekkel és közvagyonnal való bánásmód teljesítmény-ellenőrzésének jogi kereteiről mi órákat tudnánk vitatkozni, arról is, hogy az Alaptörvényben hogy írták át a közpénz fogalmát. Én ős Honvéd-szurkolóként büszke vagyok a saját táborunkra, hiszen a felcsúti stadionban még ők is megénekelték, mi is megénekeltük, hogy hogyan vesztette el közpénzjellegét az a hatalmas pénztömeg, amely furcsa körülmények között, mondjuk, Felcsútra vándorolt, de ez megint csak nem ennek a vitának a tárgya. Önök is visszafogottak voltak, én is igyekszem szakmai kereteken belül maradni. De az egészen biztos, hogy a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás és pénzügyi gazdálkodás ellenőrzése fejezetnél meg kell állnunk, hiszen a napisajtóban is olvasható az ÁSZ véleménye az egyetemi modellváltást illetően.

Szeretném leszögezni, hogy én a Corvinuson végzett hallgatóként egyáltalán nem vagyok, mondjuk, egy alapítványi forma ellen, és úgy gondolom, hogy műfaji vitákat lehet, kell folytatni, de alapvetően hatékonysági kérdésekről érdemes hosszabban értekezni. Viszont pont a Corvinuson látom azt, hogy az MNB-vel való korábbi együttműködés mintha nem sikerült volna annyira fényesen, az új működési modell mintha nem hozta volna el azokat az eredményeket, amelyeket vártak ezzel kapcsolatban, és éppen most egy kudarcos modellé kezd válni az, amit nagyon komoly várakozások öveztek, és amellyel kapcsolatban egyfajta ilyen zászlóshajó életérzést igyekeztek kelteni nagyon sokan, miszerint itt kitaláltunk valami újat, ez

sokkal jobb, ez majd végigsöpör az egész rendszeren, és a magyar felsőoktatás is valami új dimenzióba tud lépni. Ez sajnos nem következett be.

(Hiszékeny Dezsőt a jegyzői székben Tordai Bence, dr. Vinnai Győzöt Moring József Attila váltja fel.)

Ugyanakkor a modellváltás tekintetében nem lehet kikerülni az alapítványi formáról való vitát és azon vagyonkezelői alapítvány műfajról való vitát is, amely még azért a következő hónapokat nagyon-nagyon sokszor kísérni fogja. Azt látjuk ugyanis, hogy a nemzeti vagyon ilyen brutális fokú kimentése és a nemzeti vagyonról szóló törvény passzusainak a kikerülése bizonyos esetekben egész egyszerűen veszélyezteti ezen óriási vagyontömegnek az ellenőrizhetőségét.

Korábban, ha a nemzeti vagyonhoz tartozó elemek esetében a nettó és minősített jogsértésen kaptuk azt, aki kezelte ezt a vagyont, akkor az eredeti állapot helyreállítása és számos más jogkövetkezmény rendelkezésre állt, a nemzeti vagyonról szóló törvény passzusait ide lehetne citálni és részletesen elemezni, hogy miket lehet csinálni akkor, ha valaki nem jó gazdája ennek a vagyonnak. Az alapítványi formába történő vagyonátcsorgatást követően ezeket a passzusokat már nem lehet érvényesíteni. Kérdéses az, hogy hogyan lehet majd visszaszerezni a köz javára ezeket a vagyonelemeket, tehát hogy tudnak majd megint a nemzeti vagyon kategóriájába tartozni, és milyen ellenőrzési jogköröket lehet foganatosítani ezen esetekben. Éppen ezért az ellenzék nyilván tiltakozni fog a vagyonkezelő alapítványokhoz csorgatott elképesztő, irdatlan vagyontömeggel kapcsolatban és ezen folyamatok kapcsán.

(14.10)

Hiszen mi attól félünk, hogy a Fidesz-KDNP beárazta azt, hogy a jövő évi választásokat akár még el is veszítheti, de biztos, hogy kétesélyes ez a mérkőzés, és igyekszik minél több vagyonelemet a saját ellenőrzése alá vonni, olyan kuratóriumok alá, ahol még a kieső tag pótlását is ők maguk házon belül oldhatják meg. Ez nyilvánvaló módon nonszensz, és azt látjuk, hogy bár önmagában az alapítványi forma nem az ördögtől való, és lehetne ezt jól csinálni, ilyen formában, ilyen módon pontosan azt a nemzeti vagyont, annak a kezelését veszélyezteti, amely helyes kezelés fontosságát egyébként az ÁSZ számtalan alkalommal kiemelte 2010 óta.

2010-ben elhangzott még egy ígéret, ez nem az ÁSZ részéről hangzott el, hanem kormánypárti ígéret volt, a nemzeti vagyonleltárra vonatkozó, ahol sok vitát folytattunk, sok víz folyt le a Dunán, de még mindig nem látunk egy olyan up to date, XXI. századi, hatékonyan pörgethető vagyonleltárt, amelyet egyébként ez az ország és a nemzetgazdaság megérdemelne.

Sokszor az a problémám az ÁSZ jelentésével, hogy a diagnózis kiváló, detektál problémákat, olyan megállapításokat tesz, amelyekkel foglalkozni kellene, de aztán a következtetéseket vagy nem látom ugyanezen oldalakon, vagy egészen másfajta következtetések ezek, mint amire mi jutunk az ellenzéki oldalról. Itt van például a nagymértékű eladósodás kiemelése a fokozódó

kockázatok körében, a kis méretű kkv-k dráguló hitelezése. Pont erről beszéltem az előbb, hogy a források elosztása során multi cégek: vissza nem térítendő támogatások ezerrel, mkkv-k: kedvezményes hitel jó esetben, ha a közvetítő bank úgy dönt, hogy hitelképes vagy, vagy jelzáloggal megterhelhető az ingatlanod. Ezt a furcsa kettősséget szeretnénk először oldani, aztán kivezetni a rendszerből, hiszen érthetetlen az, hogy a legnagyobb foglalkoztató, a munkahelyek kétharmadát biztosító mkkv-szektor tekintetében ennyire alacsony a támogatási volumen.

Az eladósodás tekintetében is egyszerűen nem értem, hogy miért nem látjuk be együtt és közösen, hogy az az államadósság-menedzsment, amit 2010 óta folytatunk, ez hibás, ez nem vezet sehová. A 2010-es évek elején kormánypárti képviselőtársaim még azzal igyekeztek nyugtatni bennünket, hogy Magyarország, a magyar gazdaság majd kinövi ezt az államadósságot, és azt az akkori 1250 milliárdos kamattörlesztési tételt, amely minden költségvetést lehúzott, és elvitte öt darab bérlakásprogram árát minden évben, majd szép lassan kinöjűk. És azt látjuk, hogy bár igyekszik Magyarország mindenkor kormányja a GDP-arányos államadóssági adatot csökkenteni, aztán jön a soron következő világválság, amely kikerülhetetlen, amely bele van kódolva a rendszerbe, és megint a 80 százalékos szint fölé kerül vissza ez az adat.

Összességében tehát nem látjuk azt, hogy ebből az örvényből így és ilyen módon ki tudna kerülni ez az ország. Nem látjuk a jelentésben a nemzeti vagyonleltár megkövetelésének nagyon szigorú kijelentését. És teljes társadalmi csoportok maradnak ki nem feltétlenül csak az ÁSZ véleményéből, de Magyarország Kormányának a költségvetési tervezéséből. Ezek figyelembevételével tehát nagyon komoly aggályaink vannak még a leírtakkal kapcsolatban, akkor is, ha szakmai nézetazonosságok egészen biztosan lesznek közöttünk. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)* De az általam említett kérdésekre válaszokat szeretnénk kapni, ezek válaszokat követelnek. Köszönöm a figyelmet, és a türelmet is, elnök úr. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Z. Kárpát Dániel bizottsági elnök úr és képviselő úr. Megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Elnök Úr! Én nem szeretnék nagyon finomkodni a beszámolóval kapcsolatban, nagyon sok kritikát fogok megfogalmazni. Engedjék meg, hogy legegyszerűbben is azt mondjam, hogy nem túl sok szakmaiság és nem túl sok függetlenség jellemzi az Állami Számvevőszéket.

Az Állami Számvevőszék beszámolójának megítélése tekintetében nem sok minden változott a tavalyi évhez képest, idén is sokkal inkább egy látványos tájékoztatót sikerült készíteni a valós állapotot bemutató dokumentum helyett. Érettségiző diákoknak kiváló brosúra lehetne az új egyetem választásához, de

ebből az anyagból nem igazán derül ki, hogy mi is lehetne az Állami Számvevőszék valódi szerepe. Pedig már a beszámoló első bekezdése említést tesz arról, hogy az Állami Számvevőszék 150 éve a közpénzek őre és 30 éve a demokrácia pénzügyi garantomé.

A szervezet azonban az elmúlt egy évben is sokkal inkább a kormányzat ökleként híresült el, semmint a törvényesség őrzőjeként. Folyamatossá vált, hogy az ÁSZ rendszerint éppen azoknál a szereplőknél talált pénzügyi hiányosságokat, melyek ellen Orbán Viktor kormányja hadjáratot folytat vagy kíván folytatni. Így van ez választások környékén az ellenzéki pártoknál, az MTA kutatóintézeteinél, a tavalyi évben pedig a Színház- és Filmművészeti Egyetem vagyongazdálkodásáról állapították meg, hogy nem eléggé átlátható és elszámoltatható. Az elmúlt tíz évben egyébként fel sem merült, hogy bármi probléma lenne az egyetem pénzügyei körül, de amikor a modellváltást kellett alátámasztani, akkor az ÁSZ az elsők között sietett a kormány érveit alátámasztani.

Helyesen vetődik fel a hazai sajtóban az EMMI és az ITM mint volt fenntartók felelőssége, mert semmit sem tettek az állítólagos szabálytalan működés megfékezésére. Remélem, érti, elnök úr, hogy mire tértem ki.

Ezzel párhuzamosan tovább folytatódott az ellenzéki pártok vegzálása, gyakorlatilag nincs olyan mérhető támogatottságú kormánykritikus politikai szervezet, melynek esetében az ÁSZ ne állapított volna meg működési szabálytalanságokat. Ez a korábbi gigantikus forrásmegvonástól kezdve az enyhe figyelemzettségig terjedt.

A Fidesz volt megyei elnöke által vezetett szervezet még a pártatlanság látszatát sem igyekszik megőrizni. A kormánypártok működése kapcsán ugyanis elmarasztaló híradás nemigen látott napvilágot. Nem került erre sor még akkor sem, amikor a Borsod-Abaúj-Zemplén megye 6. számú választókerületében tartott időközi választás kampányában a Fidesz-KDNP jelöltje csak a legnagyobb közösségi oldalon közzétett hirdetéseiire többet fordított - 5,5 millió forintot -, mint amennyit egy jelölt a hatályos jogszabályok szerint kampányolásra költhetett volna. Erről amúgy minden évben, amikor választás van, jelzéseket teszünk az Állami Számvevőszéknek, de az Állami Számvevőszék semmiféle törvénytelenséget nem tud a kormánypártoknál megállapítani.

Ráadásul minden jel arra utal, hogy az Állami Számvevőszék a kormány ökléből jövőre már egyenesen bunkósbottá fog válni. A civil szervezetekről szóló törvényjavaslat szerint az ÁSZ ezentúl évente vizsgálná a 20 millió forint mérlegfőösszeget elérő körülbelül négyezer egyesületet és alapítványt. Nehéz másra gondolni, mint hogy ez az indítvány a kritikus hangú civilek elhallgattatását tűzte ki célul, melynek eszköze a magát a törvényesség órének mondó Állami Számvevőszék lesz.

Kilóg az azonban akkor, amikor a kormány kedvezményezettjeinek számító vallási, nemzetiségi szervezetek mellett a sportegyesületek is mentességet élveznek ez alól. Történik mindez annak ellenére, hogy ezek egy része kiugró mennyiségű közpénzhez

jut a központi költségvetés terhére, melynek törvényes felhasználására éppen az Állami Számvevőszéknek kellene vigyáznia. Néhány pár tízmilliót kezelő civil szervezeteket innentől fogva komolyan vegzálhat majd az Állami Számvevőszék, ahol meg több tíz, több száz milliárd forint költségvetési pénzeket tüntetnek el, ott meg nem vizsgálódik az Állami Számvevőszék.

Az ÁSZ kormánypártok iránti elfogultsága azonban nem csak a kormány vélt és valós ellenfeleinek támadásában érhető tetten. A beszámoló említést tesz arról, hogy a Számvevőszék 2020-ban összesen 30 elemzést hozott nyilvánosságra, melyben az egy-egy szektort érintően felgyűlt ellenőrzési tapasztalatokat külön elemzésekben is értékelték, bemutatva az eredményeket. Ezek a dokumentumok azonban szakmai elemzések helyett nemritkán a kormány aktuális üzeneteinek alátámasztását, sőt olykor pusztán közvetítését tűzték ki célul, véglegesen elszakadva ezzel a szervezet valódi feladataitól. Nehéz ugyanis ettől eltérően értékelni az olyan megállapításokat, mint hogy a magyar kormány helyesen tette, amikor nagyon aktív piaci magatartást tanúsított a védőeszközök beszerzésében.

Tudja, elnök úr, amikor az ellenzék azt kritizálja, hogy 300 milliárd forintot költöttünk el több mint 16 ezer lélegeztetőgép beszerzésére... - és az helyes volt a kormány részéről, hogy elkezdett lélegeztetőgépeket beszerezni, de az, hogy vannak olyan cégek, amelyek osztalékként több tíz milliárd forintot tudtak kivenni az egyéves tevékenységükből csak azért, mert lélegeztetőgépet szereztek be, ez nem tűnt fel az Állami Számvevőszéknek. És hiába tettünk az ellenzék oldaláról jelzéseket Polt Péter felé és a rendőrség felé, folyamatosan elutasítják, vagy lezárják ezeket az ügyeket érdemi vizsgálat nélkül.

(14.20)

Vagy talán az, hogy a magyar kormány hogyan szerzett be védőfelszereléseket közvetítő cégeken keresztül, és hogyan lettek ezek a közvetítő cégek hirtelen úgymond negatív nyereséget produkáló cégekből hirtelen milliomos és milliárdokat termelő cégek - engedje meg, elnök úr, hogy feltételezzük azt, hogy itt nagyon nincs rendben valami.

Ráadásul, az a kormány engedi ezt és az az ÁSZ engedi ezt, az a kormány, amelyik folyamatosan azt mondta, hogy minden eszközt latba fognak vetni azzal szemben, hogy Magyarországon cégek nyereszkeskedjenek a járvánnyal kapcsolatban. Ehhez képest azt látjuk, hogy több mint egy éve engedik a hivatalos szervek és maga a kormány is, hogy ez megtörténjen Magyarországon. Egy járvány kellős közepén nyereszkeskednek a cégek, és ezt önök és maga a magyar kormány is engedi.

Hasonlóan nyilvánultak meg a Számvevőszék szakértői, amikor az egyetemi modellváltás kapcsán megállapították, hogy a felsőoktatási intézmények az értékelt időszakban nem biztosították a közfeladat elvégzését szolgáló nemzeti vagyon megőrzését és védelmét, így indokolt volt a tulajdonosi joggyakorlás kereteinek megerősítése.

Az utóbbi hetekben pedig éppen Domokos László, az ÁSZ elnöke tért ki arra, hogy jól döntött a kormány, amikor nem kért az EU helyreállítási alapjának egy jelentős részéből, és csak a 2500 milliárd forintnyi vissza nem térítendő támogatásra tart igényt, mert nem akar eladósodni. Mindez persze az Oroszország és Kína felé történő eladósodást már nem akadályozza meg, holott ezek még a piacnál is jóval kedvezőtlenebb hitelek, mint amit az EU kínált nekünk. Remélem, erre is választ fog adni az elnök úr, hogy miért jobb egy államnak drágább hitelt felvenni, mint egy olcsóbbat elfogadni.

A tavalyi helyzethez hasonlóan a beszámoló idén is végtelenül általánosan fogalmaz, konkrétumokat a lehető legkevesebb esetben tartalmaz, az adott ügyek vizsgálata pedig végképp nem érhető el. Az MSZP például kifejezetten sokat foglalkozott a Mátrai Erőmű megvásárlásával, amely ritkán tapasztalható, hatalmas kárt okozott az állami vagyonban. Ön mondta, hogy vigyáznak az állam vagyonára, öröködnék az állami vagyon felett, de az Állami Számvevőszék említést sem tesz róla a beszámolójában, pedig lenne ok rá, mert pont az elmúlt hét végén állt le az erőmű majdnem egésze technikai hiba miatt.

Foglalkozik viszont a közel 3200 önkormányzat átvilágításával, amelyre éppen az ellenzéki áttörést hozó 2019. évi önkormányzati választást követő első teljes évben került sor. Nem maradtak ki az ellenőrzésből a járvány elleni küzdelem első vonalában küzdő kórházak sem, melynek keretében 41 egészségügyi intézmény gazdasági kockázatait értékelték. Ezek közül 12 intézmény ellenőrzésével a beszámoló szerint a Számvevőszék hozzájárult a törvényi előírások, gazdálkodási szabályok betartásához, ami megalapozza a kórházak hatékony működését, és így hozzájárul a koronavírus elleni eredményes védekezéshez.

Összességében tehát az elmúlt évről is az állapítható meg, hogy az ÁSZ vezetése továbbra is a Karmelitában kitűzött célokat valósítja meg, ha kell, ott indítanak vizsgálatot és tesznek közzé negatív következtetéseket, amelyek véletlenül pont kormányzati támadás alatt állnak. Ami pedig politikailag védett zóna, ott nem számít az állami vagyonban esett jelentős kár sem, épp elég, ha csak az említett Mátrai Erőművet hozom fel megint példaként.

Elnök Úr! Engedje meg, hogy még egyszer viszatérjek arra, hogy az elmúlt egy évben, még ugyebár most sem mondhatjuk ki, hogy fellélegezhetünk, csak azt, hogy talán már túl vagyunk a járvány időszakának a nehezen, én nagyon szeretném, ha ön egyszer bizonyítaná, hogy pártatlanul vezeti azt az intézményt, és ennek itt lenne az időszaka. Az, amikor azt látjuk, és tényleg csak ez az egyetlen dolog, hogy a járvány idején, a járvány kellős közepén Fideszhez komolyan köthető cégek hogyan rabolták ki Magyarországot és az állampolgárait, hogyan nyereszkeskedtek ezeken az üzleteken, ha mást nem, én csak ezt kérem öntől, ha van még lelkiismerete egyáltalán, hogy ezt az egyet nem fogja hagyni, és vizsgálatot indít; csak ezt az egyet tegye meg, mielőtt kormányváltás lesz, mert higgye el, hogy 2022 után nagyon nehéz lesz tükörbe nézni.

Én azt gondolom, hogy mindent meg lehet magyarázni, mindent lehet politikailag magyarázni, de azt, hogy a járvány kellős közepén hogyan gazdagodtak meg emberek, miközben mások meghaltak, az teljes mértékben elfogadhatatlan. Nem tudjuk elfogadni a beszámolót. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps az ellenzék soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony. Most megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak.

BÓSZ ANETT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Abban nincsen köztünk vita, hogy ellenőrizni kell az adófizetők forintjainak felhasználását, és ez az Állami Számvevőszéken keresztül megvalósulhatna. Abban azonban már jelentős vita keletkezik közöttünk, hogy egy független intézmény beszámolóját hallottuk-e avagy sem, a jelenlegi ellenőrzések ugyanis következtelenek, szakmaiatlanok, és már a függetlenség látszatát sem igekeztek az elmúlt két évben fenntartani, elnök úr.

A Sargentini-jelentéseknél, valamint az európai uniós források elköltésénél nagyon sokszor megkaptuk a kormánypárti képviselőtársak részéről, hogy csak egy furkósbot az Európai Unió kezében a jogállamiságnak az emlegetése, amikor hazánkra néz. De, tisztelt képviselőtársaim, az ÁSZ működése az egyik legerősebb bizonyíték a jogállamiság súlyos sérülésének hazánkban.

A jogorvoslat nélküli bírságolás, amivel kizárólag az ellenzéki pártokat és a kormánynak nem tetsző szervezeteket illetik, évek óta folytatódik, és én magam arra is hoztam bizonyítékot ebben a felszólalásban, hogy bizony nemcsak az egyes szervezetek között nem valósul meg az egyenlő bánásmód elve, hanem időben sem találunk azonos bánásmódot még az egyes szervezetek esetén sem. Nem volt ez másként akár a Magyar Liberális Párttal, akár a Demokratikus Koalícióval sem. Bizony a pénzügyi kollégáinknak a beszámoló alapján, ami elfogadható volt még a '15-16-os vizsgálatnál, az a '17-18-as vizsgálatnál már hibaként volt feltüntetve, illetve fordítva, majd magyarázták ezt, idézet következik: az ÁSZ ellenőrzés nem érintette a vonatkozó tételt, így a nem megfelelő gyakorlat feltárására sem került sor.

Az elnök úr említette az expozéjában, és aztán a kormánypárti képviselőtársak is kitértek erre, hogy mindig győzött a javítás szándéka. Hát, elnök úr, hogyha győzött volna a javítás szándéka, akkor a javítás szándékát nemcsak elméletben gondolták volna komolyan, hanem a levelek, amelyek a javítás szándékával születtek, és amikor a korrekciók megtörténtek, akkor ezek a levelek nem előzték volna meg azokat a súlyos büntetéseket és azokat a sajtóközleményeket, amelyek kifejezetten politikai céllal és kifejezetten egyes szervezetek lejáratai szándékával születtek az ÁSZ részéről.

Hogy milyen bizonyítékot hoztam az én állításaim bizonyítására, elnök úr, élnek a lehetőséggel, hogy egy olyan frakció tagja vagyok, amelyben a Magyar Liberális Párt és a Demokratikus Koalíció is az

énáltalam emlegetett faktorok elszenvedője volt. Hogy az ÁSZ-ban nem él az ártatlanság védelme, hanem kifejezetten a bűnösség védelme él, amikor az egyes ellenzéki pártokkal szemben fellépnek, és kifejezetten fenyegetik a kollégái az én kollégáimat, ugyanúgy, ahogy a Demokratikus Koalíció kollégáit, elnök úr, én azt gondolom, hogy nemcsak a jó ízlés határait feszegeti, hanem a jogállamiság korlátait is.

Azt gondolom, hogy egészen egyszerűen szegény, hogy idáig jutottunk európai uniós tagországgként. Utólag, amikor kikerül a hatáskörükből - és itt a bizonyítékom, elnök úr, az állításaim igazolására, amikor kikerül az ÁSZ hatásköréből - egy ügy, és átadják, mondjuk, a NAV-nak vagy a nyomozó hatóságnak, akkor szinte kivétel nélkül megszűnnek ezek a vizsgálatok, mert önöknek ezekben nem volt igaza, elnök úr.

Én azt gondolom, hogy amikor arra hivatkozik, hogy 150 éves múlttal rendelkező intézményt vezet, akkor illene ehhez a 150 éves múlthoz felnőni és felelősséggel tekinteni arra a történelmi múltra, ami valóban a pénzek elköltésének tisztaságát és nem pedig valamifajta politikai furkósbotot szolgál; nem pedig azt szolgálja, hogy a kampányban kifejezetten aktív résztvevője legyen az Állami Számvevőszék a különböző sajtónyilatkozatok megtételének, amelyek jelentősen beleszólnak a politikai kampányokba, és jelentős sérüléseket okoznak a pártjainknak úgy anyagi, mint egyébként politikai értelemben is.

(14.30)

Teszik ezt úgy, hogy egyébként aztán a NAV, illetve a rendőrség bebizonyítja, hogy még csak nem is volt annak alapja, amit tettek.

Elnök úr, végezetül azzal zárnam ezt a felszólalást, hogy amennyiben cáfolni kívánja azt, amit én állítok, nagyon szívesen nyilvánosságra hozom azt az egyébként baráti hangnemben is felolvasható jegyzőkönyvet, ami készült az én személyes részvételemmel is lezajlott tárgyalásról; kifejezetten fenyegető volt a légkör, amit megvalósítottak az ön kollégái. Azt gondolom, hogy ha valaki egy 150 éves múltú intézményt vezet, és aztán megpróbálja a függetlenség látszatát itt eljátszani az Országgyűlés előtt évente egyszer, elnök úr, akkor azt gondolom, hogy nemcsak erre az intézményre, de az egész magyar demokráciára is szegyet hoz.

Engedje meg, hogy egy Cicero-idézzel zárjam: „A bölcsnek feltétlen kötelessége a haza ügyeivel való foglalkozás.” Döntse el ön, hogy a nem bölcsnek meg mi a kötelessége! Azt gondolom, hogy kifejezetten nagy váltásra van szükség, és nemcsak a kormányra gondolok, hanem arra is, hogy a jogállami normák helyreállítása mindenekelőtt az ÁSZ függetlenségének helyreállításával fog kezdődni 2022 tavaszán. Köszönöm. *(Bangóné Borbély Ildikó tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bósz Anett képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kétperces felszólalások következnek. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Tisztelt Országgyűlés! További képviselői felszólalásokra lehet jelentkezni. *(Nincs jelzés.)* Mivel további

felszólalásra senki nem jelentkezett, az együttes általános vitát lezárom. *(Bangóné Borbély Ildikó és Bósz Anett távoznak az ülésteremből.)*

Megkérdem Domokos László elnök urat, az Állami Számvevőszék elnökét, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Jelzi elnök úr, hogy igen. Öné a szó, elnök úr.

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. A vita ugyan röviden zajlott, de a kritikát megfogalmazó képviselők nem hallgatják meg az elnök választát. Tehát úgy látom, hogy előre elképzelt koncepció szerint szakmainak nevezett - de ebben a Házban szerintem nem bűn, ha valaki azt mondja, hogy politikai véleményt mondott - politikai véleményeket volt módomban meghallgatni most az elmúlt két-három hozzászólás keretében.

Ezért miután nincsenek jelen a képviselők, én majd írásban adnék nekik választ, de azért néhány, különösen az utolsó megszólalás tekintetében nem tudom, illetve nekem kell megkérdem, hogy amit Bósz Anett elmondott, az az elnököt fenyegette vagy nem 2022 tavaszával kapcsolatban, hogy milyen változásokat akar egy képviselő, aki az ÁSZ által ellenőrzött pártelnök; az a pártelnök nem tartotta be a törvényeket, ezt számonkérte rajta a Számvevőszék, és a jogállamiság védelmében vagy annak támadásaként értelmezve az ÁSZ fenyegetettségét, azon belül is az ÁSZ elnökének a fenyegetettségét csak én érzem-e így.

Az elhangzott jegyzőkönyvről meg azért érdemes szólni, mert pont az a lényege ennek az ellenőrzési folyamatnak, amelyben a pártelnök asszony olyan két ellentétes állítást tett, amelynek a tisztázására adott volna lehetőséget ez, amelynek a körülményeit, úgy gondolom, ha ő úgy gondolja, nyilvánosságra hozhatja. Szükség esetén nyilván megfelelő szakmai útmutatást adunk ahhoz, hogy hogyan alakult ki az a helyzet, amelyben indokolt volt pártelnök asszony, képviselő asszony meghallgatása. Hiszen a közpénzekkel el kell számolni, ő maga is igényt tartott erre a közpénzre, kimutatásában az alátámasztáshoz kapcsolódóan eltérő vélemény volt.

Ha belegondolnak, valóban nem egy egyszerű helyzet, én belátom, most együttérzést is kifejezve persze minden politikai szereplőnek, hogy a Számvevőszéknek együtt, egyszerre kell minden közpénzt védenie, és egyúttal a pártok és a kampány ellenőrzési folyamatát is elvégeznie, amely egyébként a parlament legitimitását, a parlamentbe jutás körülményeit érintheti. Bár jelzem, a Számvevőszéknek olyan hatásköre, amelyről beszéltek, az Alkotmánybíróság világos állásfoglalása alapján, és külön kitértem erre az expozémban, nincs, amit feltételeznek. A Számvevőszék nem bírósági típusú döntést hoz, nem is büntetést szab ki, hanem azok a hatóságok járnak el, amelyekkel szemben egyébként van jogorvoslat Magyarországon, és erre világosan az alkotmánybírósági állásfoglalás rámutatott. Hogy a felek nem kívántak élni ezzel a joggal a jogszabályi keretek között, és ezért a magyar bíróság elutasította az ő keresetüket, azt

gondolom, azt nem rajtam kell számonkérni, hanem a saját ügyvédjeiken vagy azokon a jogi tanácsadókon, akik számukra biztosították ennek az eljárásnak a szakmaiságát.

De azért világossá kell tenni, hogy igen, mind a Liberális Párt, mind a Demokratikus Koalíció, mind az MSZP olyan jelentéseket kapott, nemcsak az elmúlt évben vagy években, amelyek az elmúlt időszak hosszabb távú - akár csak az elmúlt tíz évet ha vesszük - folyamatában jogszabályi hiányosságokat tapasztaltak. A Számvevőszék kollegáinak a munkájával kapcsolatban: sosem az elnök felügyeletével, ezt szeretném hangsúlyozni - mert mindig személyemhez kötik a pártok ellenőrzését - , elnökként soha nem jártam el sem kampány, sem pedig az említett levelek vagy jelentések jegyzése keretében, hanem mindig vagy főtitkár, vagy alelnök, vagy olyan megfelelő hivatalnok járt el, aki állásánál fogva függetlenül képes volt eljárni, hiszen teljes körű felhatalmazást kapott az elnöktől abban a tekintetben, hogy a szakmai gondosság jegyében járjon el.

Azt gondolom, ezt konkrétan kellett jelezni, mert hiszen itt fenyegetettség meg fenyegetés kérdése hangzott el. Úgy gondolom, ez egy nagyon világos helyzet, arra kérem majd pártelnök asszonyt is, levélben is, meg a többi hozzászólót is, hogy mozdítsák elő saját pártjaik gazdasági, pénzügyi elszámolásánál a törvény szerint rendelt eljárás betartását, és akkor, úgy gondolom, akiknek a jogszabálynak megfelelő beszámolóit vannak, azokról megváltozik nyilvánvalóan a következő időszakban a Számvevőszék tükrömutatása is. Ha úgy tetszik, a számvevőszéki jelentés készítésének az eredménye is azt fogja tükrözni, amely tavaly vagy az idén, tehát a következő időszakban, az ellenőrzött időszakban megjelenik.

Engedjék meg, hogy külön szóljak róla, a Jobbik részéről Z. Kárpát Dániel több témát is felvetett, amelyekben tulajdonképpen nyugodtan mondhatom, hogy jó néhány dicséret szó volt: a diagnózis kiváló; a teljesítmény-ellenőrzés hangsúlyos volt; szélesebb feladatellátást mutatott az Állami Számvevőszék; a munka intenzitása fokozódott, tehát jó néhány elismerő szó is el tudott hangozni. Természetesen ugyanúgy Hadházy Sándor, valamint Bánki Erik képviselő urak hozzászólását is annyiban érintem, hogy úgy gondolom, egy reális látásmódot mutatott be arra vonatkozóan, hogy az ÁSZ egy szakmai munkát végzett el egy olyan pandémiás környezetben, amikor a világon sok számvevőszék megtorpant, hiszen nem tudta a korábban szokásos ellenőrzési folyamatait kapcsán az alapfeladatait is ellátni, illetve lényegesen korlátoznia kellett az ellenőrzési folyamatait, és a magyar Számvevőszék ezzel ellentétben nem visszafogta az ellenőrzési folyamatait, hanem a kockázatoknak megfelelően igazította az ellenőrzését.

(14.40)

Sőt, végrehajtotta például azokat az integritási, szabálylázítási területekkel kapcsolatos kockázatok, amelyek az önkormányzatoktól kezdve, azok hivatalaiig és ahogy mondtam, a központi szervek és a

vállalatok és intézmények irányában is, illetve a civil szervezetek kapcsán is a Számvevőszék hasonló tanácsadó, segítő, rámutató és a kockázatok enyhítése irányába mutató munkájával szeretnék elősegíteni, és szerették volna a múlt évben is elősegíteni azt, hogy ebben a nagyon nehéz helyzetben - legyen az kórházban dolgozók vagy hivatalokban dolgozó kollegák - el tudják látni a közfeladatokat.

Tehát úgy gondolom, hogy e közfeladat-ellátáshoz fontos, hogy a magyar Országgyűlésben elfogadott jogszabályokat végrehajtsák. Ahogy az előző beszámolóban hallhattuk, az ombudsmantól is azt kérték, hogy a jogkövető magatartást segítse elő. Úgy gondolom, a jogkövető magatartás elősegítésének fontos része az ellenőrzöttség. És a Számvevőszék ezt az ellenőrzöttséget biztosította széles körben, és ahogy jeleztem, az idei évben - hiszen az idei évben is, a pandémiás helyzetben a helyzet nem változott meg ebből a szempontból - valóban sok esetben van az a hajlam a világ minden pontján egyébként, hogy mindenekelőtt talán a nagy jó szándékú igyekezetben csak a feladatot akarja mindenki ellátni, de közben elfelejti, hogy ezek az általános szabályok - akár az önként említett közbeszerzési szabályok vagy a polgári törvénykönyv, vagy az önkormányzati törvény, vagy a számviteli törvény, vagy a vagyongazdálkodásról szóló törvény - ugyanúgy érvényben vannak, és azokat be kell tartani.

Azért szeretném hangsúlyozni, hogy Hadházy Sándor is, Bánki Erik is és Z. Kárpát Dániel is helyesen, jól érzékelik, hogy a Számvevőszék nem egy hatóság. Az a parlamentnek a törvények betartásával kapcsolatos ellenőrzési munkát végzi, és ezt mutatja be, hogy a jogszabályok hogyan töltik be a szerepüket. Egyrészt jó minőségűek-e, tehát kell-e a végrehajtás nézőpontjából korrekciókat végrehajtani - erre utaltam az expozéban, és a beszámolóban is ezt szükség esetén megtettük, hogy szükség esetén személyesen erről a helyről felhívtuk az önként figyelmét akár fontos részletszabályokra: például vagyonszámolás, számviteli rend, kötelezettségvállalások rendje, akár az öt aláírás; tehát viszonylag, azt kell mondanom, prózai. Mesterházy Attila mondta, hogy egyszerű, érthetetlen, hogy ilyen dologban is a Számvevőszék megszólal. De hát azt kell mondanom, ez a szakma.

Az pénzügyi-gazdálkodási folyamatokban sok esetben a sok egyszerű, sok milliárd műveletet jelelő, végtelenül bürokratikus, egyszerű eljárások adják ki azt a nagy egészet, amiről itt végül is önként éveken át különböző törvényeket vitatva, tárgyalva, elfogadva, korrigálva végrehajtásra ösztönöznek több százezer, sok esetben millió magyar állampolgárt, hogy ezeket a szabályokat tartsák be. Tartsák be azokat a gazdálkodási szabályokat, amelyek eredményeképpen elszámoltathatóság, átláthatóság, tehát az Alaptörvényben rögzített legfőbb közpénzügyi elvek érvényesültek. És ez nagyon fontos, hogy '11-ben jelentős változás történt azáltal, hogy önként elfogadták az Alaptörvényt.

Az Alaptörvénynek közpénzügyi fejezete van, ennek világos, megfogalmazott kritériumai, és ehhez valóban garantőr szervezetként a Számvevőszéket

alkotmányos keretek között megfelelő védelemmel, fenyegetettség nélküli állapotban, objektív kép kialakítására hozták létre, erősítették meg, és végezte a működését, azt is tiszteletben tartva, hogy 31 évvel ezelőtt, a rendszerváltáskor jó néhány szabály megmaradt, viszont jó néhány szabály korszerűsítése indokolt volt. Például önkéntek is, ha a korábbi felszólalásait vesszük, a következményekkel járás feltételeit biztosították. Hiszen az előző húsz évben az volt a Számvevőszékkel szembeni legfontosabb kritika, hogy egyébként jó-jó, a Számvevőszék megállapít ilyen-olyan hiányosságokat, de utána mégsem történik semmi.

Én úgy gondolom, hogy ehhez a Számvevőszék nagyon jelentős jogosítványokat és módszertani, működési feltételeket változtatott meg annak érdekében, hogy egyféle terelő, ösztönző eszközökkel a legkritikusabb pontokon akár, ahogy jeleztem, vagyongorogó intézkedéssel, amely egy felfüggesztést jelent...- és valóban, százas nagyságrendben a fokozatosság elve mellett, a javítás lehetősége mellett lényegesen kevesebb esetben kellett az ÁSZ kezdeményezésére, de eljáróként a Kincstár mint hatóság, mint végrehajtó szerv járt el, és vette figyelembe; tehát nem a Számvevőszék végrehajtó, eljáró keretében történt meg.

Szerintem ezt tudatosan összemossák, összemósodik, most már azt kell mondanom, hiszen minden évben elhangzik, miközben világosan elmondjuk évről évre, újból és újra, hogy a Számvevőszék ellenőriz ugyan, de nem hatóságként jár el, tehát bírságot sem szab ki, és ennek megfelelően nyilván nincs is miről beszélni, amikor jogorvoslatról szeretnének beszélni. Hiszen még egyszer mondom, ezt nem én mondom, az Alkotmánybíróságnak egy korábbi meg egy mostani döntésében is, ha ezt tanulmányozzák, láthatják, hogy a Számvevőszék a jogállási keretei között jár el.

És ezzel ellentétes, amikor azt mondják, hogy de hát vannak olyan helyek, ahol önként szerint bűnügyi gyanú volt. Minden évben volt módom illet meghallgatni. Én értem, önként, akiknek erre bizonyítékuk van, eljárhatnak mind képviselők, mind állampolgárok olyan hatóságokhoz, akik nyomozati jogkörrel bírnak. A Számvevőszéken - már annyiszor mondtam - ne kérjenek olyat számon, ahol bűnügyi gyanú felvetése hangzik el. Ez jól hangzik, persze lehet ezzel hangulatot kelteni, lehet a Számvevőszéket erre akár a vádlottak padjára is kvázi ültetni, de ettől még nem fogunk tudni eljárni, mert azért nekünk az elsődleges szabályozó háttérünk a törvény, az Alaptörvény, a számvevőszéki törvény és az ehhez kapcsolódó törvények, beleértve az országgyűlési határozatokat. És ebben ilyen jogkörünk nincs.

Tehát azt tudom mondani a képviselő asszonynak, hogy ha leállt egy erőmű, és úgy gondolja, hogy az bűnügy - én nem ismerem ezt az ügyet -, akkor neki módja van eljárni, és ezt ne a Számvevőszék beszámolójának, ráadásul a tavalyi évi beszámolójának az ürügyén támasza alá szakmailag, hogy szerinte a tavalyi évben azért nem volt megfelelő a beszámoló, mert az idén, hétvégén történt valamilyen esemény, amely esetleg bűnügyi természetű is volt. Sem időben, sem műfajában, sem hatáskörében a Számvevőszék éves

beszámolójaként én nem tudok ehhez valóban érdemi választ adni ezen túl, hogy mód van Magyarországon a megfelelő nyomozó szervhez fordulni, amennyiben ez a szándék.

Tehát azt tudom mondani, hogy nemcsak önök kérték egyébként ezeknek a jogszabályi következményekkel járás nélküli kérdéseknek a megvizsgálását, hanem az Európa Tanácsnál lévő CREDO Bizottság is, a pártok a kampánnyal kapcsolatban szigorítást követeltek. Olyan jelentéseket kapott Magyarország - önök is, és úgy tudom, egy időben egyet is értettek ezzel -, hogy meg kell szigorítani a pártokkal és a kampánnyal kapcsolatos ellenőrzéseket. Jelzem, ezek a szigorítások ma gondot okoznak sok párt számára, hogy betartsák, nem minden pártnak; a kollégáim ezt, ahogy mondtam, értékelik és értékelték, és nyilvánosság előtti jelentésben önök elé is tárták.

De valóban, amit megint csak a képviselő asszony felvetett, vannak olyan területek, amelyek még tovább ellenőrizhetőek lennének. Igen, a kampány költségvetésével kapcsolatos ellenőrzések nagyon szigorú - egyébként helyesen -, strikt törvényességi szabályokhoz kötöttek. Azt világosan kell látni, hogy ezen keretek között az általa felvetett területeket a kollégáim megvizsgálják, és ez alapján tudják a kérdésben kialakítani álláspontjukat.

(14.50)

Ezért, ha megengedik, ezt külön én itt nem ismertetem, hiszen az ügy érdemi elbírálása, mint ahogy jeleztem - ráadásul egy folyamatban lévő jelentésről beszélt a képviselő asszony -, hamarosan meg fog jelenni, alelnök asszony felügyeli, az ő jegyzésével fogják ezzel kapcsolatosan az információkat megkapni, tehát, ha megengedik, erről többet nem szólnék.

Z. Kárpát Dániel külön is kitért rá, sőt Bánki Erik is megtette ezt és Hadházy Sándor is, hogy áttekinthetőbb jelentést, digitális jelentést próbáltunk mutatni. Ezt nyilván egyrészt pont a vitában most nem részt vevő DK-s képviselő, Varju László említette meg nem is olyan régen, '19-ben, hogy úgymond papírgyártás folyik az ÁSZ-ban. Ha a képviselő úr itt volna, el tudnám neki is mondani, de azért engedjek meg, hogy kitérjek rá: könnyű illet mondani, vádaskodni vele, de erről áttérni, hogy a papírról digitális alapra helyezzük, annak nagyon komoly technikai és humánpolitikai feltétele van, hogy értsenek ehhez az emberek, és meglegyen a technikai feltétele.

Ehhez egyébként külön hozzá is szólt Bánki Erik, hogy igen, látja a képviselő úr is azt, hogy ehhez erőforrásokra, beruházásra, fejlesztésekre van szükség, és nagyon szisztematikus változtatási folyamatra, és az egész magyar államigazgatás, de az állampolgárok, vállalatok kapcsán, sőt a világban is olyan folyamatok zajlanak, amelyre, úgy gondolom, oda kell figyelni, és ezért is fontos az, hogy a Számvevőszék a múlt évben minimalizálta a papíralapú ellenőrzéssel kapcsolatos folyamatokat. Sőt, én úgy gondolom, egy nagyon jelentős minőségi változás is történt.

Tehát én azt tudom mondani, hogy az új jelentési forma '15-től megújításának is megvannak a tapasztalatai, amelyek alapján tovább próbáljuk a jelentéseink közérthetőségét növelni. Még mindig azt látom, az elhangzottakat is figyelembe véve, hogy nem mindenki számára tudunk elég érthető jelentést készíteni, a kollégáink nem tudják kellően a társadalmi relevanciáját az önök... Igyekszünk a törvények indoklását felhasználva bemutatni, hogy mit jelent egy-egy szabálytalanság léte vagy egy szabályosság betartása. Ezen valóban, én úgy gondolom, hogy tovább kell lépünk, de nem lehet amellett elmenni, ha valóban tételesen dokumentált bizonyítékot, alátámasztott hibát, hiányosságot azonosítunk be.

Tehát ezért a jövőben még inkább direktben figyelemfelhívó levelekkel próbáljuk a vezetés számára biztosítani azt a felismerést, hogy rámutassunk, hogy milyen hibák, hiányosságok vannak, de a nyilvánosság előtt ennek az értékelésére, értelmezésére szeretnénk nagyobb hangsúlyt fektetni. Hiszen valóban, hogy egy számviteli törvény 62. § b) pontjával mi a probléma, ezt a legtöbb ember azért valószínűleg nem fogja tudni. Jó esetben reméljük, hogy a gazdálkodó szervezet első számú vezetője fogja érteni; sok esetben még ott is problémát látunk.

Ezért rendkívüli fontosságú - éppen tavaly hangzott el itt az előző évi beszámoló kapcsán -, hogy helyezzünk még nagyobb súlyt a segítségre, a tanácsadásra. Én úgy gondolom, hogy ez az országgyűlési határozat, amit a Gazdasági bizottság benyújtott, a Számvevőszék vezetésének a szívéből szól. Nyilvánvalóan látjuk, és erre utaltam is, hogy ha rámutatunk a hiányosságokra, alapvetően a magyar közélet közpénzügyi vezetői java része, nagyon nagy hányada javítási szándékkal áll elé. Ki szeretné javítani, a jövőben a szabályok betartása mellett szeretné felhasználni a közpénzeket. És ezért én úgy gondolom, hogy ennek az eszközrendszerén érdemes továbbhaladnunk, hogy ellenőrzéseinkkel a hibákra rámutassunk, elsősorban a vezetők számára; a nyilvánosság számára világossá tegyük a hiba vagy a hiányosság természetét, vagy éppen a jogszabályok betartásából adódó következtetéseket próbáljuk meg egyértelműbbé tenni, természetesen alátámasztva bizonyítékokkal, és olyan, még egyszerűbb, átláthatóbb jelentéseket tudjunk adni, amelyek tényleg olvashatóak és megérthetőek. Én úgy gondolom, hogy ez egy jogos igény, törekednünk kell rá.

Örömmel látom, hogy alapvetően azért az, hogy mit nem ellenőrzött az ÁSZ, legalábbis a múlt évben, ami már ellenőrizhető állapotban volt, abban alig hangzott el ma már kritika, ezért én úgy is tekintem, hogy látszik, hogy az az erőfeszítés, az úgynevezett lefedettség az ellenőrzéseknek, az a bővítés, amit az ÁSZ végrehajtott módszertanában és technológiai megoldásában, az elnyerte az egyetértést. Tehát ma a kritika hiányát egy picit, azt tudom mondani, a korábbiakhoz képest javulásként értelmezzük.

Elhangzott a vagyonnal kapcsolatos kérdéskör. Valóban, az állami vagyon ellenőrzésével kapcsolatban sorozatosan kapott a Számvevőszék is tanácsot, felhívást, kritikát, hogy mit, milyen módon ellenőrizzen. Én

úgy gondolom, hogy azzal, hogy '18-tól a zárszámadás és a vagyon éves ellenőrzése egy időszakra esik, párhuzamosan zajlik, az egyrészt nem teszi könnyűvé pont az ellenőrzött szervezeteknek az adatszolgáltatását, közreműködését. Tehát nekik nem könnyítjük meg, amikor most ilyen tájban, június-júliusban adatokat kérünk be a múlt évvel kapcsolatban, miközben a zárszámadáshoz is kötődnek, meg a következő évi tervhez is kapcsolódnak a nyári szabadság idejére mindezek a munkafolyamatok. De így tudjuk azt biztosítani, amit Z. Kárpát Dániel is kért, hogy a zárszámadás mellé a vagyonról is értékelést adjunk, és ez, ahogy tavaly és tavalyelőtt is sikerült, az idén is az van megcélózva, hogy 2020-ról a zárszámadás mellé külön jelentésben, a törvényeknek megfelelően egy önálló, közel egyidejű jelentésnek a kibocsátását tudjuk biztosítani.

Egyébként a leltározás oldalán rengeteget lehet javítani, ami majd az országleltárnak egy valós, számviteli alapú háttérét teremti meg, szerintem ebben nagy előrelépés volt, de a jelentéseink, a '18-as és a '19-es ezt idézi, tehát engedjék meg, hogy azt ne vegyem elő részleteiben.

Egy picit áttekintettem az előző évek észrevételeivel kapcsolatos és a ma, úgy érzem, pozitív visszajelzéseket kapott jelzéseket - ezt külön köszönöm -, és szeretném jelezni azt utolsó gondolatként, hogy az elemzések egy rendkívül kritikus terület a mindenkorai számvevőszéki világban. A jelenről meg a jövőről beszélni nagyon sokáig anakronizmusnak számított a számvevőszékek világában, hiszen mindig a megtörtént dolgok, ledokumentált, lezárt év vagy folyamat értékeléséhez kötődik az audit fogalma. De valóban, a költségvetési tanácsi munka tekintetében, sőt már a '89-es tapasztalatok alapján a '90-től induló számvevőszéki munkában is külön feladat volt először is a következő év költségvetése szabályszerűségének az értékelése. Ez fontos, külön jellem, hogy nem a költségvetés gazdasági koncepciójával kapcsolatosan van az ellenőrzés, de az értékelésben, legalábbis a plenáris expozéimban mindig próbáltam a gazdaságpolitikai összefüggésekre is értékelést adni, és ennek valóban az a veszélye van - és ezt mindenkor jelzik a többi országoknál is, ha ilyen munkát végeznek -, hogy ez kritika tárgya lehet. Hiszen egyrészt a jövőt nem láthatja senki sem biztosan előre, másrészt pedig óhatatlanul ezek a folyamatok majd egy leendő folyamattal kapcsolatosak, amely a számvevőszéki munkához nem szorosan kötődik.

Harmincéves tapasztalata van a Számvevőszéknek ebben, és ezért én úgy gondolom, hogy ha az elmúlt tízéves költségvetési tanácsi munkával kapcsolatos támogató munkában el tudtam mondani azt, hogy 30 elemzésből 18 közvetlenül vagy közvetve a Költségvetési Tanács munkájához kapcsolódott, ezt azért a világban teljesítményként ismerik el. Én remélem, hogy az önök számára is az, hogy vita tárgyává tették ennek a témának egyáltalán a megbeszélését, ez azt jelenti, hogy olvassák, figyelembe veszik, kritikusak.

(15.00)

Nem személyes kritikaként élem meg, hiszen eleve ha a Számvevőszék elnökét figyelik, én csak a kiadmányozáshoz járulok hozzá - abban nincs benne az

elnök véleménye; valóban, a sajtóból vagy egyéb más módon próbálom a közéleti vitához való hozzájárulást megadni. A költségvetési tanácsi munkában pedig ténylegesen az adósságszabály betartásához kapcsolódó döntés meghozatalában vettem én ezt személy szerint, illetve a két másik tag, illetve az elnök figyelembe, és azt kell mondanom, hogy eddig, az elmúlt tíz évben, mióta én a Költségvetési Tanács tagja vagyok, a magyar államadósság az alkotmányos szabályok között teljesült. Ez nagy eredmény.

Egyetértek azzal is, hogy ez az államadósság mindenkor kockázata egy országnak. Viszont azt is látni kell, hogy az európai országok közül alig-alig van olyan ország, amelyik egyáltalán lényegesen képes volt csökkenteni az előző évtizedekben felhalmozott államadósságát, ezért is mi ezt folyamatosan értékeljük a költségvetési kockázatok szempontjából, beleértve az árfolyamkockázatokat is. És én úgy gondolom, hogy javult a portfólió minősége az államadósságban, de ez nem jelenti azt, hogy ez ne kerülne pénzbe, és ne jelentene ez mindenkor kockázatot, ezért a Számvevőszék vissza-visszatér ennek a témának az ellenőrzésére.

Én külön köszönöm azt az értékelést is, hogy a diagnózis kiváló, de a következtetés vagy elmarad, vagy nem elfogadható. Még egyszer mondom, sok esetben az elemzői korlátozottságot is mutatja ez, hogy nem mindenben lehet egyértelmű igeneket vagy nemeket mondani, de én azt gondolom, ez már tényleg a közélet vitája, az Országgyűlés vitája, tehát én csak azt tudom mondani, hogy mi az elemzésekkel a jövőben is hozzá szeretnénk járulni a vitához. Ez néha provokációt, néha egyetértést jelenthet, néha pedig igazából később lehet megítélni, hogy ennek mennyi a valódi értéke.

Még egyszer köszönöm mindenkinek a kritikus és pozitív hozzászólását egyaránt. Mindez számunkra azt jelenti, hogy olvassák az anyagainkat, figyelembe veszik, viszonyulnak hozzájuk; ez az alkotmányos kerete a Számvevőszéknek. Én örülök, hogyha ennek meg tudunk felelni, még akkor is, ha ez néha fenyegető hangnemben hangzik el. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Domokos László elnök úr. Megkérdem Hadházy Sándor urat, a Gazdasági bizottság alelnökét, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Hadházy képviselő úr jelzi, hogy igen. Öné a szó.

HADHÁZY SÁNDOR, a Gazdasági bizottság alelnöke: Igen, köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Mindenekelőtt szeretném köszönetemet kifejezni az Állami Számvevőszék irányába az elnökének, az elnökhelyetteseinek, a munkatársainak, és szeretném kiemelni azt, amit szerintem mindannyian tapasztalunk akkor, hogyha például a települések önkormányzatainál járunk.

Egél sokáig voltam polgármester, és akkor, amikor a munkatársaim annak idején jelezték, hogy huh, jön az ÁSZ, mi lesz?, mondtam: elő kell venni az iratokat, és elő kell készülni erre a vizsgálatra. Csak szeretném ezzel azt

érzékeltetni, hogy az ÁSZ tevékenységét rettegés kísérette az elmúlt időszakban, és azt tudom mondani, hogy ahhoz képest ma fényévekkel előrébb tartunk, hiszen az ÁSZ nem fenyeget, nem büntet, hanem segít.

És elnök úr is megfogalmazta ezt a célok között, hogy a céljuk nem az elmarasztalás, hanem a fejlődés elősegítése, és ez a legfontosabb kérdés. És azt gondolom, hogy ebben nagyon sokat léphettünk előre, és erre a segítőkészségre és erre a szakmai munkára az önkormányzatok egyre inkább tudnak támaszkodni, és egyre inkább veszik igénybe az ilyen típusú segítséget, és szerintem ez a helyes.

Én azt gondolom, hogy vannak még feszültségek a rendszerben. Én ilyennek tartom egyébként, amit talán egy évvel ezelőtt is jeleztem elnök úr felé, hogy az önkormányzatok forrásai nem mindig egyenlő mértékben vannak jelen, és nem minden önkormányzat tudja megfizetni a legjobb, legfelkészültebb, legalaposabb szakmai múlttal rendelkező munkatársat a pénzügyi területen. És ebből adódhat bizonyos feszültség, és értelemszerűen a polgármesterek viszik a felelősséget, mert a gazdálkodásért a polgármesterek a felelősek, és ebben én még látok komoly hiányosságot. Azt kérdeztem egy évvel ezelőtt is, és azt a kérdést feszegetem folyton, hogy hogyan lehetne ebben a kérdésben előrejutni, és hogyan lehetne az önkormányzati szakmai háttérrel folyamatosan megerősíteni és egyre jobb alapokra helyezni, de tulajdonképpen az előterjesztésből erre a kérdésre is választ kaphattunk.

Csak felső fokban tudok megnyilatkozni ebben a kérdésben. Nagyon jó szakmai munka, és igazából azt tudom mondani, hogy ha valaki olvassa az ÁSZ jelentéseit, szakmai anyagait, előrejelzéseit, akkor nagyon biztos gazdasági, gazdálkodási alapokra tehet szert.

Tisztelt Országgyűlés! Továbbra is azt javasolom, hogy az ÁSZ által benyújtott tájékoztatót, illetve a beszámoló részt támogassuk és fogadjuk el. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hadházy Sándor alelnök úr, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Most a **napirend utáni felszólalások** következnek. Elsőként megadom a szót a napirend utáni felszólalásra jelentkezett Z. Kárpát Dániel jobbkios képviselő úrnak: „Meddig még?” címmel.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mára már közismert tény, hogy demográfiai tél dúl Magyarországon, és sajnálatos módon fogyatkozásunk jelenlegi üteme ha folytatódik, akkor a 2050-es éveket követően Magyarország lélekszáma valahol 6-6,5 millió fő között lehet.

Nehéz elképzelni még egy ilyen országot, de azt látjuk, hogy a folyamatos előregedés, az aktív korú, munkaképes fiatalok jellemző elvándorlása, amely az ilyen országokból megszokott, olyan helyzetet idézhet

elő, hogy bizony a társadalmi rendszerek is fenntarthatatlanná válhatnak, az egészségügyről, az oktatásról, egyebekről nem is beszélve.

Azt látjuk ugyanakkor, hogy számtalan eszköz lenne még a kezünkben ezekben a nehéz pillanatokban is, hogy változtassunk, jó irányba változtassunk ezeken a folyamatokon, és nyilván itt nem érdemes kizárólag a családok támogatására gondolni, ez egy 1.0-s belépő kategóriás lépés, de ezenfelül egy átfogó, a lakhatási katalizmát felszámoló program és a gyermekek számára a szociális védőháló visszafoltozó program vált nélkülözhetetlenné. Nagyon várjuk tehát, hogy ezekből végre valami megvalósuljon!

Elképedve szembesültünk viszont a legújabb hírekkel, amelyek a meddőségi centrumokat érintik, és miközben azt tapasztaljuk, hogy Magyarországon több tízezres, de adott esetben százezres nagyságrendű párnak is sajnálatos módon segítségre van szüksége ahhoz, hogy a gyermekvállalási terveit be tudja teljesíteni, ez a segítség az utóbbi években vagy göröngyös úton érkezett, vagy egyáltalán nem. Most pedig azt látjuk, hogy az utóbbi másfél év változásai-ból kifolyólag a magán meddőségi centrumok tevékenységét lényegében ellehetetlenítette ez a kormány; ellehetetlenítette a működésüket, gyakorlatilag betiltotta ezeket a cégeket, hiszen látható, hogy az állami egészségügybe kíván terelni mindenkit.

Nekem semmi kifogásom nem lenne és nincs is az ellen, hogyha az állami egészségügy normális színvonalú segítséget belátható időn belül nyújtana, csak hogy az érdemben érintettek és az ügyfelek arról tájékoztatnak bennünket, hogy most, amikor meddőségi centrumba kezelésre vagy vizsgálatra szeretnének időpontot kérni, akkor jellemzően már a májusi hónapban sem kaptak 2021-es időpontot. Az egyik oldalon tehát nem érkezik időben a segítség, várólisták alakulnak ki, mégpedig brutálisan hosszúak, azok esetében is, akik biológiai okokból sokszor talán az utolsó olyan esélyeikre várnak, amikor még gyermeket tudnának vállalni. A másik oldalon pedig működnek magánközpontok, amelyek eddig már több száz páron segítettek, és több száz gyermek világrajöveteléhez járultak hozzá, akikkel szemben elképzelhető, hogy vannak kormányzati ellenérzések, netán vádak, ezek természetesen tisztázandók. Én sem vagyok a magánegészségügy nagy híve, hogyha van állami, amely megfizethető, és biztos szolgáltatást nyújt. De egészen addig, amíg az állami hálózat nem tud minden meddőségi problémával küzdő számára azonnali, záros határidőn belül foganatosított segítséget nyújtani, merényletnek érzem a magán meddőségi központok tevékenységének ellehetetlenítését.

(15.10)

Lehet azt mondani, és bármely ország mondhatja, hogy az állami egészségügy biztosítson mindenfajta segítséget, akkor viszont a megfelelő forrástőmeget oda kell rendelni, nem egy évvel későbbre, és nem brutális várólisták végén kell lehetőséget adni akár csak egy konzultációra vagy vizsgálatra is. Elvárható tehát, hogy a meddőségi központok ügyfelei ne ebben

a bizonytalanságban kelljen hogy töltsék mindennapjaikat, hanem érdemi segítséghez juthassanak.

Értetlenül állunk a kormány legújabb módosítási szándéka előtt. Azt látjuk ugyanakkor, hogy Magyarországon 12 állami háttérű meddősegi központ működik, a tőlünk azért nem olyan sokkal népesebb Csehország tekintetében 40 hasonló központot látunk. És ott is vannak bőven ügyfelek, és talán még ott is kialakul rövidebb várakozási idő, de egyáltalán nem mindegy, hogy két hetet kell várni a gyermekáldás felé vezető rögös út elejére, tehát a belépő kategóriára egy magyar párnak, vagy pedig egy többéves kilátástalan folyamattal szembeülni. Nagyon félek attól, hogy sok leendő édesanya esetében ez akár el is veheti a kedvet attól, hogy a későbbiekben próbálkozzon, és a magyarság tekintetében, fennmaradásunk tekintetében létfontosságú, hogy minden hasonló helyzetben lévő magyar pár számára érdemi, azonnali segítséget nyújtsunk.

Nemrégiben javasoltam azt, hogy az elmaradt tartásdíjak tekintetében a magyar állam előlegezze meg az összes tartásdíjat, adja oda, aztán majd érvényesítse a követelést később azokon, akik nem fizettek. Ez a javaslatom sajnálatos módon elvázott, bár kétségtelen, hogy elmozdulás történt a területen, de nem akkora, amekkorát szerettem volna, viszont azt elvárom, hogy a meddősegi kezeléseket tekintetében minden magyar állampolgár számára érdemi segítség egy záros határidőn belül érkezhessen, ebből nem tudunk engedni. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Z. Kárpát képviselő úr. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Magyar Zoltán jobbikos képviselő úr: „Meddig mennek el a mosonmagyaróvári kórház leépítésében?” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a lehetőséget, elnök úr. Tisztelt Ház! Döbönt vagyok a tekintetben, ahogy látom, nem fogok tudni választ kapni erre a felszólalásomra, pedig több mint egy hete adtam le konkrét címmel ezt az igényt, tehát lett volna idő bőven felkészülni. Sajnos, Magyarországon önálló egészségügyi minisztérium nincsen, ami szintén sajnálatos, de azért Kásler miniszter úr biztosan ideküldhetett volna valakit választ adni, ha komolyan venné a Mosonmagyaróvár és térségében élő polgárok kérdéseit, igényeit, vagy legalább Nagy István miniszter úr mint a térség országgyűlési képviselője mondhatná el ezzel kapcsolatosan az álláspontját.

Kórházunkban is, ahogy országosan és Európa nagyobb részén, az a helyzet, hogy a világjárvány szép lassan talán lecseng, és úgy-ahogy kezd szerencsére helyreállni az élet. Azonban Mosonmagyaróváron és a térségben azt tapasztaltuk, hogy kórházunk esetében ez nem következett be. Tehát hiába enyhült a nyomás, mind a mai napig nem állt helyre teljes egészében a sürgősségi ellátás, nem állt helyre a gyermekgyógyászat, a szülészet, a nőgyógyászat, és sajnos olyan információk látnak napvilágot, amelyek afelé mutatnak, hogy nem is tervezi a kormányzat

visszaállítani ezeket a funkciókat; ami azért is döbbenetes, mert egy rendkívül ködös igazgatóváltáson vagyunk túl, aminek a részleteit szintén nem ismerhette meg a közvélemény. Tehát egy óriási térségről beszélünk; nemcsak a városról, nemcsak Szigetközről, Jánossomorjáról, de bizony ott van érvként az, hogy az M1-es autópálya is ott halad keresztül a város szélén, tehát egy csomó olyan problémás eset merülhet fel, ami mind-mind indokolja azt, hogy legyen 0-24-ben a térségben sürgősségi ellátás.

Három fronton kezdődött meg a küzdelem a civil oldalon azért, hogy meg tudjuk menteni a kórház mindennemű kapacitását, és helyre lehessen állítani a megfelelő betegellátást. Egyrészt egy online aláírásgyűjtést kezdeményeztek a civilek, másrészt én magam ugyanezt fizikai módon, a forgalmasabb tereken szintén megkezdtem az aktivistákkal, hiszen számtalan aggódó polgár csatlakozott ehhez a kezdeményezéshez, és az a tapasztalat országosan, hogy ahol sikerült ezt az egészségügy-romboló politikát megállítani, az mind olyan terület volt, ahol össze tudtak fogni a civilek, és párhovatarozáson túlmutatva, együtt tudtak fellépni a jelenség ellen. Tehát ezúton is erre biztatok mindenkit. Illetve a harmadik front pedig az, hogy most vasárnap 17 órától egy élőláncot szeretnénk a kórház köré vonni, amivel szintén azt szeretnénk megmutatni, hogy számunkra, az ott élők számára mennyire fontos ez az intézmény.

A Karolina Kórház tehát, úgy gondolom, megérdemelné, és az ott élők megérdemelnék azt a figyelmet, amit eddig nem kaptak meg, és ha most nem is tartották annyira fontosnak ezt az ügyet, hogy személyesen válaszoljanak nekem, és rajtam keresztül valójában a sok ezer, tízezer aggódó polgárnak, akkor nagyon remélem, hogy legalább a tetteikben mihamarabb változás következik be, és meghallják ezen segélykiáltó szavakat. Nem lenne tisztességes, nem lenne fair az ott élőkkel szemben, ha megszűnnének véglegesen ezek az ellátások, egyrészt a térség gazdasági súlya miatt, az ott élő polgárok száma miatt és az adottságok miatt is, amire már az előbb utaltam. Tehát nagyon remélem, hogy ez a hallgatás, amit itt válaszként most majd megkapok, ez csak nekem szól és nem a térségnek, és hamarosan valami pozitívát is tudnak ezzel kapcsolatban mondani. Fogytán van a helyiek türelme.

Nagyon szépen kérem, sőt felszólítom önöket, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy Mosonmagyaróvár és térsége visszakapja a teljes körű egészségügyi ellátását. Köszönöm a lehetőséget, elnök úr. *(Z. Kárpát Dániel: Úgy van! - Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Magyar Zoltán képviselő úr. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Kálló Gergely jobbikos képviselő: „Amiért tenni kell!” címmel.

KÁLLÓ GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! - de legfőképp tisztelt kormánypárti képviselőtársaim.

Higgyék el nekem, én nem fogom megenni; nem fogom megenni azt, hogy Magyarország legnagyobb vasipari cégéről, kritikus helyzetéről, a Vasműről beszéljek önöknek hónapról hónapra, hétről hétre, és ha kell, napról napra is. Nem fogom megenni, mert mi is történt a Vasműben? Tavaly szeptember óta a vasműs dolgozók két részletben kapják meg a fizetésüket, felmondták a kollektív szerződést, a karácsonyra jutó pulykapénzt, ami 120 ezer forint, nem kapják meg a dolgozók. Azok a nyugdíjasok, akik 25 év munka után mentek nyugdíjba a Vasműből, nem kapják meg azt a nyugdíj-kiegészítést, amit eddig megkaptak volna. Nő a bizonytalanság a munkavállalók között, ezáltal elkezdődött egy elvándorlás is a Vasműből. Magánhad-seregek parádézhatnak esténként a városban - zárójel kinyit, Mikó István üzlettársát, illetve társát, Tóth Csabát az éjszaka rabosították, tehát szép társaság, zárójel bezár -, ilyen bizonytalanságok vannak és ilyen dolgok jelennek meg, s mindezek ellenére a kormányzat eddig nem tett semmit a Vasműért, és nem tett semmit a magyar kohászatért.

Mivel szoktak minket lerázni akkor, amikor mi segítséget kérünk? Legutóbb államtitkár úr egyszerűen ezeket fake newsnak minősítette, álhíreknek minősítette - egy. Kettő: azzal szoktak minket még lerázni, hogy a Vasmű magáncég, ezért nem kötelessége a kormánynak segíteni. Ezt is hadd cáfoljam, drága uraim, az elmúlt években 17 céget szedtem össze, amik magáncégek, és ez a 12 (sic!) cég NER-hez közel álló cég, magáncég, és 22,5 milliárd forint állami támogatást kaptak csak az elmúlt egy évben.

És mivel szoktak még minket lerázni? Jön a harmadik: a Gyurcsány-szálat is felfedezik, és azt mondják, hogy a Vasművet a Gyurcsány-kormány privatizálta, így ez a mi hibánk. Hadd cáfoljam meg önöket ebben is, ugyanis én összeszedtem jegyzőkönyveket. Az egyik jegyzőkönyv, amikor Matolcsy György bizottsági meghallgatása volt, Matolcsy György mondja el 1999-ben, hogy az Orbán-kormány már előkészítette a privatizációját a Vasműnek. De Stumpf István is volt egy bizottság előtt 2001-ben, és szintén megerősítette, hogy igen, az első Orbán-kormány már előkészítette a Vasmű privatizációját.

(15.20)

Tehát ez az indokuk ellenük sem valid, és nem állja meg a helyét.

Mint mondtam a beszédem elején, én nem fogom megenni azt, hogy a Vasműről beszéljek, javaslatokat tegyek, és segítsen azt, hogy a Vasmű megmeneküljön. Egy dolgot viszont rettenetesen unok: az önök semmittevését Magyarország egyik legnagyobb foglalkoztatójával szemben. Azt rettenetesen unom, hogy önök mindenféle nulla indokkal próbálnak minket lerázni, és ráznak el minket hónapról hónapra. Ezt rettenetesen unom. Ezt rettenetesen unom!

Egyet kérdeznék: hogyha azok a munkavállalók, akik Nagyvenyimről, Iváncsáról, Rácalmásról, Kulcsról vagy a térségünk bármely más településéről járnak be dolgozni, elveszítik a munkájukat, mit fognak mondani? Mit fognak mondani?! Bocsi, a Vasmű

magáncég, nem volt kötelességünk segíteni - ezt fogják mondani? Szemébe tudnak majd nézni azoknak az embereknek? Vállalni fogják a felelősséget annak a tízezer családnak, amely a Vasműből él? Nem hiszem. Nem hiszem!

A Vasművet meg lehet menteni. A magyar kohászatot meg lehet menteni, és meg is kell menteni. Mi ebben partnerek vagyunk, tegyük közösen a dolgunkat! Köszönöm a szót. Maradok a körzetem szolgája. (Taps a Jobbik soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Simon Miklós, a Fidesz képviselője: „Nemzetbiztonság a 2022. évi költségvetés tükrében” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DR. SIMON MIKLÓS (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Kedves Képviselőtársaim! A parlamenti ciklus elmúlt három évében a Honvédelmi és rendészeti bizottság, valamint a Nemzetbiztonsági bizottság tagjai számos alkalommal hallhattak beszámolót a térség, a honvédség és a rendvédelmi szervek, köztük a nemzetbiztonsági szolgálatok vezetőitől az országunk előtt álló biztonsági kihívásokról. Ezen beszámolók alkalmával arról is megnyugtató információkat osztottak meg velünk a legmagasabb rangú vezetőink, hogy milyen intézkedéseket tettek Magyarország biztonságának megvédése érdekében.

A védelem- és biztonságpolitikai kérdésekhez kapcsolódóan évről évre visszatérő, kiemelt fontosságú napirend a bizottságokban a védelmi feladatokat ellátó szerveink költségvetésének az alakulása, azaz ellátottságuk a szükséges tárgyi és technikai eszközökkel, illetve az emberi erőforrással.

Az országgyűlési képviselők számára a biztonságpolitikai jellegű, bizottsági vagy akár plenáris ülésen folytatott viták során fontos igazodási pontot az nyújt, hogy elfogadtuk a Magyarország biztonság- és védelempolitikájáról szóló országgyűlési határozatot. Az első vészhelyzet bevezetése óta a kormány számos döntést hozott, amellyel a járvány megfékezése mellett az ország gazdaságának a védelmét is sikerrel valósította meg. Kevesebb szó esik azonban arról, hogy milyen módon sikerült kezelni mindazokat a konkrét biztonsági jellegű kihívásokat, amelyek felerősödtek és bővültek a járvány kitörésével, és nem szűnnek meg a járvány csillapodásával. Ehhez kötődő fontos kérdés, hogyan tudta a számos gazdaságvédelmi intézkedés bevezetése mellett a kormány a védelmi szervek működését hatékonyabbá tenni ezen a területen.

Még kevesebb szó esik a nyilvánosság előtt a nemzetbiztonsági ágazat egy különleges területéről, a polgári hírszerzésről. A polgári hírszerzési feladatokat ellátó Információs Hivatalnak az ország szuverenitását kívülről fenyegető veszélyek felderítésében van fontos szerepe.

Ezért kérdem tisztelettel a Külgazdasági és Külügyminisztérium polgári hírszerzésért felelős államtitkárát, hogy a vészhelyzetben milyen módon tudott a hírszerzés megfelelni a kormányzati elvárásoknak, illetve a kormányzat a koronavírus-járvány által

felülről költségvetésben milyen forrásokat tud biztosítani a hírszerzési tevékenység ellátására, erősítésére. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Simon Miklós képviselő úr. A napirend utáni felszólalásra a kormány nevében Vargha Tamás államtitkár úr fog válaszolni.

VARGHA TAMÁS külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm szépen az ön által felvetett kérdéseket, hiszen a világvárvány időszakában ráirányította a figyelmet a biztonságpolitikai kérdések fontosságára, és köszönöm, hogy kiemelte a járvány által okozott helyzet védelmi, rendvédelmi és biztonságpolitikai vonatkozásait. Egyetértek képviselőtársammal abban, hogy Magyarország biztonságát csak úgy tudjuk garantálni, ha ebben a nehéz helyzetben sem feledkezünk meg a biztonsági és nemzetbiztonsági kihívásokról. Hogyha körülzárunk a világban, körülöttünk és tágabb körben is azt látjuk, hogy az államok, nemzetek közötti versengés nem csillapodott.

Ha a járványügyi kihívásokról beszélünk, akkor a polgári hírszerzés ebben a tekintetben naprakész és pontos információkat és tájékoztatást adott a kormányzati szerveknek, az egészségügyi és járványügyi szervezeteknek a koronavírus terjedéséről környezetünkben és arról, hogy milyen intézkedéseket tettek egyes államok, és azok az intézkedések mennyire voltak hatékonyak; értékes információkkal járult hozzá a szolgálat a gyógyászati eszközök és gyógyszerek beszerzéséhez is. És arról se feledkezzünk meg, hogy a járvány nem tántorította el a déli irányból érkező migránsok tömegét attól, hogy Európába jussanak, és sokan - kihasználván a járványt is - továbbra is jórészt Magyarországon keresztül tervezik útjukat. Így az illegális migráció ellen való küzdelem továbbra is kiemelt feladatunk, feladata a nemzetbiztonsági szolgálatoknak. Nem szűntek a kibertérből érkező fenyegetések sem, az állami vagy bűnözői hátterű támadások home office-ből éppúgy végezhetőek, mint anélkül, és ezek felderítésében, elhárításában fontos feladatot láttak és látnak el a szolgálatok a járvány idején is és ma is.

A járvány elleni küzdelem kiemelt terepe volt és marad is a gazdaság. Ezen a téren nemcsak a járványügyi korlátozásokkal kellett megküzdeni, hanem azzal a konkurenciával és versengéssel, amit ez a helyzet teremtett. A gazdaságbiztonság terén a járvány tovább élezte a versengést az országok között, így a munkahelyteremtő beruházások hazánkba vonzása, illetve a gazdasági térnyerés, az úgynevezett kapacitások újraelosztása versenyben is helytálltunk, ebben is jelentős segítséget és információt nyújtott a hivatal, és támogatta a kormányzati döntéshozatalt. Ezeknek a kihívásoknak a nyomán követésében, a megoldások felderítésében Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úr a minisztérium szervezete mellett folyamatosan számított és számít az Információs Hivatal információira és támogatására is.

Ehhez a teljesítményhez azonban a kiváló hírszerző tiszteken kívül, akik az Információs Hivatalban szolgálatot teljesítenek, megfelelő eszközökre is szükség van. A kormány évről évre biztosítja a polgári hírszerzés számára a fejlődéshez szükséges anyagi erőforrásokat is, ezeknek a forrásoknak a hatékony felhasználását pedig az a tervezés biztosítja, amelynek során a hírszerzés vezetése és a politikai irányítás természetesen együttműködik.

(15.30)

A legkorszerűbb eszközökkel kívánja támogatni ezt a munkát a kormány, az Információs Hivatal vezetése által kidolgozott és a kormány által elfogadott fejlesztési elképzeléseket és projekteket. Ha a 2022. évre tervezett költségvetést tekintjük, el tudom mondani önnek, hogy az Információs Hivatal részére meghatározott kiadási főösszeg 25 százalékos emelkedést mutat ez évhez képest. Úgyhogy azt gondolom, hogy a munka forrásoldalról biztosított. S láthatjuk azt is, hogy a kormány a gazdaság erősödésének következtében, a gazdaság újraindítása következtében a központi költségvetésben rendelkezésre álló forrásokból arányosan támogatja a hivatal működését, így a kormány intézkedései maradéktalanul és jól szolgálják az ország biztonsági és védelmi érdekeit és képességeit. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Vargha Tamás államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Bósz Anett képviselő asszony, a DK képviselője: „Mi lesz az Érdén és térségében beígért 60 milliárd forinttal?” címmel. Öné a szó, képviselő asszony.

BÓSZ ANETT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Érdről és térségéről elmondható, hogy a XXI. századhoz méltatlan körülmények közt élünk, pedig Aradszki András képviselőtársam 11 évvel ezelőtt egy páratlan lehetőséget tartott a kezében, hiszen ott volt mellette és mögötte a kétharmados kormánytöbbség, egyéni győzelem volt a kezében, és a politikai családjából érkező polgármester vezette Érd megyei jogú városát. Sőt, rövidesen fejlesztési államtitkári pozíció is rendelkezésére állt, hogy a választott otthona, Érd és térsége végre felzárkózzon a jelenlegi kihívásokhoz, és a szilárdútburkolat-fejlesztési kötelezettségét el tudja látni.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy az érdi úthálózat 75 százalékan nincs szilárd útburkolat; a diósdiai úg fogalmaznak, hogy a városunk fele még mindig földutakon jár; de a törökbálintiak, illetve a tárnokiak sem jártak sokkal jobban. Sőt, én nagyon sokszor, leginkább amikor Tárnokon járok, érzékelem azt, hogy ez a helyzet még rosszabb, és nehezebb lesz majd kilábalni belőle, mint amit a saját városomban tapasztalok. Nyáron porfelhő, télen gyakorta akár térdig érő sár is várhatja az érdieket, amikor hazaérkeznek nagyon sokan a fővárosi munkahelyükről.

Döbbenetes dolog történt, tisztelt képviselőtársaim, a 2018-as kampányban, mert azt érezhette az érdi, a törökbálinti, a tárnoki, a sóskúti vagy a pusztázamori polgárok többsége, hogy a képviselő úr tényleg valami nagy dobásra készül, hiszen az akkori érdi polgármesterrel, T. Mészáros Andrással, illetve Kósa Lajossal, aki a „Modern városok” programjáért is felelt, kiálltak és azt mondták, hogy 60 milliárd forintos úthálózat-fejlesztési programba fognak. Egész pontosan az volt az állításuk ezen a sajtótájékoztatón, hogy öt éven belül szilárd útburkolat lesz minden utcán.

Azóta három év telt el, kicsit több mint három év. Én magam kísérletet tettem a tavalyi költségvetési vitában arra, hiszen azt tapasztaltam a Költségvetési bizottság egyik tagjaként, hogy ennek a 60 milliárdos tételnek még csak sora sem keletkezett az elmúlt három évben - akkor még csak kettő, amikor én ennek utánanézttem -, és benyújtottam egy olyan költségvetési módosító javaslatot, ami valóra válthatta volna Aradszki András képviselőtársam, illetve párttársai vagy a politikai családjából érkező politikustársai ígéretét. Ezt követően pedig, amikor azt láttam, hogy a kormánytöbbség lesöpörte ezt a javaslatot, arra kértem képviselőtársamat egy sajtótájékoztató, illetve egy levél keretében, hogy próbálja meg ő benyújtani ezt a módosító javaslatot. Hiszen ahogyan a 2022-es, úgy a 2021-es költségvetés vitájában is azt tapasztaltuk a bizottság tagjaiként, hogy míg az ellenzéki módosító javaslatok rendre elbuktak, addig a kormánypárti képviselőtársaink módosító javaslatai egytől egyig befogadásra kerültek, így már gyarapítják a nemzetgazdaságunkat és a társadalmunkat. Ennek ellenére nem valamifajta együttműködési megállapodás alapjait vagy együttműködési szándékot kaptam Aradszki András képviselőtársamtól. Megjelent ugyanakkor ezen a sajtótájékoztatón egy provokátor, akivel azonban utána egész jól elbeszélgettünk.

Ez mit sem változtat azon, hogy ez a program nem indult el, és hasonló volt a tavalyi május, mint az idei, felhőszakadás felhőszakadás hátán, és érdekes módon ezt a vitát Aradszki András képviselőtársam kollégájával egy olyan utca sarkán folytattuk le, ahol kiszuperált vasúti talpfák között zúdul le a víz, amikor egy nagyobb eső esik a városban. Hát, ember legyen a talpán vagy autó a kerekén, amely biztonságban tud lejönni erről a dombról, merthogy egyébként az érdi dímbes-dombos talajviszonyok, illetve domborzati viszonyok nem könnyítik meg a város polgárainak a helyzetét.

Nem túlzás azt állítani, hogy az elmúlt tizenegy évben, de talán másfél évtizedről is beszélhetnék, hiszen T. Mészáros András 2006-ban vette át a hatalmat ebben a városban, alapvető infrastrukturális beruházások nem valósultak meg. De az idén májusban sokkal szomorúbb események is történtek annál, mint amiről az imént beszámoltam, hogy a vasúti talpfák között zúdul le a víz, vagy időnként egy kicsit nagyobb gödröket mos ki egy-egy földútból az esővíz, nevezetesen komplett háztömbök kerültek víz alá. Ilyen módon tehát nemcsak az úthálózat fejlesztése halaszthatatlan kötelezettsége ennek a városnak, hanem az egyéb vízelvezetés is.

Abban bízom, hogy jövőre ehhez hozzáfoghatunk, ezért fogok küzdeni Érden és térségében. Köszönöm, hogy meghallgattak, és köszönöm a türelmet, elnök úr. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bósz Anett képviselő asszony. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Steinmetz Ádám, a Jobbik képviselője: „Somogyi ügyek” címmel.

DR. STEINMETZ ÁDÁM (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt napokban itt a tisztelt Ház falai között számos fontos ügyet tárgyalt az Országgyűlés. Ilyen volt például a játékosügynöki tevékenységgel kapcsolatos szabályozás, a Paks II. beruházás hitelkonstrukciója, vagy éppen a felsőoktatás modellváltása, hogy csak egy párat említsek. Én most azonban olyan somogyi ügyeket hozok ide az Országgyűlés elé, amelyek valóban a somogyi emberek mindennapjait érintik, és egy kis odafigyeléssel az ő életüket meg tudnánk könnyíteni.

Miről is beszéllek? Kinyílt a világ, és a gyermekeknek az iskolába, a felnőtteknek pedig a munkahelyükre kell utazniuk, el kell tudni jutniuk a munkahelyükre és onnan haza. Azt is világosan kell látni, hogy a Balaton délnyugati részében a nyári hónapokban hagyományosan a turizmus-vendéglátás biztosít munkát a marcali járásban élő embereknek, a Balatontól távolabb élőknek. A probléma viszont az, hogy Máriafürdőről 8 óra után pár perccel megy el az utolsó járat Marcali irányába, miközben a szórakozóhelyek, a vendéglátóhelyek jellemzően 10 óra után zárnak, így ezeknek az embereknek a hazajutása nem biztosított.

(15.40)

Nem biztosított azoknak a fiataloknak és régebb óta fiataloknak a hazajutása sem, akik kifejezetten szórakozni, kikapcsolódni mennek a Balaton-partra, és éppen ezért kocsik nélkül teszik ezt meg, hogy meg tudjanak inni egy jó pofa sört vagy egy pohár kellemes balatoni bort a naplementében gyönyörködve. Ők sem tudnak hazamenni, és ez már csak azért is probléma, mert nemcsak buszjárat nincs, hanem a vasúti közlekedés, a személyszállítás is meg lett szüntetve 2009 óta Marcali irányába, és a bicikliút sem készült el, pedig ezt már 2017 óta ígérik. Ha tehát ez meg lenne oldva, akkor a somogyi emberek életét könnyítené meg.

Továbbmegyek: mint ahogy, ha befejeződik a tanítás, az jó hír a diákoknak, rossz hír viszont Marcali környékén azoknak a felnőtteknek, akik a diákokkal együtt jártak munkába a tanítási idő alatt, ugyanis a Volán - az elmúlt évek tapasztalatait látva - megszünteti ezeket a járatokat a kora reggeli és a kora délutáni időszakban, így ezek az emberek nehezen fognak tudni eljutni a marcali ipari központban lévő munkahelyeikre. Ezért aztán jó lenne, hogyha ezek a járatok idén nyáron és a jövőben is fennmaradnának, mert ez is a somogyi emberek életét könnyítené meg.

Egy másik közlekedési kérdés. Több mint tíz éve szolgálja a somogyiak közlekedését az M7-es autópálya, amely különösen nyári hónapokban, de amúgy is nagyon nagy forgalmat bonyolít. Én magam is tapasztaltam, de hát, aki ott él, az pedig már több mint tíz éve tapasztalja, milyen az, amikor a kamionok száguldanak, illetőleg 130 kilométer/órás sebességgel száguldanak az autók száz méterre az ember füle mellett. Ilyenek a szőkedencsi lakosok. És nemcsak a Kossuth utca végén, hanem lényegében az egész faluban hallható az M7-es zaja, amin egyébként lehetne változtatni egy zajvédő fal felállításával. Erre korábban Ordacsehiben volt már példa, és ez meg is oldotta a problémát.

Nem utolsósorban Kéthely község központjában is lenne egy hosszú évek óta fennálló gond, amit egy kis odafigyeléssel, kis ráfordítással lehetne orvosolni. Egy 2300 fős településről beszélünk, amelynek a központjában a buszmegálló és az iskola között számos gyermek jár el napközben, illetőleg az önkormányzathoz is számos somogyi polgár igyekszik, és a rendkívül leterhelt és forgalmas 68-as út, az azon való átju-

tás igen problémás. Éppen ezért szó van a 68-as felújításának tervezéséről. Én nagyon bízom benne, hogy a tervezéskor figyelembe fogják venni ezt az igényt, és egy lámpás kereszteződést is fognak felállítani. Ezzel a kéthelyi és egyben a somogyi emberek életét könnyítenék meg.

Bízom benne, hogy meghallgatták, meghallották a szavaimat. Ezek nem pártpolitikai ügyek, hanem helyi embereket érintő ügyek, és egy kis odafigyeléssel, egy kis törődéssel tegyünk az ő kedvükre. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Bósz Anett tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Steinmetz Ádám képviselő úr, jegyző úr. Tisztelt Országgyűlés! A napirendi utáni felszólalások végére értünk.

Tájékoztatom önöket, hogy a tavaszi ülészakájának következő ülésére várhatóan 2021. június 14-én kerül sor.

Megköszönöm munkájukat. Szép napot, gyógyító időt kívánok! **Az ülést bezárom.**

(Az ülés 15 óra 42 perckor ért véget.)

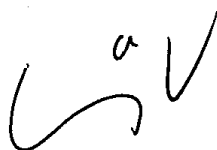
Hiszékeny Dezső s. k.
jegyző

Móring József Attila s. k.
jegyző

Tordai Bence s. k.
jegyző

Dr. Vinnai Győző s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)